

T R A N S K R I P T
35. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 24.9.2008.GODINE, S POČETKOM U 10 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, otvaram 35. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na današnju sjednicu, osim zastupnika, pozvani su naši redoviti gosti: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koji redovito prate rad našeg doma, predstavnici određenih nevladinih organizacija.

Pozdravljam sve nazočne zastupnike i goste kao i predstavnike sredstava javnog informiranja.

Prema informaciji službe, konstatiram da je na sjednici nazočno 32 zastupnika. Odsustnost su opravdali zastupnici: Remzija Kadrić, Vinko Zorić, Savo Erić, Lazar Prodanović, Rifat Dolić, Sead Jamakosmanović i Zlatko Lagumdžija. Kašnjenje su najavili uvaženi zastupnici Velimir Jukić i Martin Raguž.

Konstatiram da sjednica ima kvorum za rad i odlučivanje.

Poštovane dame i gospodo zastupnici, prije nego pređemo na raspravu o prijedlogu dnevnog reda, želim vas informirati o nekoliko prethodnih pitanja.

Prvo, o pitanjima koja su bila predmet usuglašavanja u Kolegiju kao povjerenstvu. Sukladno članku 80. stavak (2) Poslovnika Zastupničkog doma, obavještavam vas da je Kolegij Doma, na sjednici održanoj 10. rujna 2008. godine, kao povjerenstvo, radi postizanja suglasnosti, razmatrao prijedloge koji na 34. sjednici nisu dobili entitetsku većinu, a to su:

- Prijedlog Kluba zastupnika HDZ-a BiH da se u dnevni red 34. sjednice uvrsti Prijedlog zaključka u svezi preispitivanja Odluke Centralnog izbornog povjerenstva o registriranju birača za lokalne izbore.

- Inicijativa zastupnika Adema Huskića sa 34. sjednice Doma da se na jednoj od narednih sjednica Doma raspravlja o pitanju imovine BiH.

- Prijedlog Denisa Bećirovića da se u dnevni red 34. sjednice Doma uvrsti Prijedlog zaključaka predloženih na 10. zajedničkoj sjednici Doma naroda i Zastupničkog doma u povodu rasprave o sadržaju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Članovi Kolegija postigli su suglasnost o pitanjima koja su bila predmet usuglašavanja, o čemu sada, sukladno Poslovniku, izvješćujem Dom i konstatiram da su postojenjem suglasnosti u Kolegiju svi prijedlozi usvojeni.

Želim ovom prigodom da izrazim svoje osobno mišljenje o pitanjima usuglašavanja o prijedlozima za nove točke dnevnog reda. Naime, cijenim da nema smisla za narednu sjednicu odgađati usuglašavanje o prijedlozima za dopunu dnevnog reda, kao što je to bio slučaj o pitanjima koja sam upravo naveo. Iako Poslovnik ne poznaje izuzetke u postupku usuglašavanja, mi ćemo kao Kolegij Doma pokušati usuglašavanje o prijedlozima za dopunu dnevnog reda provoditi odmah na sjednici na kojoj se predlažu, kako ne bismo dolazili u ovakve situacije.

Podsjetit ću vas da mi na današnjoj sjednici kao točku 15. imamo Prijedlog zaključaka sa 10. zajedničke sjednice obaju domova, održane 30.7.2008. godine, u svezi realizacije obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Na prošloj sjednici nismo mogli razmatrati ove zaključke zbog proceduralnih razloga, jer nismo imali mišljenje Zajedničkog poverenstva za europske integracije kojemu su kao nadležnom povjerenstvu upućeni prijedlozi zaključaka sa zajedničke sjednice radi razmatranja i dostavljanja mišljenja o predloženim zaključcima. Prema tome, ovim je realiziran prijedlog uvaženog zastupnika Bećirovića.

Budući da smo postigli suglasnost oko prijedloga Kluba HDZ-a, moramo se dogovoriti sa predlagateljem oko otvaranja rasprave o ovom pitanju. Podsjećam, radi se o Odluci Središnjeg izbornog povjerenstva. Također vas podsjećam da smo mi istoga dana Središnjem izbornom povjerenstvu uputili zastupničko pitanje uvaženog zastupnika Slavka Matića, vezano za ovo pitanje koje je on postavio u okviru zastupničkih pitanja na 34. sjednici, nakon što nije prihvaćen prijedlog da se dopuni dnevni red. Nažalost, zvaničan odgovor od Središnjeg izbornog povjerenstva do danas nismo dobili ali smo iz medija saznali da Središnje izborno povjerenstvo nije donijelo odluku. Ostavlja se mogućnost uvaženom zastupniku da danas obnovi prijedlog.

Što se tiče Inicijative uvaženog zastupnika Adema Huskića, postignuta je suglasnost u Kolegiju, ona je usvojena i Kolegij Doma će se sukladno Poslovniku uključiti u realiziranje inicijative.

Sljedeće prethodno pitanje jeste tumačenje Poslovnika vezano za procedure o određenim prijedlozima zakona. Sukladno članku 20. točka a) i h) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Kolegij Zastupničkog doma na 66. sjednici, održanoj 23. rujna 2008. godine, utvrdio je tumačenje Poslovnika Zastupničkog doma u svezi sprovođenja procedure za:

1. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH;
2. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: zastupnik Jerko Ivanković Lijanović;
3. Prijedlog zakona o zaštiti domaće proizvodnje – predlagatelj: zastupnik Jerko Ivanković Lijanović.

Za prijedloge zakona koji se odnose na deviznu štednju tumačenje je sljedeće:

Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH, nalazi se u parlamentarnoj proceduri po skraćenom postupku, sukladno članku 126. Poslovnika. Odluka Doma sa 34. sjednice, održane 3.9.2008. godine – dopunama Zakona uređuju se sljedeća pitanja: ubacuje se dio treći, naknadna verifikacija sa utvrđenim rokovima za verifikaciju, gotovinske isplate i izmirenja putem obveznica.

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: zastupnik Jerko Ivanković Lijanović, nalazi se u redovitoj proceduri. Odluka Doma sa 34. sjednice, održane 3. 9. – izmjenama i dopunama Zakona uređuju se sljedeća pitanja: cijelim tekstom zakona, riječ 'verifikacija' zamjenjuje se riječima 'poravnanje stanja na računu'. Zatim se mijenja članak 6. i normira naznačeno poglavlje. U sljedećim člancima, sukladno tome poglavlju, utvrđuju se obveze agencija i obveze banaka. Dosadašnje poglavlje 'III Agencijska verifikacija i potraživanje', mijenja se i glasi 'Bankovno poravnanje stanja na računima ... o isplati i deblokadi, emisiji obveznica i slično'.

Glede ovih prijedloga zakona, cijenimo potrebno primijeniti članak 101. stavak (5) Poslovnika Doma koji glasi: 'Ako je Dom dobio više prijedloga zakona, kojim se reguliraju ista pitanja, Kolegij ih upućuje u proceduru sukladno stavku (2) ovog članka. Ako Vijeće ministara nije predlagatelj zakona, Kolegij upućuje zakone Vijeću ministara na davanje mišljenja u roku od 20 dana. Kada Dom dobije mišljenje Vijeća ministara o zakonu, zakon koji je dobio pozitivno mišljenje ima prioritet u daljnjoj proceduri Doma.'

Budući da se ovim dvama zakonima reguliraju ista ili slična pitanja na različit način, prednost ima zakon koji ima pozitivno mišljenje Vijeća ministara. U ovom slučaju, prednost ima ovaj prijedlog zakona iz točke 1. jer je Vijeće ministara njegov predlagatelj i prvi je došao u parlamentarnu proceduru. Sukladno stavku (7) istog članka: 'Do okončanja postupka u Domu o prvom zakonu, miruje postupak o ostalim prijedlozima zakona.'

Za Prijedlog zakona o zaštiti domaće proizvodnje – predlagatelj: zastupnik Jerko Ivanković Lijanović, navodimo sljedeće. Prijedlog zakona o zaštiti domaće proizvodnje nalazi se u redovitoj proceduri. Odluka Doma sa 34. sjednice, održane 3.9.2008. godine – kod ovog su Prijedloga zakona ispunjeni uvjeti za primjenu članka 101. stavak (7) i umiruje se postupak do okončanja procedure u Domu o Prijedlogu zakona o zaštiti domaće proizvodnje unutar Sporazuma CEFTA.

Podsjećamo da je na 32. sjednici Doma odgođeno očitovanje o Prijedlogu zakona o zaštiti domaće proizvodnje unutar Sporazuma CEFTA do kraja ove godine, te su uz ostalo Vijeće ministara i nadležna ministarstva zaduženi dotad pripremiti sveobuhvatnu analizu učinaka primjene CEFTA i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju na vanjskotrgovinsku bilansu BiH.

Sljedeće prethodno pitanje jeste zaključak Skupine prijateljstva. Naime, Skupina prijateljstva za Sjevernu i Južnu Ameriku, Australiju, Okeaniju i Japan je na jučerašnjoj sjednici usvojila zaključak kojim poziva Vijeće ministara BiH da urgentno sukladno materijalno-finansijskim mogućnostima uputi pomoć u hrani, robi, lijekovima i drugim materijalno-tehničkim sredstvima za Republiku Kubu povodom nesreće koja ih je zadesila tijekom mjeseca rujna ove godine kada su njihovu zemlju opustošili uragani koji su im prouzročili veliku materijalnu štetu.

Kolegij Doma dao je potporu ovom zaključku Skupine prijateljstva i o ovome vas na ovaj način informiram.

Posljednje prethodno pitanje tiče se naših klubova zastupnika. Naime, zastupnik Rifat Dolić je izvijestio Kolegij da je istupio iz kluba zastupnika pod nazivom Narodni klub i u ovom trenutku znači u ovom domu postoji utemeljenih sedam klubova zastupnika.

Sada, dame i gospodo zastupnici, prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda sjednice. Vi ste u pozivu za sjednicu dobili prijedlog dnevnog reda. U odnosu na predloženi dnevni red, na Kolegiju i Proširenom Kolegiju izvršili smo sljedeće izmjene i dopune: u 11. točki, izmijenili smo sadržaj time što se točka razmatra s Mišljenjem Ustavnoopravnog povjerenstva, koje je negativno, o načelima o Prijedlogu zakona i dopunjena je točka 17. u koju smo uvrstili devet sporazuma ili konvencija koje su u proceduru dostavljene naknadno i ispunili su uvjete za razmatranje.

Dodatno pojašnjenje. Ovo smo rekli, ispunili su uvjete za razmatranje, jer smo očekivali da će naše povjerenstvo u toku jučerašnjeg dana razmatrati sve ove izvještaje. Ja sam informiran od predsjedatelja Povjerenstva da zbog nedostatka kvoruma to nije učinjeno. Evo, ukoliko mi ovo uvrstimo danas u dnevni red, očekujem da Povjerenstvo u toku zasjedanja održi svoju sjednicu.

Otvaram raspravu. Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

... tražio uvrštavanje tačke dnevnog reda koja bi se odnosila na aktuelne malverzacije vezano za izdavanje lažnih ličnih dokumenata u opštinama Brško, Šekovići, Srebrenica itd. I, dobio sam principijelnu podršku na Proširenom kolegiju, s tim da je rečeno da moram neki pismeni materijal za to napraviti. Evo, ja danas sam to uradio. Dakle, Klub SDA predlaže da se iza tačke 11., kad prođu zakoni, uvrsti tačka 12. koja glasi:

- Prijedlog zaključka

Zadužuje se Vijeće ministara da u roku od sedam dana sačini informaciju o aktuelnim malverzijama vezanim za izdavanje lažnih ličnih dokumenata u opštinama Brčko, Šekovići, Srebrenica, Bijeljina itd. te istu dostavi Parlamentarnoj skupštini BiH na razmatranje.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Molim samo da dostavite pisani prijedlog do Kolegija.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Slavko Matić.

SLAVKO MATIĆ:

Gospodine predsjedatelju, kolegice i kolege zastupnici, poštovani predstavnici Vijeća ministara, uvaženi gosti, prije svega, želim izraziti zadovoljstvo što je Kolegij pokazao volju i uspio doći do suglasnosti za uvrštavanje tačke dnevnog reda koju sam predlagao za 34. sjednicu ali istovremeno i iskazati svoje neslaganje sa očitim poslovnim nedostacima, s obzirom da je 34. točka naša, je li, Zastupničkog doma, 34. sjednica zaključena, nije moguće uvrstiti u tu sjednicu, a

isto tako ne bi imalo smisla ni svrhe da ova točka bude razmatrana na nekoj od narednih sjednica, prva naredna je 8.10, s obzirom da se radi o lokalnim izborima koji su 5.10.

Stoga želim zanoviti svoj prijedlog, a pogotovo s obzirom na nove okolnosti i na informaciju koju smo dobili od Središnjeg izbornog povjerenstva. Istina, nisam kao zastupnik dobio odgovor na zastupničko pitanje kojim razlozima se rukovalo Središnje izbornog povjerenstvo kada je onemogućilo biračko pravo za nekoliko tisuća prognanih državljana BiH, ali smo dobili informaciju iz dva dijela koja govori o implementaciji člana 20. točka 9. Izbornog zakona BiH za lokalne izbore 2008. godine i Informaciju o broju upisanih birača za glasanje putem pošte za lokalne izbore 2008. godine.

Iz sadržaja ovih informacija se može vidjeti da postoje još dramatičniji i upozoravajući argumenti i razlozi da Zastupnički dom Parlamentarne skupštine razmatra danas ovaj materijal. Istina, u sadržaju ove informacije ne vidimo nešto o čemu je maloprije uvaženi kolega Izetbegović govorio, a o čemu mediji zadnjih dana izvještavaju, da se špekulira o velikom broju izdatih osobnih falsificiranih iskaznica osobama koje nisu državljani BiH i sad možemo samo pretpostavljati o kom broju se radi. Pominje se Brčko Distrikt, pominje se Srebrenica i neke druge općine. Sve to upozorava da bi lokalni izbori 5. listopada za pojedine općinske sredine mogli biti neregularni.

Ja danas predlažem točku dnevnog reda koja bi glasila: 'Informacija Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o pripremama za provedbu lokalnih izbora.'

Materijal koji sam ja dobio, vjerujem da su dobili i svi drugi zastupnici u ovome visokome domu i dovoljno je za raspravu o ovakvoj jednoj točki, a zaključak, koji sam u ime Kluba HDZ-a prošli put predlagao, može biti jedan od zaključaka koji bi mogao nastati kroz tu raspravu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je, prema ovom elektronskom prijavljivanju, prijavljen uvaženi zastupnik Denis Bećirović, a onda neka se pripremi uvažena zastupnica Milica Marković.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjeni prisutni, predlažem da odmah nakon razmatranja današnjih prijedloga zakona kao 12. tačku dnevnog reda prihvatimo prijedlog koji bi glasio: 'Informacija o hapšenju državljanina BiH Muhameda Brkića'.

Predlažem da informaciju danas na Predstavničkom domu podnesu ministar za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara BiH i ministar pravde u Vijeću ministara BiH. No, nije problem iako nisu u stanju da podnesu jednu takvu informaciju, ja imam prijedlog zaključka kad se otvori ova tačka dnevnog reda.

Dakle, predlažem da ovo bude 12. tačka dnevnog reda današnje 35. sjednice Predstavničkog doma. Zašto predlažem da se ovo danas uvrsti u dnevni red? Naime, već duže

vremena, a ovaj slučaj, ja mislim, je kulminacija takve jedne atmosfere, u BiH stvara se jedna klima potpune pravne nesigurnosti. BiH, nažalost, i njeni građani postali su izgleda najveće lovište u Evropi. Državljanke ove zemlje hapsi ko kako hoće i kad hoće, bez ikakvog osnova. Tako smo imali priliku da potpuno nevin čovjek, rudar iz Kreke, bude uhapšen bez ikakve odgovornosti bilo kojeg organa u ovoj državi. Niko za to nije odgovoran, niko ne snosi nikakvu odgovornost. Pogrešne informacije se dostavljaju od pojedinih organa iz države BiH drugim organima, a zbog toga, nažalost, ispaštaju obični ljudi u ovoj zemlji.

Ja mislim da Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Ministarstvo pravde, s obzirom na svoje nadležnosti, bili bi dužni da nas danas informišu o čemu se radi. I mislim, da i bez ove informacije, očekivao sam da će se oni sami sjetiti da nešto kažu o tom pitanju. Nažalost, ponavljam, takvu politiku plaćaju obični ljudi u ovoj zemlji. I postavlja se pitanje: Ko će platiti pretrpljene traume i gospodinu Brkiću i njegovoj porodici koji, kako znamo, najavljuju i tužbu protiv pojedinih organa države BiH? Zbog toga mislim, da ne obrazlažem dalje, zaista, sazreli su uvjeti da ovdje na sjednici Predstavničkog doma barem čujemo jednu informaciju o čemu se radi i šta se događa u ovoj zemlji kada potpuno nevini ljudi se hapse i drže sedmicama u zatvorima susjednih država.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća prijavljena je uvažena zastupnica Milica Marković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući!

Poštovani kolege i kolegice poslanici, ja želim da predložim tačku dnevnog reda, s obzirom da danas imamo u prijedlogu dnevnog reda 16. tačku koja se odnosi na imenovanje člana Upravnog odbora Javnog RTV servisa BiH iz reda ostalih. Klub SNSD-a predlaže da iza te tačke, dakle poslije 16. kao 17. tačka, u dnevni red bude uvršteno:

- Razmatranje zaključaka Komisije za saobraćaj i komunikacije povodom rasprave o tački 'Aktuelna situacija u RTV BiH koja je održana na sjednici Komisije 23. septembra'.

S obzirom da je ta medijska kuća već duži period opterećena brojnim problemima, smatramo da bi bilo uputno da danas razmotrimo te zaključke. I naravno, da bismo imali kvalitetnu raspravu, tražimo da zaključci Komisije budu prethodno dostavljeni svim poslanicima.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Molim vas samo dostavite u pisanoj formi koncipiran prijedlog točke dnevnog reda. Sljedeći je uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, ja ne vidim poseban razlog zašto se danas na dnevnom redu nije našao Prijedlog zakona o zaštiti domaće proizvodnje? Ne znam zbog čega se vladajuća šestorka boji rasprave o zaštiti domaće proizvodnje i po svaku cijenu to pokušava odgoditi do kraja nove godine, jer neće se samo od sebe ništa riješiti po tom pitanju?

Sporazumom o programskim ciljevima 3.1.2007. godine se obvezalo na smanjenje vanjskotrgovinskog deficita, a on se povećao za 50% do sada i sada se ponovno pokušava kupiti neko vrijeme. Očito ću ja morati na nekoj narednoj sjednici predložiti novi zakon, kako bi na neki način mogli otvoriti raspravu o jednom tako bitnom pitanju, jer problemi do nove godine će samo drastično narasti i bit će ih puno teže riješiti, nego što je to sada slučaj.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, prije nego što su moje kolege gospodin Izetbegović i gospodin Slavko Matić govorili o ovom CIPS-u, ja sam namjeravao reći nekoliko rečenica. I mislim da ovi prijedlozi koje je predložio i gospodin Izetbegović i gospodin Matić imaju svog smisla i to da se raspravlja na današnjoj sjednici Parlamenta. S obzirom da su ovi lokalni izbori za nekoliko dana i, evo, mogu reći da sam uvjeren da će oni, bar kad je u pitanju Srebrenica, biti sigurno nelegitimni, s obzirom da je u Srebrenici i sa područja druge države prijavljeno negdje cirka oko 2–2.500 ljudi. Legitimitet izbora, dakle poslije, i sama potvrda da je uhapšen komandir Policijske stanice u Srebrenici, dovoljno govori da je ovo dovoljno da ovaj parlament koji ima svoj kredibilitet i ... kad je u pitanju izborni proces da raspravlja i da da svoje mišljenje o ovom teškom, dakle sigurno teškom problemu za građane u BiH, s obzirom da je narušena, duboko narušena zaštita ličnih podataka građana u BiH. Ja mislim da ne trebamo danas bježati od ovoga, jer se poslije izbornog procesa može postaviti pitanje legitimiteta izbora i na taj način dovesti u pitanje izbore u pojedinim općinama i ući u dublju krizu, kad je u pitanju izborni proces u BiH.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Drago Kalabić, a neka se pripremi uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, uvažene kolege i kolegice,
SNSD je 16.2.2008. godine predložio 'Deklaraciju o odgovornosti' ovom parlamentu na usvajanje i s obzirom da do današnjeg dana nismo dobili primjedbe, a ostavili smo našim zaključkom mogućnost usaglašavanja, mi pretpostavljamo da nema nešto posebno sporno u toj deklaraciji i da ona može ići na usvajanje u svjetlu i, hajde da kažem, nekih pogoršanih odnosa u BiH što pokazuje da je bilo pametno tu deklaraciju ranije usvojiti i ona bi relaksirala mnoge stvari. A ne bih sad ponavljao, jer smo u više navrata obrazlagali na kojim principima se ta deklaracija temelji.

Mislimo da bi i danas njeno usvajanje doprinijelo boljem razumijevanju i da bi ono doprinijelo postizanju konsenzusa na mnogim drugim važnim pitanjima u BiH. Zato molim Kolegijum, ako ima prostora i mogućnosti da se ta deklaracija stavi ili da se nadležna tijela koja su bila zadužena da odrade svoj posao, završe taj posao. Ali ja pretpostavljam, s obzirom da nema primjedbi na nju, da je ona spremna za usvajanje.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja Vas molim samo da budete precizniji. Znači, ako imate prijedlog da se ta točka uvrsti u dnevni red, kad dostavite konkretan prijedlog, mi ćemo staviti na izjašnjanje.

Replika, uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, podržavam ovo što je kolega Kalabić predložio, međutim mi smo tad rekli da će se napraviti jedna grupa koja će uskladiti ovu deklaraciju, s obzirom na diskusije koje smo tu imali. Nije završen posao, imali smo tu diskusije, rekli smo da će ona biti izmijenjena, dopunjena itd. Naročito bi mogla dopunjena biti ovom deklaracijom SDA od ovih dana. Jer mi tražimo na liniji ovoga što je sama deklaracija – nimalo ovo cinično ne govorim, ne šalim se – dopunjena sa obavezom da se definitivno i potpuno provede Dejtonski sporazum. Jer to je ozbiljna stvar, mislim da mi to ozbiljno možemo uraditi i, ne znam, ne bih reko da to možemo uraditi svakako danas, ali evo, da kažemo, da damo rok, da u roku od mjesec dana sjedne ta komisija u kojoj smo i ja i gospodin Genjac i da probamo naći neki zajednički prijedlog.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Ja mislim da sam bio jasan i mislim da govorimo o različitim stvarima. Znači, ne možemo formirati tijelo ako nema primjedbi. Ostavili smo dovoljno vremena i vjerovatno su ljudi smatrali da tu ipak i nije ništa tako sporno kako se to činilo na prvi momenat. Znači, mi nismo imali primjedbi oko kojih bi i dan-danas, do dana današnjeg te primjedbe nisu došle i pretpostavljam da radna tijela nisu imala na neki način šta da rade. I, ako nemaju šta da rade, nije sporno. A svaka

nova deklaracija ima prostora da se na neki način uključi u proceduru isto ovako kako je to SNSD uradio. Ali na ovu deklaraciju SDA mi nećemo čekati ni jednog sekunda da damo svoje primjedbe. Ali s obzirom da vi šest mjeseci niste imali primjedbe na ovo, ja pretpostavljam da ste saglasni.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Imali smo primjedbe.

DRAGO KALABIĆ:

Pa ja ih ne vidim, evo ja sam.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Prošlo je malo, pa je gospodin Kalabić zaboravio. Imali ste pismene primjedbe, onda smo rekli da ćemo ih pokušati uskladiti, i nikad nismo sjeli.

NIKO LOZANČIĆ:

Gospodine Izetbegoviću, ja Vas molim, i Vas i sve ostale da ne ustajete sa svog mjesta dok ne dobijete riječ. Znači, inače, izvolite sjedite ovdje pa vodite sjednicu. Znači, i Vas i sve ostale molim za to.

Uvaženi zastupnik prvi zamjenik predsjedatelja gospodin Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, ja sam se javio ponukan ovim inicijativama i diskusijama gospodina Kalabića i gospodina Izetbegovića i evo mogućnosti: sjedite na pauzi vas dvojica i ponudite nam jedan dokumenat.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeća je prijavljena uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Uvaženi članovi Kolegija i kolegice i kolege poslanici, povodom prijedloga kolegice Marković, odnosno Kluba SNSD-a, kako sam razumjela, za uvrštavanje tačke dnevnog reda 'Rasprava o zaključcima Komisije za saobraćaj i komunikacije Parlamentarne skupštine' održane juče, ja želim pomenuti, u ime Kluba Stranke za BiH, da mi jesmo za to da se obavi rasprava u ovom parlamentu o stanju u Javnom RTV sistemu, odnosno u Javnom RTV servisu, posebno s posebnim akcentom na komunikaciju Parlament i Upravni odbor koji ovaj parlament imenuje i o eventualno stanju potrebe odgovornosti itd. svih učesnika koji su zaduženi za implementaciju zakona koje je ova Parlamentarna skupština donijela.

Međutim, cijeneći upravo sadržinu zaključaka jučer usvojenih na sjednici Komisije za saobraćaj i komunikacije, između ostalog, i zaključak da se održi pod hitno zajednički sastanak komisije Upravnog odbora Javnog RTV servisa, odnosno sistema, predstavnika OHR-a i

menadžmenta Javnog RTV servisa, cijenimo da bi bilo dobro da tu raspravu obavimo nakon tog sastanka kojeg bi imala ova, zajedničkog sastanka koji bi imala naša parlamentarna komisija.

Ovo cijenimo iz prostog razloga što se bojim da bi današnja nepripremljena rasprava koja ne bi bila samo o zaključcima, jer mi jako dobro znamo da kada smo imali i do sada rasprave o izvještaju Upravnog odbora da smo raspravljali o temama koje se nisu ticale onoga o čemu ova Parlamentarna skupština treba da raspravlja, da bi se današnja rasprava oteгла bez nekog konkretnog rezultata i samo bi doprinijela pogoršanju stanja u Javnom RTV servisu, BiH televiziji.

Utoliko cijenimo, dakle, uz punu podršku da obavi ova Parlamentarna skupština raspravu na tu temu, da sačekamo zaključke zajedničkog sastanka Upravnog odbora, odnosno parlamentarne komisije i Upravnog odbora, menadžmenta i predstavnika međunarodne zajednice i nakon toga obavimo raspravu.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena zastupnica Milica Marković: replika.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa ja, poštovana kolegice, uopšte ne mislim da ne bismo imali danas kvalitetnu raspravu i da ne bismo došli do nekih korisnih zaključaka ili možda nekih informacija i podataka koji nisu poznati ili dostupni ovom parlamentu, zato ja i dalje ostajem pri tome i tražim da se ova tačka dnevnog reda uvrsti a, naravno, kada dođemo do rasprave o ovoj tački, onda ćemo postaviti neka druga pitanja vezano za način glasanja, da kažem preciznije, preglasavanja u Komisiji i svih drugih problema i poteškoća s kojima se susreće ova medijska kuća, iako smo mi u nekom prethodnom periodu o tome dosta rekli, ali smatramo da je ta situacija kulminirala u posljednje vrijeme u ovoj televiziji BiH i da neće sigurno štetno uticati naši zaključci, prijedlozi i sugestije koje ćemo imati danas nakon ove tačke dnevnog reda. Dakle, ja i dalje u ime Kluba SNSD-a ostajem pri tome da ovo uđe u dnevni red.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović replika, pa odgovor, možda će biti komentara dodatno još.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, podržavam ovaj stav predsjednice Kluba SNSD-a.

NIKO LOZANČIĆ:

Druga replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Da, drugo u vezi sa diskusijom, sa primjedbom gospodina Beriza. Čudim se ovakvoj primjedbi, jer SDA je dala ozbiljnih 10 amandmana a Kolegij je bio dužan da sastavi, znate ...

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam shvatio da ima mogućnosti da se napravi ...

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Druga stvar, jel' Vi stvarno mislite da ja i gospodin Kalabić za sat vremena možemo popraviti ono što dvojica moćnijih lidera od nas, političara, kvare sistematski dvije godine?

BERIZ BELKIĆ:

Meni se učinilo da možete.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović: replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Prvo, zahvaljujem Klubu SDA na podršci. Kolegica Marković je u drugom javljanju upravo i dala mi za pravo da prolongiramo raspravu, odnosno sačekamo stavove zajedničkog sastanka naše parlamentarne komisije sa Upravnim odborom, odnosno menadžmentom, odnosno predstavnicima međunarodne zajednice uključenih aktivno u reformu Javnog RTV sistema, jer je, između ostalog, predložila da raspravljamo o zaključcima Komisije za saobraćaj, u drugom javljanju nagovijestila širu raspravu o stanju u Javnom RTV sistemu.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Husein Nanić: replika.

HUSEIN NANIĆ:

Gospodine predsjedavajući, replika poslanici Milici u vezi rada Komisije i uvrštavanje današnje tačke dnevnog reda vezano za stanje u BH televiziji. Bilo bi logično i normalno i za očekivati je, ukoliko se pominje ovdje preglasavanje na Komisiji, da je, prije svega, rekla da je bilo preglasavanje u Upravnom odboru koji je konstituisan od nadležne televizije po principu Srbin, Bošnjak, Hrvat i ostali, potpuno preglasavanje jednog konstitutivnog naroda kod donošenja odluka.

Preglasavanje u komisiji koja nema te principe nije preglasavanje, nego je jednostavno broj dovoljan za kvorum i za donošenje odluka. Iz tog razloga smatram da nije iskrena namjera priča o današnjoj tački dnevnog reda.

I sljedeće što želim reći, znači kao član Komisije, mi priču nismo završili, mi smo donijeli zaključak kojim ćemo nastaviti aktivnosti po ovom pitanju. A da vas podsjetim, mi smo imali četiri

rasprave, duge rasprave o stanju u BHTV. U ovom parlamentu donijeli 12 zaključaka i iza toga opet određene politike prave probleme i produbljuju loše stanje u nadležnoj instituciji o kojoj želim da kažem. Zbog tog smatram zaista da mi nemamo danas uopće razloga, niti uvjeta da raspravljamo, ukoliko želimo donijeti kvalitetne zaključke i ukoliko želimo riješiti problem u ovoj kući.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Netačan navod, prijavio se drugi zamjenik predsjedatelja; prvi se prijavio uvaženi doktor Milorad Živković, a nakon toga uvažena zastupnica Milica Marković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Mislim da niste dobro rekli da je u Upravnom odboru preglasan Bošnjak, Hrvat, odnosno Bošnjak od strane Hrvata i Srba. Mislim da je tačnije reći da nije dobilo podršku, nije dobilo podršku Sarajevo, niti sarajevska priča, niti ljudi koji radi u BH... a ovdje su iz Sarajeva, od strane Mostara i od strane Banja Luke. To bi bio tačan navod toga.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Milica Marković: druga replika.

MILICA MARKOVIĆ:

Da, druga replika. Kolega Nanić je rekao da je bilo preglasavanja i u Upravnom odboru poredeći to glasanje članova Upravnog odbora RTVBiH sa glasanjem u Parlamentu. Mislim da ste Vi tu nešto pomiješali ili da eventualno ne znate da Upravni odbor ne glasa po sistemu entitetskog glasanja nego glasa prema broju članova. Dakle, prevashodno po sistemu da li postoji kvorum i zastupljenost, potrebna zastupljenost, da bi Upravni odbor kompetentno donosio odluke. Dakle, ne radi se ovdje u našem prijedlogu ove tačke dnevnog reda o načinu kako je glasao Upravni odbor, nego o načinu kako je glasala Komisija ovog doma, dakle ovog parlamenta. Da li je to glasanje bilo regularno? I, ako smo u nekim prethodnim sjednicama razmatrali zaključke drugih komisija ovog parlamenta, ne vidim razloga zašto ne bismo danas raspravljali i o zaključcima ove komisije.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći se za repliku prijavio uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, pa uvaženi zastupnik Selim Bešlić.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, malo me zabrinu ova intervencija gospodina Živkovića: sa ovim konstatacijama nije se složila Banja Luka i Mostar! Dakle, ovo je, dakle jedna, da ne kažem šovinistička, naljutit će se gospodin Živković, ali Banja

Luka je i moja, a i Mostar je moj, a isto tako i oni drugi za koje Vi mislite da nisu njegovi, dakle i Sarajevo isto tako.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

.../nije uključen mikrofoni/ ... Parlamenta BiH, ni Sarajeva, ni Banja Luke, ni Mostara, ni Tuzle, Parlamenta BiH.

Komisija Parlamenta BiH je raspravljala o problemu televizije BiH. Ne Mostara, ne Banja Luke, neka raspravljaju tamo gdje hoće, mi smo raspravljali o tom problemu i dali smo zaključak. Gospodine Živkoviću, ni Vi niste predstavnik Banja Luke, nego ste ovdje predstavnik srpskog naroda i, prema tome, SNSD-a, izvinjavam se, tamo imamo Dom naroda za tu stvar. I nemojte nam više to ubacivati Banja Luka, Mostar, Tuzla, tamo, ostavite to po strani. Ostavite po strani, nemojte da se oko tih stvari svađamo. Tuzlu nisi ni spomenuo i nemoj je ni spominjati, nemoj je ni spominjati, iako si tamo diplomirao, neka si, šta ti ja mogu, i to ti je jedino pozitivno.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa, evo poslovnčki vi to možete nazvati kako hoćete, ali ja sam imala potrebu da konstatujem da je braneći način donošenja odluka u Upravnom odboru Javnog RTV servisa, odnosno sistema u kome nema, kako je rečeno, entitetskog glasanja, od strane SNSD-a, primjećujem novi ton, a to je da treba ukinuti entitetsko glasanje jer je ono smetnja i utoliko mi je posebno zadovoljstvo da sam to danas čula.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Dokić se prije javio, pa onda uvaženi zastupnik Okolić za repliku, pa onda ćemo dalje reći ko se sve prijavio za repliku. O.k. onda, onda je sljedeći uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković.

BRANKO DOKIĆ:

Predsjedavajući, moram da odgovorim uvaženom kolegi Bešlagiću koji je član Komisije kojoj sam ja juče do pred sam kraj ili dva minuta pred kraj predsjedavao – da mi juče nismo raspravljali o stanju u BHRTV već smo raspravljali samo o Odluci Upravnog odbora i refleksijama te odluke. To je bila tačka, dakle nismo raspravljali o tome. To je vrlo kompleksno pitanje koje, ako budemo mu ovako pristupali kao što pristupamo u posljednje vrijeme i do ove sjednice i na ovoj sjednici – nikad to pitanje nećemo riješiti. A oni koji su stali u odbranu jedne potpuno legitimne, zakonski utemeljene odluke, odnosno koji napadaju odluku jednu utemeljenu, zakonski

osnovanu Odluku Upravnog odbora, braneći smijenjenog direktora na čelu jednog sistema koji je najmanje sistem a koji bi trebao da bude okosnica znatno većeg, a to će, nadam se, analiza pokazati, evo i ja prejudiciram ono što će biti u narednom periodu, najmanje štite taj sistem, već naprotiv doprinose njegovom daljem ruiniranju.

Ja podržavam ovaj prijedlog poslanice Marković iz sljedećeg razloga. Juče je donesena preporuka, kako god hoćete, ili sugestija Upravnom odboru koja nije u skladu sa zakonom, po članu 25. i članu 29. Parlament, a samim tim, i parlamentarna komisija nemaju pravo da utiču na odluke Upravnog odbora i odluke Upravnog odbora se provode.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

BRANKO DOKIĆ:

Samo malo, ja sam Vas slušao i juče sam bio strpljiv i hoću, pošto najvjerojatnije mi nećemo izglasati ovu tačku dnevnog reda, da kažem da su se, nažalost, i mediji nacionalno prestrojili po ovom pitanju, što je najteža stvar u cijelom slučaju, tvrdeći da je juče moglo da dođe do incidenta i da sam ja demonstrativno napustio sjednicu, to je, apsolutno nije tačno, već sam na sjednici rekao - neću da stavim na dnevni red na glasanje tačku koja je u suprotnosti sa zakonom, zbog toga izlazim, omogućujem mom zamjeniku, ukoliko to on hoće, da uradi, a neću da dajem legitimitet jednoj preporuci koja je u suprotnosti sa zakonom.

Evo, to je stvar i neću se više javljati i ozbiljno ću razmisliti hoću li i raditi u ovakvoj komisiji, ako stvari ne promijenimo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Isti taj radio i televiziju koja je ovdje nekoliko puta bila na dnevnom redu sam slušao jutros kad sam dolazio u Sarajevo i čuo sam nešto što je i sad uvažena poslanica Azra rekla, a to je da se zdušno radi na ukidanju entitetskog glasanja u BiH, i to iz usta ministra Halilovića. Naime, njegove su riječi da u revidiranoj Strategiji za povratak izbjeglica će se u narednom periodu relaksirati situacija u entitetima i omogućiti da nestane entitetskog glasanja. To je ono što ovdje treba da se kaže, da je to strategija ljudi koji to više neće ni da sakrivaju, nego otvoreno kažu u BiH.

To da li je neko rekao da je i Sarajevo, Banja Luka ili Mostar, to je samo odakle ti članovi dolaze, da je iz Tuzle, rekao bih i iz Tuzle. Nego ovo je istina što se ovdje treba da kaže i to je istina na čemu se ovdje u BiH radi, a metod kako treba da izgleda BiH se pokazalo juče na Komisiji i na mnogim drugim mjestima gdje je preglasavano dva naroda od strane jednog naroda. To je istina u BiH.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Hadžiahmetović: druga replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ja neću se osvrnuti na dijelove diskusije, odnosno replike kolege Živkovića, jer bojim se da bismo otišli do kasnih popodnevni sati u raspravama o nečem što nije predmetom današnje rasprave.

Hoću da repliciram, odnosno na neki način i prokomentarišem predsjednika nadležne komisije, kada je u pitanju materija o kojoj govorimo, kolege Dokića, koji je, između ostalog, pomenuo da je rasprava o Odluci Upravnog odbora protivzakonita. Ja hoću samo da pomenem da je onda ako je nešto protivzakonito učinjeno, učinjeno jučerašnjom sjednicom kojom predsjedava gospodin Dokić.

Drugo, da li je protivzakonito, odnosno na koji način kvalificirate, kad govorite o sistemu, činjenicu da sistem nikad nije uspostavljen, odnosno šta cijenite ko bi bio odgovoran uz koordinaciju, naravno, i resorne komisije u ovom parlamentu, ko je odgovoran zašto se ne implementiraju zakoni koje je ova Parlamentarna skupština donijela?

Dakle, ako ćemo na tu vrstu priče o tome raspravljati u ovom parlamentu što bi i trebali da raspravljamo jer ovaj parlament bira Upravni odbor, ja sam za to, ja sam rekla na početku - mi smo za to da se obavi rasprava na tu temu, nakon što Komisija završi posao, odnosno realizira zaključak, jer današnja rasprava značila bi svrstavanje Parlamenta na ovu ili onu stranu ili podjela Parlamenta. Nemojte da to činimo.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Za repliku se prijavio, druga po redu, uvaženi zastupnik Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ja moram ... Parlament da je došao poziv za Komisiju za saobraćaj i komunikacije u kome je stajalo: 'Aktuelno stanje u RTVBiH', nije došla rasprava o pravilnosti Odluke Upravnog odbora. Na tom sastanku je došlo materijal koji ste trebali dobro iščitati, ne samo Upravnog odbora nego i druge strane i treće strane i ne znam koga. Prema tome aktuelna, predsjedavajući je mogao da napiše: rasprava o ovoj temi o kojoj smo razgovarali, ali on je napisao 'aktuelna situacija' i mi smo takav dnevni red usvojili i po takvom dnevnom redu je trebalo. Ja nemam ništa protiv za raspravu, ali vas molim da dozvolite prije svega Komisiji da se očituje. I Komisiji za finansije, ja bih rekao, da vidi revizorski izvještaj i Komisiji za saobraćaj i komunikacije da obavi ove razgovore, pa nakon toga da podnese ovom parlamentu izvještaj i neka Parlament otvori dušu, nek kaže sve šta ima da se kaže. Jer o ovim stvarima se više ne može, ne može tolerisati i ne može se šutiti.

Iz tih razloga, ja kažem, predsjednik je stavio dnevni red i ja sam smatrao da po dnevnom redu nije samo Odluka Upravnog odbora, nego aktuelna situacija. Aktuelna situacija zahtijeva da čujete sve aktere da biste mogli donijeti pravilnu odluku. Prema tome, ja se izvinjavam, da je bila drugačija odluka, da je bio drugačiji dnevni red, gospodine Dokiću, vjerujte da bih ja prisustvovao tome, ja bi samo dao tom prilog.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić: replika.

BERIZ BELKIĆ:

Iako sam ja mogao obaviti ovo, kolega Živković sjedi do mene, ali procedure i Poslovnik su takvi da evo hoću javno da repliciram gospodinu Živkoviću na njegovu tvrdnju u vezi strategije ministra Halilovića, odnosno Stranke za BiH, odnosno ciljeva Stranke za BiH. Apsolutno ne krijemo i apsolutno je jasno da se zalažemo za potpunu implementaciju Aneksa VII, dakle povratka ljudi svih na svoje, dakle svih na svoje u cijeloj BiH.

Šta će povratak ljudi promijeniti u ovoj zemlji, vi svi sigurno možete samo pretpostaviti. Sigurno je, sigurno da će stvari drugačije izgledati. Dakle, kad se, ako uspijemo i ako imamo opredjeljenje da implementiramo Aneks VII, cijeli Dejtonski sporazum u potpunosti, dakle stvari i ambijent u ovoj zemlji bi sigurno bio drugačiji i kad je riječ o ovim preglasavanjima itd. Mi smo svjedoci ako želimo pogledati istini u oči da svakodnevno na svakoj sjednici ovog Predstavničkog doma imate jednu vrstu preglasavanja koristeći mehanizme entitetskog glasanja.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Nanić: druga replika.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ispravljam činjenicu, znači da je ovdje priča o glasanju u Upravnom odboru po entitetskom principu. Ne, član konstitutivnog naroda iz reda bošnjačkog naroda je preglasan u organu koji je trebao donijeti ovu odluku kakvu je donio odluku.

Gospodin Dokić, zaista profesore, i ako je od Vas, i previše je. Vi zbog javnosti, ja sam, zaista, suzdržavam se u replikama, Vi ste predsjedavajući Komisije u kojoj smo mi bili po tačkama dnevnog reda kojeg smo prihvatili jednoglasno i Vi ste napustili sjednicu. Niste htjeli dati na glasanje dva zaključka koja su bila u proceduri predložena. Vi ste sebi dali za pravo da napustite sjednicu bez obrazloženja, bez poslovničkog poziva na Poslovnik i bez bilo kakvog drugog logičkog obrazloženja, nego jednostavno, eto Vi iz svog digniteta niste htjeli dati. Vi ste kršili Poslovnik, Vi ste napustili sjednicu i Vi ste pravili atmosferu koju ste htjeli, samo da bude onako kako Vi hoćete da bude.

Sljedeće, Vi kažete dvije stvari: da je nezakonita odluka Komisije, nezakonita odluka Upravnog odbora. Prešutali ste stvar da je u Upravnom odboru, u donošenju odluke učestvovao

član kojem je istekao mandat i koji nije imao pravo donijeti tu odluku. To je nezakonito. Zbog javnosti, ja sam zaista imao potrebu ovo da kažem. I sljedeće, Komisija ima devet članova, šest prisutnih na sjednici. Od toga pet glasa za odluku. Potpuno legitimna odluka Komisije, zakonita po Poslovniku, a Vi ste jedini bili juče koji ste kršili Poslovnik, jer ste izašli i niste dali na glasanje zaključke koji su bili predloženi.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je – uvaženi zastupniče Dokiću, Vi ćete imati ekskluzivno pravo da na sve odgovorite, pa zato sačekajte da čujemo šta svi misle reći o ovoj temi – uvaženi zastupnik Slavko Jovičić, replika isto.

Evo uvaženi, molim vas sačekajte. Poslovnička intervencija: uvaženi zastupnik Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa, ja predlažem jedan vrlo racionalan zaključak, a to je da se vratimo dnevnom redu današnje sjednice. Raspravljamo o utvrđivanju dnevnog reda, imamo prijedlog tačaka dnevnog reda, predložene su dopune i dajte da se izjasnimo. Nemojte danas da otvaramo ove predizborne rasprave o nekim pitanjima koja se nisu riješila ni ove dvije godine, a teško da će ih neko riješiti u narednih 10 i 15 dana. Jesu izbori 5. oktobra, ali to ne znači ovdje da trebamo na dnevnom redu držati neke velike predizborne tirade i pričati o svemu i svačemu. Hajmo utvrditi dnevni red i hajmo pokušati riješiti neka konkretna životna pitanja običnih ljudi, a ne više živjeti i plivati u ovim velikim temama koje očigledno nećemo riješiti do 5. oktobra.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja bih se principijelno s Vama vrlo rado složio, ali moram reći da smo apsolutno u Poslovniku. Sve su ovo argumentacije za i protiv uvrštavanja određenih tema u dnevni red i ja moram dopustiti svakom zastupniku da obrazloži zašto nešto treba u dnevnom redu, a zašto ne treba.

Uvaženi zastupnik Slavko Jovičić: replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, kolege i kolegice, učestvujući u ovoj rašomonijadi, BHTV1 zvanj, postavljam pitanje: Ko je doveo ovih 40 novinara ili 30, koliko sam ih ja izbrojao, pred Parlament i šta je njihov cilj danas da naprave ovdje? Da kažu da je RS protiv BH televizije, a da onda dobije to sasvim dublje implikacije – RS i SNSD su protiv BiH! Nemojte to više da nam neko imputira. Isključivo je pitanje: Je li imala ta gospođa pravo da glasa ili ne u Upravnom odboru? Ko će nam dati to tumačenje? Jedni kažu jeste, jedni nije. Zavisi iz kojeg dolazi naroda. Pa, onda kad ne znaju ništa šta će, srpski predstavnik u toj instituciji, odnosno, Upravnom odboru instruisan. I najbolja varijanta je samo reći Milorad Dodik, što veze nema. Kad ćemo prestati sa optuživanjem bez ikakvog razloga?

Druga stvar, zašto ova jedino komisija mora biti preglasana ako nema predstavnika jednog naroda? Ima li to u Poslovniku? Pa se fino kaže: mora biti barem jedan prisutan. I dokle ćemo mi

tako to raditi i stalno? Jedino što cijela stvar ova, koliko je zakomplikovano oko BHT, mene raduje jer sam ovdje tražio da se svi revizorski izvještaji dostave Tužilaštvu i dobio sam od njih odgovor da je taj postupak u pitanju. Suština cijele priče jeste: nije udar ljudi na BH televiziju. Rekli smo, stavite je na noge i ko je napravio lopovluk neka plati sve te pare, dovede na nulu i idemo dalje u proceduru. Problem je: koji su lopovi u menadžmentu tamo i Upravnom odboru opljačkali ove novinare koji danas kukaju da nemaju plata.

Dakle, to je suština. Nismo mi protiv BHTV1, nismo protiv novinara, nego protiv lopova koji su prije opljačkali 25 miliona maraka i doveli nas u poziciju da to sad neko nadoknadi. Dobili ste od nas jasan stav. Republika Srpska i naši predstavnici ovdje, mi poslanici iz SNSD-a nikada nećemo dati podršku da se to sanira. Pa smo zato i rekli kao dodatak: Odakle pravo ministru da plaća satelitski program prenošenja BH televizije? Iz kojih sredstava? Ko je to kad odobrio? Ko je sklapao ugovore i bezbroj stvari oko BH televizije koje smo imali ovdje pet-šest puta? Dokle ćemo ići tu priču i, kažem sad, evo, pogledajte sve večeras izvještaje: predstavnici RS, udar na BHTV1, udar na BiH! Ostavite nas, ljudi, više tih priča! Dokle ću vam ponavljati, ne vama nego javnosti, BiH ili Bosna i Hercegovina je naša zemlja ali ako nas počnete da uvažavate, ali nikad neće biti ako nas ponižavate na svakoj tački, pa i člana Upravnog odbora kako je glasao. Postavljam pitanje: Je li imao pravo ili nije? Ko će objasniti? Dajte tumačenje pravno i bez toga nema rasprave. Je li imala žena pravo ili nije? To je suština. Šta ćemo dalje raspravljati?

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović: replika.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Ovdje je evidentno da niti su preglasani Hrvati, ni Bošnjaci, ni Srbi, da tijela rade sukladno svojim poslovnici. Da, ukoliko neko ima primjedbu na rad tih tijela, znaju se nadležni organi koji ocjenjuju zakonitost, koji ocjenjuju ustavnost. Ovdje evidentno se pokazuje nesposobnost vladajuće koalicije da vodi ovu zemlju naprijed. Ja vas molim da nam na ovakve smiješne stvari ne trošite vrijeme. Da te unutarstanačke razlike prije sjednica uvijek dogovorite, završite, da ovdje u biti i svim ostalim zastupnicima a i gostima bespotrebno ne trošite vrijeme.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem na vrlo konstruktivnim prijedlozima.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Dokić: odgovori na bezbroj replika i ostalog.

BRANKO DOKIĆ:

Pa, evo od jednog prijedloga za informaciju ...da uđe u dnevni red, mi smo napravili cijelu diskusiju. Prvo moram da kažem, uz svo uvažavanje kolegici Azri, da nije prvi put da ona ili ne razumije ono što sam htio da kažem kad sam metaforički govorio, i zato sam bio spreman pred vama svima da joj se izvinim, ali ne mogu da razumijem da ne razumije onda kad direktno i eksplicitno govorim. Ja nisam rekao, kolegice Azra, da je rasprava bila protivzakonita, već da je preporuka u jednom od dva zaključka protivzakonita jer se direktno miješa u rad Upravnog odbora, a to Parlament nema pravo po zakonu. Dakle, još jednom ponavljam.

Drugo, kolegi Bešlagiću. Pa, tačno je to da je bio dnevni red ovo što ste rekli. Ali, gospodine Bešlagiću, mi nismo diskutovali o dnevnom redu. Mi nismo dozvolili ni predsjedniku Upravnog odbora da se obrati. Za dva sata sjednice on nije izgovorio nijednu jedinu rečenicu. Niti bilo ko drugi izuzev nas koji smo diskutovali i razgovarali kako da sjednicu vodimo.

S druge strane, apsolutno ne stoji ovo što Nanić kaže da sam ja bio protiv dva prijedloga. Ovaj drugi zaključak je bio i moj prijedlog, samo bez poziva OHR-a. I htio sam da stavim ga na glasanje, ali predlagatelj prvog prijedloga je tražio, ako hoćete do kraja istinu, da njegov prijedlog bude prvi. I ja sam rekao 'nemam ništa protiv, ali ja izlazim dok se glasa o tom prijedlogu', misleći da se vratim, da nastavim voditi sjednicu oko zaključka vezano za drugi prijedlog, međutim niko me nije pozvao. Ja sam stajao ispred sale. E, to vam je istina. I o toj sjednici ja zaista više ne želim da govorim, a nas čeka višednevna rasprava, ako je budemo ovako shvatali, o stanju u BHTV.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Jozo Križanović: replika.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, naime, činjenica je, dakle općepoznato je da je stanje na RTV, odnosno RTV sistemu BiH alarmantno, i to je nama poznato više od godinu dana. I sasvim je normalno da o toj situaciji raspravlja nadležna komisija ovog parlamenta. Za mene je potpuno normalno da danas ovaj dom hitno raspravlja o tome. Ali ne na način da se Parlament upušta ... nad Upravni odbor RTV sistema nego da racionalno pogleda uzrok ovom stanju. Ja se neću nikad upustiti u raspravu o tome kako posluje RTV sistem. Hoću samo da se uvjerim da li Upravni odbor koji je imenovao ovaj parlament radi dobro ili ne radi. A ja vas pitam: Je li normalno da jedan Upravni odbor, za manje od godinu dana, smijeni dva generalna direktora, i da stanje, po njihovom, još je i gore ili se nije ništa popravilo?

Dakle, podržavam prijedlog kolegice Marković da danas raspravljamo o RTV sistemu, servisu BiH, ali ne na način da se fokusiramo na zaključke, odnosno preporuke naše komisije, nego da završimo posao. Mi možemo tri dana raspravljati na način kako smo dosad razgovarali, niti imamo kompetencija da nešto se miješamo ni u odluke ni u poteze menadžmenta, nego je naša zadaća da omogućimo tehničke i druge pretpostavke ljudima da tamo rade taj svoj posao. A nismo od Upravnog odbora nikad dobili prave zahtjeve koji bi vodili tome rješenju. Dakle, evo, ako može biti i novi prijedlog, ja se zalažem za raspravu danas o RTV sistemu na način da razgovaramo o stanju u cilju rješenja problema, a ne da se samo fokusiramo na ovaj zaključak naše komisije.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Više za replike nemam prijavljenih.

Sljedeći je za raspravu prijavljen uvaženi zastupnik Momčilo Novaković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Meni se čini da bismo mi sve ove tačke dnevnog reda mogli prihvatiti i da danas o njima vodimo raspravu. Naime, prijedlog gospodina Matića u kome se kaže da je Informacija Centralne izborne komisije o pripremama za provedbu lokalnih izbora prilično jasno precizirana, koncizna, tačno znamo o čemu će Izborna komisija da nas izvijesti i ne vidim zašto oni to ne bi mogli na brzinu uraditi da mi danas vodimo ovu raspravu.

Takođe, prijedlog Kluba SDA je vrlo jednostavno pitanje. Ništa nije jednostavnije nego provjeriti dvije-tri hiljade ličnih karata u ovih sedam dana, sazvati sjednicu Savjeta ministara, napraviti materijal i dostaviti ovdje, naravno, pri tome sazvati Parlament odmah osmi dan, ako je ikako moguće uoči izbora, i da ovo završimo i da imamo legitimne i legalne izbore.

Što se tiče prijedloga SNSD-a i njihove deklaracije, takođe mislim da se radi o jednostavnom pitanju i ne vidim zašto nešto, što nije usaglašavano nekoliko mjeseci, ne bi se moglo uraditi za sat vremena. Mislim da osnovi realno postoje, znači za tako nešto.

Gospodin Bećirović je predložio tačku dnevnog reda o hapšenju državljana. Moram reći da sam se malo raspitao i nisam znao o čemu se radi, pa sam doznao da Parlament treba raspravljati: zašto je neko u Splitu uhapšen po nalogu Beograda? I to pogrešan čovjek. I da je, izgleda, bez Parlamenta BiH nemoguće da neko oslobodi pogrešno uhapšenog čovjeka, nego mi trebamo donijeti zaključak nekakav. I mislim da i to nije teško pitanje da pozovemo ljude ove u Hrvatskoj i u Beogradu da nas na brzinu izvijeste o ovom i da to danas završimo.

Mogli bismo danas odgovoriti i na ovo pitanje – entitetskog glasanja. I ne vidim zašto i to ne bismo danas razriješili tako da nemamo problema oko ustavnih promjena, kao i da otvorimo ovo pitanje RTV servisa, jer mi se čini da ništa lakše nismo rješavali od tog pitanja u prethodne dvije godine. I sve ovo, ubijeden sam, jedva čekaju svi naši glasači, svih nas ovdje, da danas raspravljamo, jer nema boljeg termina nego danas.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Slavko Matić: replika.

SLAVKO MATIĆ:

Uvaženi kolega Novaković je na svoj dobro poznat način, pomalo humorističan, ironičan, prokomentirao tačke koje se predlažu u dnevni red. Možda je za neke druge u pravu, ali za tačku koju sam ja predložio apsolutno nije u pravu, jer Središnje izborna povjerenstvo ne treba ništa u budućnosti pripremati niti danas na brzinu, ono je već dostavilo Informaciju koja je zaprimljena u Parlamentarnu skupštinu 17.9.. Pretpostavljam da je i zastupnik Novaković dobio ovu informaciju. I upravo taj materijal predlažem da bude tačka dnevnog reda koja će se razmatrati, povodom koje ćemo, ukoliko se dogovorimo, donijeti adekvatne zaključke ili odluke.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić, a neka se pripremi drugi zamjenik predsjedatelja doktor Milorad Živković.

MIRKO OKOLIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Cijenjene kolegice i kolege poslanici, članovi Vijeća ministara, nevladinih organizacija, sredstava informisanja i dragi gosti, ovdje danas imamo zaista dobrih i konstruktivnih prijedloga za uvrštavanje na dnevni red ove sjednice Doma, ali na ovakav način mislim da nije dobro što se to radi, zato što i ono što bi imalo smisla među ovim predlozima da danas uđe u tačku dnevnog reda, odnosno da uđe na današnju raspravu, vjerovatno neće ući ili će biti izgubljeno u svemu ovome što se predlaže, a moglo je da ide kroz prijedloge u redovnu proceduru. Po Poslovniku se zna da se ono što je najbitnije i najhitnije uz dobro obrazloženje predlaže na samoj sjednici kao tačka dnevnog reda, i to treba poštovati. Ima ovdje i nekakvih prijedloga koji zahtijevaju hitnost i o.k. o tome se slažem. Ali ono što nema veze sa nikakvom hitnošću nego ima veze sa tim da danas možda donesemo zaključak da mi non-stop zasjedamo na način da imamo otvoreno zasjedanje sve do 3.10., jel', 4. ne trebamo već je izborna šutnja ili ćutnja i da zasjedamo stalno i da ovako kako kome padne na pamet predložemo tačke dnevnog reda, bez obzira što je prethodno Kolegij bio, što je juče zasjedao, što je napravio jedan kvalitetan dnevni red za ovu sjednicu i što je smatrao da na dnevnom redu ove sjednice treba da bude ono zaista što bi trebalo da bude u redovnoj proceduri, ne mijesajući u to predizbornu kampanju.

Ali, evo, pošto danas se otvara, ja mislim da će poslije moje diskusije vjerovatno se još neko javiti da postavi nekakvo, odnosno da predloži još neku tačku dnevnog reda, bez obzira što ona zahtijeva, kako je to neko rekao – i evo po jednoj tački je gospodin Dokić rekao, kao predsjedavajući ove komisije – debelu raspravu, mnogo materijala se pročita, mnogo konsultacija da se izvrši da bi se donijele prave odluke u toku rasprave, jer se radi zaista o značajnim i bitnim stvarima. Danas je zaista neozbiljno staviti ovo sve na dnevni red što se predlaže i na tako brzu ruku donijeti kvalitetne zaključke i prijedloge o kojima danas ovdje samo usmeno imamo informaciju, a o nekima nemamo ništa. I na kraju, evo koliko sam ja zaključio, nije dobro biti nevin da ne bi bio uhapšen negdje u svijetu.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Mislim da smo zaboravili da kažemo da smo danas, i to je na Proširenom kolegijumu dogovoreno, odlučili da radimo od 10,00 do 17,00, da sutra ne bi mogli da napravimo nastavak sjednice ako bi danas prekinuli, nego da bi to moglo da bude najprije 7. idućeg mjeseca. U skladu

sa tim prijedlozi koji su danas na dnevnom redu, neki od njih, prvo, nije moguće da ih stavimo na dnevni red, a, drugo, smatramo i ... da nije dobro da ih stavljamo na dnevni red.

Kada nisam mogao da dam saglasnost na stavljanje na dnevni red pitanje koje je elaborisao gospodin Matić, mislim da sam dobro uradio, jer nakon toga Centralna izborna komisija i ostali su napravili dio posla koji su oni zaduženi da urade taj posao. Da otvorimo tu čitavu priču, mislim da bi doveli u pitanje izborni proces i prema rezultatima ovih izbora davali za pravo pojedinim grupama, strankama, pa i narodima da ove izbore koji su pred nama, a koji su tako blizu, proglase neregularnim ili potegnu to pitanje. To bi bio još jedan šamar BiH i njenom ugledu i dosadašnjem radu i Centralne izborne komisije i provođenju izbora u BiH koji su bili u zadnjih nekoliko godina a koji su svaki put ocjenjivani veoma dobro. Zato smatram da to ne bi bila dobra tačka dnevnog reda. A isto tako da CIK, pošto nije tu, a i kad bi bila tu, sigurno ne bi mogla da da odgovore na sva pitanja. Kao što znate, mnoga pitanja su pokrenuta i nisu u pitanju samo prava birača nego i mnoga druga pitanja su pokrenuta u vezi sa izborima.

Kada govorimo o 'Rezoluciji o odgovornosti', gospodin Izetbegović je rekao da je Kolegij kriv. Međutim, ja ću ga podsjetiti na zaključak koji smo svi ovdje usvojili, a glasilo je: 'Da Klub SDA predlaže da se povodom Rezolucije SNSD-a, te sadržaja diskusije poslanika' ..., da ne čitamo dalje. I moj dodatak na taj zaključak koji je ovdje u Parlamentu usvojen: 'Da klubovi u roku od sedam dana predlože svoje predstavnike u ovu grupu da bi počeli raditi, te da se rok od 30 dana računa od dostavljanja prijedloga za članove ove grupe.'

SDP i SDA su predložili svoje članove, ostali klubovi to nisu uradili. Zar mislite da će Kolegij svaki put podsjećati predsjednike klubova da dostave svoje prijedloge da se formira radna grupa? Mislim da niste tu bili u pravu, da je zaključak koncizan i veoma jasan. Ostali klubovi trebaju da predlože svoje predstavnike.

Da bi izašli danas iz ove situacije, mislim da bi bilo dobro da sjednemo da razgovaramo na Proširenom kolegijumu, makar pola sata napravimo pauzu, i da vidimo da li će neko odustati od svojih prijedloga da bi mogli da danas završimo ovaj posao na način na koji sam to predložio.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ja nemam više prijavljenih za raspravu. Dajem pauzu pola sata i pozivam članove Kolegija u proširenom sastavu u dvoranu 2/II..

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas da zauzmete svoja mjesta. Koga nam još nema?

Dame i gospodo zastupnici, nastavljamo rad. Evo, mi smo u ovoj stanci imali sjednicu Proširenog kolegija Doma u namjeri da pokušamo postići suglasje o predloženim dopunama dnevnog reda i ja vas moram informirati da nismo postigli suglasje tako da ćemo, u skladu sa

važećim Poslovníkom, preći na izjašnjavanje o prijedlozima za dopunu dnevnog reda onim redosljedom kako su upućivani.

Prvo ćemo se izjašnjavati o prijedlogu Kluba SDA iznesenog od strane gospodina Bakira Izetbegovića koji je predložio da se, u skladu sa članom 65. Poslovnika o radu Parlamentarne skupštine, iza točke 11. uvrsti točka 12. Prijedlog zaključka: 'Zadužuje se Vijeće ministara da, u roku od sedam dana, sačini 'Informaciju o aktualnim malverzacijama vezano za izdavanje lažnih ličnih dokumenata u opštinama Brčko, Šehovići, Srebrenica, Bijeljina' te istu dostavi Parlamentarnoj skupštini na razmatranje.'

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada

17 glasova „za“, devet „protiv“, bez „suzdržanih“ – nemamo entitetsku većinu za ovaj prijedlog. Nema suglasnosti u Kolegiju.

Prelazimo na glasovanje u drugom krugu u kome svi glasuju, a glasovi „protiv“ se računaju.

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

Uz 17 glasova „za“, 10 „protiv“, znači dvije trećine „protiv“ iz RS-a – prijedlog nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o prijedlogu Kluba HDZ-a BiH koji je predložio uvaženi zastupnik Slavko Matić i koji predlaže da se u dnevni red uvrsti: 'Informacija Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o pripremama za provedbu lokalnih izbora'.

Pripremite se.

Glasujte sada!

20 glasova „za“, 10 „protiv“, bez „suzdržanih“, nemamo entitetsku većinu. Nema suglasnosti.

Prelazimo na izjašnjavanje u drugom krugu.

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

20 glasova „za“, 10 „protiv“, bez „suzdržanih“; dvije trećine „protiv“ iz RS-a – prijedlog nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o prijedlogu uvaženog zastupnika Denisa Bećirovića koji je predložio da se utvrsti točka dnevnog reda: 'Informacija o hapšenju državljanina BiH Muhameda Brkića'.

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

21 glas „za“, devet „protiv“, jedan „suzdržan“.

Konstatiram da nema entitetsku većinu. Nemamo suglasnosti.

Prelazimo na izjašnjavanje u drugom krugu.

Pripremite se.

Glasujte sada!

21 glas „za“, 10 „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova; dvije trećine „protiv“ iz RS-a – konstatiram da ni ovaj prijedlog nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o prijedlogu Kluba SNSD-a koji je predložila uvažena zastupnica Milica Marković, a prijedlog točke dnevnog reda je: 'Razmatranje zaključka Komisije za saobraćaj i komunikacije Parlamentarne skupštine BiH povodom rasprave o točki *Aktualna situacija u RTVBiH*, koja je održana na sjednici Komisije 23.9.2008. godine.'

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

11 glasova „za“, 18 „protiv“, dva „suzdržana“.

Konstatiram da nema ni opću većinu i prijedlog nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje uvaženog zastupnika Drage Kalabića koji je predložio točku dnevnog reda: 'Prijedlog deklaracije o odgovornosti.'

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

11 glasova „za“, 17 „protiv“, tri „suzdržana“.

Nema ni opću većinu i konstatiram da prijedlog nije prihvaćen.

Prema tome, konstatiram da 35. sjednica Doma, odnosno Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ima sljedeći

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika 34. sjednice Zastupničkog doma;
2. Zastupnička pitanja i odgovori;
3. **Zahtjev Povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika;**
4. **Zahtjev Povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku za razmatranje Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Vijeća nacionalnih manjina BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika;**
5. **Prijedlog zakona o programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje);**
6. **Prijedlog zakona o genetski modificiranim organizmima (prvo čitanje);**
7. **Prijedlog zakona o Agenciji za razvoj informacijskog društva Bosne i Hercegovine (prvo čitanje);**
8. **Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (prvo čitanje);**
9. **Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o klasifikaciji djelatnosti u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje);**

10. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine – predlagatelj: Ustavnopravno povjerenstvo (prvo čitanje);
11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, s Mišljenjem Ustavnopravnog povjerenstva – predlagatelj: zastupnik Jerko Ivanković Lijanović (prvo čitanje);
12. Izvješće o učešću pripadnika Oružanih snaga, policijskih i državnih službenika Bosne i Hercegovine u operacijama podrške miru za periodu 1.9.2007. - 29.2.2008. godine;
13. Godišnje izvješće o napretku (praćenje provedbe Akcijskog plana 1 Strategije reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini – materijal Vijaća ministara BiH);
14. Prijedlog zaključaka sa 10. plenarne sjednice obaju domova Parlamentarne skupštine BiH, održane 30.7.2008. godine, u vezi s ispunjavanjem obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju;
15. Razmatranje mogućnosti nastavljanja procedure za imenovanje ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine i zamjenika generalnog revizora iz reda bošnjačkog naroda;
16. Imenovanje člana Upravnog odbora Javnog RTV servisa Bosne i Hercegovine iz reda ostalih (Rang-lista Regulatorne agencije za komunikacije);
17. Davanje suglasnosti za ratificiranje:
  - a) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Danske o olakšicama kod izdavanja viza,
  - b) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Norveške o olakšicama kod izdavanja viza,
  - c) Sporazuma između Bosne i Hercegovine, koju predstavlja Ministarstvo civilnih poslova, i Commonwealtha Australije, koju predstavlja Ministarstvo zdravlja, vezano za određena prava korištenja AR – DRG klasifikacijskog sustava,
  - d) Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između BiH i Republike Hrvatske za 2007. godinu na temelju instrumenata pretpristupne pomoći – Komponenta II prekogranična suradnja,
  - e) Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije za 2007. godinu na temelju instrumenata pretpristupne pomoći – Komponenta II prekogranična suradnja,
  - f) Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u svezi s nacionalnim programom za 2007. godinu u sklopu instrumenata pretpristupne pomoći – Komponenta za pomoć u tranziciji i izgradnji institucija,
  - g) Konvencije o dostavljanju u inozemstvo akata u građanskim i trgovačkim stvarima – Haag, 15. studeni 1965. godine,
  - h) Konvencije o pribavljanju u inozemstvu dokaza u građanskim i trgovačkim stvarima – Haag, 18. ožujka 1970. godine,
  - i) Sporazuma o izmjenama i dopunama broj 1 uz Ugovor o zajmu od 1. kolovoza 2006. godine između Bosne i Hercegovine i Europske banke za obnovu i razvoj – Projekt upravljanja zračnim prometom,

j) Sporazuma o zajmu, financiranju i projektu između KfW Frankfurt na Majni i Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, i Elektroprivrede Hrvatske zajednice Herceg-Bosne – Obnova Hidroelektrane Rama

Prelazimo na realizaciju dnevnog reda.

Točka jedan:

Ad. 1. Usvajanje Zapisnika 34. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH

NIKO LOZANČIĆ:

Otvaram raspravu o ovoj točki dnevnog reda.
Nema prijavljenih za raspravu, zaključujem raspravu.

Prelazimo na drugu točku:

Ad. 2. Zastupnička pitanja i odgovori

NIKO LOZANČIĆ:

Odgovore na pitanja do ove sjednice dobili su zastupnici: Sadik Bahtić od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 28. sjednici; Slavko Jovičić od Vijeća ministara, na dva pitanja postavljena na 32. sjednici; Rifat Dolić od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 32. sjednici; Sadik Bahtić od Vijeća ministara, na pitanja postavljena na 32. i 33. sjednici Doma.

Ima li komentara na odgovore?
Uvaženi zastupnik Sadik Bahtić, pa uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja sam kazao da ću konstantno, non-stop postavljati pitanja i komentarisati odgovore ... Pa komentar, dobio sam dva pitanja i komentar, da, dobro znam šta pričam. Meni je žao što nema ovdje predsjednika SDP-a, nesuđenog, ... akademika, inače eksperta za sve oblasti.

Zadovoljan sam sa odgovorom pravobranioca, dobio sam od pravobranioca još jedan odgovor. Lično sam otišao kod pravobranioca, Pravobranilaštvo BiH. Ja se ovim putem zahvaljujem Dragici Miletić koja savjesno, časno i pošteno obavlja svoj posao, koja je sve pravne radnje poduzela da se napokon državna imovina koju privremeno i nezakonito koristi SDP vrati državi. Ona je poslala jedan akt ovdje, ona je obavijestila Arhiv BiH, Federalno pravobranilaštvo. Kada dobije te odgovore, ona će onda ići sa tužbom ka sudu da se uđe u posjed. Ima tu i krivične odgovornosti za nekoga ko je nezakonito ušao u tuđu imovinu i to je SDP. To će se konsultirati pravne eksperte, nekog advokata naći, pa ćemo i u tome pravcu krenuti, jer radi se o ogromnim

sredstvima. Vjerujte, ništa nije uknjiženo na SDP. Ona mi je to kazala. Dok je još Ljubiša Marković bio načelnik Općine Centar, tada se nešto pokušalo, nije se ništa završilo. Znači, sva imovina koju SDP koristi je državna imovina, vlasništvo Republike BiH – dato na korištenje Savezu komunista Jugoslavije.

Prema tome, zadovoljan sam i dalje ću ići. I danas imam postavljeno pitanje. Iz ovoga svega svima je jasno, jedino meni nije jasno šta radi Vijeće ministara. Ja ću i danas opet postaviti pitanje Vijeću ministara. I posebno ... šteta, i tu imamo pravo, i to se može na sudu sve ..., apsolutno je pravo na strani države, na strani ovog parlamenta i naša je obaveza da radimo svoj posao, a ne neko da se finansira iz sredstava državnih. Pa vidite ove kampanje, to su sve državne pare, to narod treba da zna – o čovjeku, o čovjeku koji koristi toliko imovine! Za evropski put, a sve i jedan zakon protiv evropskog puta i tako to.

Mislim da ću biti, ja sam inače uporan čovjek: ono što sve sam naumio, to sam i ostvario. Ja ću ići svaki dan, ako treba, u Pravobranilaštvo, ići ću sve, ali se ovo mora realizirati u ovome mandatu.

Toliko i hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je za komentar prijavljen uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi predstavnici Savjeta ministara, predstavnici nevladinih organizacija, naravno medija, kolege i kolegice poslanici, dobio sam dva odgovora. Nisam zadovoljan ni sa jednim. Od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, dobio sam odgovor na moje pitanje gdje su oni proširili, a slažem se sa ovom formulacijom kako su oni definisali, mada pitanje nije bilo takvo, jer su ga oni ovako definisali: 'Kada će se ispoštovati Odluka o konstitutivnosti naroda i ravnopravnoj zastupljenosti.' Ne, ja od druge sjednice Parlamenta tražim da se ispoštuje nacionalni princip u svim institucijama na nivou države po procentima, po popisu stanovništva '91. godine, kad se već držimo konstitutivnosti naroda. I nikada do sada ni od jedne institucije nisam dobio procentualno po imenima: Srba, Bošnjaka i Hrvata koliko radi u kojoj instituciji. Istina, dobivao sam neke sistematizacije radnih mjesta, pa mi jedna agencija napiše: imaju zamjenika, pomoćnika, direktora, ne znam koga, sekretaricu, ja hoću tamo da piše ne moje ime nego Marko Marković, Jozo Jozić, Mustafa Mustafić i na koji način su kako primljeni, pa sam naveo eklatantan primjer kod diplomatije gdje su cijele porodice, što bi bila suluda ova izjava, ali evo reći ću, genetski predodređene da budu u diplomatiji, što nije tačno, a ima toga. Naravno, zato sam i postavio pitanje takvo.

I, šta su sad naveli u odgovoru, zato nisam zadovoljan, naveli meni preporuke evropskih i međunarodnih konvencija. Kao da ja ne znam da sve te konvencije imaju supremaciju nad domaćim zakonodavstvom. Ne treba meni to. Pa su onda rekli da oni imaju, da je njihovo mišljenje da će u svrhu realizacije odluke: obavezuju se izvršni i zakonodavni sudski organi. Pa ko će drugi ili treći? Dakle, naravno, oni. A onda su rekli, kako bi se osigurala potpuna implementacija ove odluke za koju je potrebna politička potpuna saglasnost... Čija? Kakva ovde treba saglasnost?

Ovdje treba da se ispoštuje Odluka Ustavnog suda BiH, najveće sudske instance i da se tačno kaže - u toj instituciji, naglašavam, radi toliko Srba, Bošnjaka, Hrvata i ostalih, a ne da se igraju sa narodom pa u TVBiH imate 11,2% Bosanaca. Pa čak i da su priznata nacionalna manjina, može biti 1,2%, a ne može 11,2%. Dokle će se igrati neko sa ovim parlamentom? To je dakle to prvo pitanje.

A oko imovine Srpske pravoslavne crkve, ja sam prošli put rekao, ja više ne znam kome ću postaviti. Zalažem se da se vrati imovina Islamskoj zajednici. Ako negdje nije vraćena, neka se oni obrate i kažu gdje! Katoličkoj crkvi gdje nije vraćena! A ja kažem, Srpskoj pravoslavnoj crkvi nije nigdje vraćena. I onda su mi u odgovoru napisali, samo što nisu rekli, subjektivno je pravo kantonalnih vlasti iz Sarajeva hoće li nekad vratiti ili, ono što ja kažem, nikada.

Ljudi, Parlament ima odgovornost, znam kakvu, ali niži nivoi mogu li da nas stvarno dezavuišu raznim informacijama, ovim odgovorima, sa kojim ja ne mogu biti zadovoljan. Ima Odluka potpisana iz 1991. godine ondašnjeg Izvršnog Vijeća da se vrati zgrada Ekonomskog fakulteta Bogosloviji. Hajde, red je da drugu imovinu, ali možemo li to ispoštovati? Ne mi, nego te nadležne vlasti Kantona Sarajevo. Neće ni to. Kako hoćete, ljudi, na nivou BiH postići ravnopravnost, kako hoćete da zajedno sva tri naroda grade državu? A, evo ja vam kažem, hoćemo, ovo je moja država, nemojte stalno da vam ponavljam. I nemojte nam stalno imputirati nešto da smo mi protiv. Nismo, ali možemo li mi više trpiti ponižavanje, diskriminaciju čitavog naroda. U glavnom gradu gdje danas sjedimo, ovo je moj grad, priznaću ga kad to barem počnu rješavati. Nisam siguran da će riješiti nikada, ali evo, nek počnu, pa ću biti zadovoljan.

I zato ću, da ne ponavljam, kad budu poslanička pitanja, insistirati na oba pitanja ali da se formulišu, ono što sam rekao, u odgovoru, s kojim nisam zadovoljan. I, oko Srpske pravoslavne crkve, nemojte mi širiti na konstitutivnost naraoda, kao da nisam ja pročitao Odluku Ustavnog suda. Jesam.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih. Ima? Ima li prijavljenih za komentare dobivenih odgovora?

Uvaženi zastupnik Denis Bećirović, ima li još? Nema.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja želim da komentarišem odgovor, odnosno neodgovor Vijeća ministara BiH. Prije toga samo da kažem da zaista zadivljuje talent gospodina Sadika Bahtića Sade da se fokusira na suštinske probleme u ovoj zemlji. Raspada se televizija, nema ombudsmena, sve institucije u raspadu itd., a on opet o glavnim stvarima, po njegovom djelu.

Ja se javljam o ...

SADIK SADO BAHTIĆ:

... opljačkana, pa onda pričaj sa Bahtićem ...

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupniče Bahtiću, molim Vas da dopustite kolegi da završi.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Naime, ja sam prije gotovo godinu dana predložio inicijativu Predstavničkom domu da usvojimo 'Strategiju borbe protiv korupcije u Parlamentarnoj skupštini BiH'. Podsjećam kolege da je Predstavnički dom podržao gotovo jednoglasno tu inicijativu i da smo taj prijedlog, tu inicijativu prihvatili i zadužili Vijeće ministara BiH da, u roku od tri mjeseca, dostavi 'Strategiju borbe protiv korupcije' ovdje u Parlament.

Vijeće ministara ne poštuje ovu odluku Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine, ne poštuje ni sve one nevladine organizacije koje također insistiraju na tom pitanju.

Nakon toga, tri puta sam do sada u Parlamentu ovde, dakle na sjednicama Predstavničkog doma, jednom, bili ste svjedoci, i usmeno direktno pitao predsjedavajućeg, a dva puta u pisanoj formi obnavljao: zašto nema te strategije u Parlamentu BiH. Sinoć ste mogli vidjeti da je BiH prema ovim izvještajima najkorumpiranija zemlja na Balkanu.

Dakle, na usvojenu Inicijativu Parlamenta, na tri puta postavljeno pitanje, nema nikakvog odgovora. Nedostavljanje odgovora je također odgovor u ovoj zemlji. Ja zbog toga samo želim konstatovati da ovo Vijeće ministara BiH ne želi da poštuje ovaj parlament, Predstavnički dom, da ne želi da poštuje odluke Predstavničkog doma i da ne želi da poštuje Poslovnik po kojem mi radimo, jer tamo vrlo jasno piše kako i pod kojim uvjetima poslanici postavljaju pitanja i kako im dolaze odgovori. To je moj komentar na ovo potpuno oglašivanje bosanskohercegovačke vlade, odnosno Vijeća ministara na ovako jedno važno pitanje za koje osim evo individualnog insistiranja ima i podloga čitavog Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine.

NIKO LOZANČIĆ :

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih za komentare odgovora. Idemo sa postavljanjem zastupničkih pitanja. Prvi se javio uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković. Pa, neka se pripremi uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović. I idemo sad, naredni će biti prozvan.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Veoma kratko pitanje upućeno Ministarstvu spoljnih poslova i Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

- Da li je BiH potpisala i ratifikovala Sporazum ATA karnet? Ukoliko nije, u kojoj fazi je isti i kada će biti potpisan?

Kratko obrazloženje:

Znači, u komunikaciji sa mladim ljudima, onim koje nepotpisivanje i ovog sporazuma najviše pogađa, čuo sam da imaju problema kada žele da organizuju svirke u nekim drugim zemljama ili pozorišne predstave. Po tom sporazumu, da je potpisan, ne bi imali problema na carini da prenose svoje instrumente, razne kulise i ostale stvari. Mislim da BiH treba urgentno da potpiše te sporazume sa susjednim zemljama, a onda i sa svim ostalim sa kojima može i nema nikakve prepreke da se to ne uradi.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović, a neka se pripremi uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Mislim da ću početi jednu inicijativu koju će podržati, još osim kluba SDA, i neki drugi klubovi. Sad sam je napisao rukom, prekucati ću je pa, evo, otprilike će ovako da glasi:

- S obzirom na utemeljene indicije da je velikom broju bh. građana uskraćeno glasačko pravo na predstojećim lokalnim izborima, naročito u opštinama Bosanske posavine, te da je, kroz aktuelne malverzacije vezane za izdavanje lažnih ličnih dokumenata u opštinama Brčko, Šekovići, Bijeljina itd., omogućeno protuzakonito ostvarivanje biračkog prava za državljane susjednih zemalja, tražimo:

1) da SIPA BiH izvrši provjeru u dostavljenim matičnim knjigama o posjedovanju državljanstava za 2.084 osobe koje nisu uvrštene u birački popis radi navodnih spornih uvjerenja o državljanstvu a, ukoliko se isti nalaze u matičnim knjigama, da se uvrste u birački popis, da im se tako omogući glasanje na lokalnim izborima;

2) da se zadužuje Vijeće ministara da u roku od sedam dana sačini informaciju o aktuelnim malverzacijama vezanim za izdavanje važnijih ličnih dokumenata;

3) ukoliko se s obzirom na skori datum održavanja lokalnih izbora i kratak rok za ispunjenje obaveza iz tačke 1. i 2., dakle ako se ne uspije izvršiti obaveza i te dvije tačke, u tom slučaju, zakaže hitna vanredna sjednica oba doma Parlamentarne skupštine BiH na temu regularnosti lokalnih izbora 2008. godine.

Mislim da će ... u tim općinama, jeste.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Riječ ima uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja imam dva poslanička pitanja.

Prvo, Ministarstvo obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo uputilo je pismo Ministarstvu civilnih poslova Vijeća ministara dana 18.8.2008. godine vezano za donošenje dva akta. Prvo, 'Pravilnika o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama' i, drugo, 'Pravilnika o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove'.

U odgovoru Ministarstva civilnih poslova, broj 09-33-5-3960-MP/08, stoji da se čeka prijedlog rješenja ovih pravilnika od strane rektorske konferencije u BiH i navodi da je izrada istih u završnoj fazi.

Dopisom rektora Univerziteta u Sarajevu, obaviješteni smo da rektorska konferencija nije nikad imala na dnevnom redu bilo kakav radni materijal koji bi predstavljao zajednički prijedlog, te da je teško očekivati da do toga uskoro i dođe. Kako smo potpisnik Bolonjske deklaracije, i kao takvi u obavezi implementacije obaveza koje smo preuzeli, postavljam pitanje Ministarstvu civilnih poslova:

- Kada će uraditi navedene podzakonske akte, što im je i obaveza, čime će riješiti problem akademskih zvanja u BiH, harmonizacije akademskog prostora i ispunjavanja obaveza koje smo preuzeli potpisivanjem Bolonjske deklaracije?

Ovim pitanjem želim skrenuti pažnju na probleme koji su proizašli iz nedostatka podzakonskih akata, koji regulišu ovu materiju, i apelirati na hitnost donošenja istih.

I drugo pitanje. U ime Kluba Stranke za BiH, postavljam poslaničko pitanje upućeno Upravnom odboru Javnog RTV sistema da nam odgovori:

- Koga dana, mjeseca i godine će konačno biti implementirani zakoni koje je Parlamentarna skupština BiH usvojila prije nekoliko godina? Molim obrazloženje odgovora.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Slijedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Husein Nanić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo ja imam jedno poslaničko pitanje. Malo ću ga obrazložiti. S obzirom da BiH je potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju međuevropskih zajednica i njenih država članica preuzela i ispunjavanje određenih obaveza, među tim obavezama je i obaveza iz oblasti ekologije, s obzirom da je stanje u oblasti ekologije u BiH gotovo katastrofalno, te da su prema procjenama potrebni milioni konvertibilnih maraka i godine vremena samo da se očiste i dovedu u red i zadovoljavajuće stanje javne površine kao što su npr. korita rijeka, potoka, jezera, mora,

njihove obale, deponije smeća, putni pojasevi, parking mjesta kraj tih putnih pojaseva i ostalo, kružni pravci, neobezbjedena izletišta, prirodne i vještačke jame, eksploatacione zone kamena itd. i da dalje ne nabrajam, tražim odgovor od Savjeta ministara BiH.

- Šta je do sada urađeno na ovu temu, njihova procjena o trenutnom stanju, te procjena kada će se ova oblast urediti prema evropskim i svjetskim standardima, odnosno, tako da našim građanima bude ljepše i zdravije u njihovoj sredini i na našoj sredini, odnosno da se ne stidimo sami pred sobom i gostima iz drugih država i da s ponosom pokažemo naše prirodne ljepote koje su zaista izdašne, ali koje mi naročito u posljednje vrijeme zloupotrebljavamo?

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Branko Dokić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Na današnjoj 35. sjednici želim da postavim dva poslanička pitanja i molio bih ministre, na koje se odnose, da dostave odgovor.

Prvo pitanje je za ministra Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Naime, svjedoci smo da u BiH posljednjih nekoliko godina naglo raste broj inozemnih trgovačkih centara. Po saznanjima koje imam, a i po izjavama nekih od njih, ne postoje zakonske niti bilo kakve druge obaveze da ti novootvoreni inozemni tržišni centri drže određeni postotak domaćih, tj. proizvoda proizvedenih u BiH u svojoj prodaji. Pored toga, bh. kompanije imaju problem da svoj proizvod plasiraju u tim centrima.

Postavljam pitanje ministru:

- Šta ste do sada poduzeli i šta planirate uraditi kako bi inozemni trgovački centri u svojim trgovinama morali imati određeni postotak domaćih, tj. proizvoda proizvedenih u BiH?

I drugo pitanje je za ministra Ministarstva vanjskih poslova. Ono se odnosi na sljedeće. Predsjedništvo BiH je donijelo Odluku o formiranju tri bosanskohercegovačka informativno-kulturna centra u inostranstvu, od čega je prijedlog, po toj odluci, da se dva osnuju u Evropi i jedan u SAD.

Postavljam pitanje ministru:

- Šta ste uradili i šta planirate uraditi kako bi se implementirala Odluka Predsjedništva BiH o osnivanju bosanskohercegovačkih informativnih kulturnih centara?

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Branko Dokić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja takođe imam dva pitanja.

Jedno pitanje je upućeno Savjetu ministara BiH.

- Šta će Savjet ministara preduzeti u vezi najnovijih zbivanja u Elektroprenosu i oko Elektroprenosa BiH?

Savjet ministara je već do sada morao da preduzme niz mjera. Pogotovo, što je u dva navrata, na prijedlog Komisije za saobraćaj i komunikacije, Parlamentarna skupština usvojila prijedlog da se hitno pristupi izmjeni zakona, i to zakona o prenosu regulatoru i operatoru sistema, zakon o formiranju prenosne kompanije i zakon o formiranju operatora prenosa električne energije. Posljednja ovakva sugestija, odnosno zahtjev ili nalog, kako god hoćete, Savjetu ministara ovaj dom je uputio na 24. sjednici, održanoj 18. i 19. marta 2008. godine. Nije to urađeno, koliko znam, ništa se nije ni radilo na tome, a svi oni koji se profesionalno bave ovim pitanjem uočili su niz nedostataka i po ovome postoji, tako da kažem, nacionalni konzensus da su potrebne korjenite promjene.

Niz rješenja koja su tamo napravljena su sasvim pogrešno postavljena, na što su evo i trojica rukovodilaca Državne regulatorne agencije ukazivali u više navrata i na našoj komisiji. Imajte u vidu činjenicu da smo mi, s obzirom na način kako smo vjerovali ljudima koji nam dolaze sa strane, prihvatili da nam stručnjak za piramide, tačno egiptolog, bude ključni čovjek ili ključna žena, sasvim svjedno, govorim šta je, oko donošenja raznih akata, jer je njeno bilo presudno tamo gdje nije bilo saglasnosti i bilo je niz nametnutih rješenja.

Osim pitanja promjene zakonske regulative, Savjet ministara bi trebao da se ozbiljno pozabavi principima, koje je formulisala Vlada RS-a. Kada bi Federacija BiH prihvatila ove principe, Savjet ministara ne bi imao potrebe da se bavi ovim pitanjem. S obzirom da ih Federacija BiH ignoriše, Savjet ministara bi morao da se pozabavi ovim principima jer su oni tehnički opravdani, logični i objektivni, pošto obezbjeđuju jednake pozicije za oba entiteta. U svim normalnim akcionarskim društvima u svijetu, odnos uloženog kapitala je osnovni parametar za uređenje svih odnosa u društvu.

Zašto Federaciji ne odgovara taj princip, nije mi jasno. Zar treba nekome objašnjavati da usmjeravanje sredstava od amortizacije iz jednog entiteta u drugi, u konkretnom slučaju iz RS u Federaciju BiH, vodi eroziji kapitala RS-a i da ovaj entitet to ne može tolerisati.

Dakle, osim zakonskih promjena i promjena niza profita, zašto nam je potrebno dugo vrijeme, s obzirom na nastalu situaciju, Savjet ministara bi se morao pozabaviti i pitanjima predloženih principa Vlade RS-a. Sadašnje stanje sasvim sigurno ne odgovara nikome izuzev onih koji su od jednog prevashodno tehničkog pitanja pokušali, a čini mi se i dalje pokušavaju, da naprave politički model.

Drugo pitanje je upućeno Savjetu ministara BiH i visokom predstavniku Miroslavu Lajčaku. Traži se od njih:

- Šta će Savjet ministara i visoki predstavnik Miroslav Lajčak preduzeti da se oštetni zahtjev porodice Starovlah konačno riješi diplomatskim putem između BiH i NATO snaga?

Ja želim da vas podsjetim da su 1. aprila 2004. godine jedinice SFOR-a upali u parohijsku kuću sveštenika Jeremije Starovlaha i na veoma brutalan način razarali sve ispred sebe, koristeći pri tome eksploziv, vatreno oružje, ... bombe i grubu fizičku silu. Vojnici SFOR-a su tupim, tvrdim predmetima, mehaničkim oruđem, i dijelovima ljudskog tijela oštećenim Jeremiji Starovlahu i Aleksandru Starovlahu nanijeli teške tjelesne povrede, opasne po život koje su ostavile teške i trajne posljedice na njihovo zdravlje. Oštećena Vitorka Starovlah je pretrpjela duševni bol i traume. Treba li podsjetiti da je Aleksandar Starovlah u tom trenutku, mladić sa 29 godina, ostao trajno 100% invalid i da se ne može sam o sebi brinuti, da mu je potrebna tuđa briga, a da je sveštenik Jeremije invalid 70%.

Porodica Starovlah je uputila oštetni zahtjev SFOR-ovom Civilnom sektoru za žalbe i od njihovog centra u Sarajevu u Kampu Butmir su dobili odbijenicu sa obrazloženjem da oni, pozivajući se na Ugovor između BiH i NATO-a tačka 18. – da nisu dužni snositi troškove i ... u obrazloženju stoji da oni ne plaćaju oštete za djela koja su načinjena u vojnim operacijama. Činjenice su sasvim drugačije: da se ovde ne radi o vojnoj operaciji, nego, između ostalog, konzilij ljekara Vojno-medicinske akademije iz Beograda i stalni sudski vještak, doktor Hamza Žujo iz Sarajeva, su konstatovali da su povrede nanese tupim i jako zamahnutim mehaničkim oruđem, a da takve povrede nastaju sa više udaraca šakom, savijenom u pesnicu, stopalom, laktom i, da vam dalje ne čitam, postoji čitav jedan pasus njihovog izvještaja.

Nijednim potpisanim dokumentom između BiH i NATO-a ne stoji da se NATO amnestira za namjerno povređivanje i pogotovo u situacijama kada oštećeni u ovom slučaju ni najmanje nisu krivi, niti je bilo kakvog povoda.

Hoću da napomenem da Ženevska konvencija o ljudskim pravima takođe ne oslobađa NATO odgovornosti. I Vlada RS-a je raspravljala o ovom pitanju i sugerisala je Ministarstvu pravde BiH i Ministarstvu inostranih poslova BiH da se ovo pitanje riješi diplomatskim putem između BiH i NATO-a, a u skladu sa tačkom 18. Dodatka na Sporazum između BiH i NATO snaga. NATO se nije još uvijek oglasio, nije dao odgovor na ovo pitanje, a ako se ovo pitanje ne riješi diplomatskim putem, zato u mom pitanju pozivam i visokog predstavnika da posreduje na rješavanju ovog slučaja iz ovog pitanja, da u skladu sa članom 6. stav (1) Evropske konvencije o osnovnim pravima i slobodama, a koje se direktno primjenjuju u BiH, na osnovu člana II 2. Ustava BiH, svako ima pravo na pristup sudu. Porodici Starovlah se, ovakvim odnosom NATO, osporava pravo pristupa sudu. Potpisujući tehnički sporazum i anekse i dajući imunitet pripadnicima NATO-a u skladu sa Konvencijom o privilegijama i imunitetu UN od 13. februara '46. godine, BiH je uskratila Starovlasima, kao pojedincima, pravo na pristup sudu protiv NATO-a. Zbog toga je BiH odgovorna za postupke SFOR-a. Članom 1. Evropske konvencije je naloženo državama da jamče svakome, u svojoj nadležnosti, prava i slobode određene u dijelu člana 1. Evropske konvencije. Na ovaj način se ne ograničava državi, tj. BiH da prenese svoja ovlašćenja ali ista dalje jamči, odgovara svojim građanima pojedincima za poštivanje prava ustanovljena Evropskom konvencijom, tj. da imaju pravo pristupa sudu i da ostvare i svoja zakonska prava na naknadu štete.

Na osnovu prethodnog, i zaključujem, nedvosmisleno proizlazi da će, ukoliko se ne postigne diplomatski sporazum između NATO-a i BiH, Starovlasima morati nadoknaditi štetu BiH kao odgovorna država. Mislim da bi dobro bilo da se sve preduzme da se sporazum postigne, da ne bi BiH, kao država, bila tužena za jedno, rekao bih, veliko nedjelo sa teškim posljedicama.

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme! Hvala.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Denis Bećirović. Neka se pripremi uvaženi zastupnik Slavko Matić.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Evo, mi smo svi svjedoci koliki se problemi stvaraju oko bosanskohercegovačke televizije, međutim u sjeni tih problema promiču mnogo ozbiljniji problemi na tom medijskom planu u BiH. Zato ja imam jedno konkretno pitanje za Regulatornu agenciju za komunikacije.

- Naime, koje konkretne mjere, odnosno sankcije će preduzeti Regulatorna agencija za komunikacije protiv onih TV stanica u BiH koje u svojim centralnim dnevnicima, u onom dijelu koje je predviđeno za vremensku prognozu, prikazuje entitetske granice kao državne granice?

... Ja neću danas navoditi o kojim televizijama je riječ, to ljudi u Regulatornoj agenciji za komunikacije treba jako dobro da znaju, osim samo što ću reći da granica između, recimo, Srbije i Rumunije i Srbije i Bugarske je na isti način obilježena kao i granica između dva entiteta u državi BiH. Mislim, tako krupne stvari kršenja Ustava BiH, podrivanja države BiH kao članice UN-a je zaista i neprihvatljivo i nedopustivo. I zaista očekujem na ovo pitanje da ga stručne službe što prije proslijede Regulatornoj agenciji za komunikacije, kako bi dobio odgovor na ovo pitanje.

Drugo pitanje, s obzirom da to danas nije prihvaćeno da se uvrsti kao tačka dnevnog reda, postavljam pitanje ministru za ljudska prava i izbjeglice i ministru pravde BiH.

- Koji su razlozi i ko je odgovoran u BiH za hapšenje državljanina BiH Muhameda Brkića?

I treće pitanje, obnavljam četvrti put u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine.

- Pitanje je vezano za dostavljanje teksta 'Strategije borbe protiv korupcije u BiH'.

Ponovo ga postavljam Vijeću ministara BiH i predsjedavajućem Vijeću ministara, gospodinu Špiriću.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Na zahtjev Kluba SDA, dajem pauzu do 14,10.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Nastavljamo rad.

Sljedeći je za postavljanje zastupničkog pitanja prijavljen uvaženi zastupnik Slavko Matić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

SLAVKO MATIĆ:

Ja imam jedno zastupničko pitanje i javio sam se isto tako da dam potporu inicijativi koju, u ime četiri ... kluba, ovdje je iznio gospodin Izetbegović. Zastupničko pitanje je vrlo kratko Regulatornoj agenciji za komunikacije.

- Temeljem kojih propisa i iz kojih razloga se blokira i gasi signal drugog programa Hrvatske radio-televizije unutar kablovskih TV mreža u BiH, a u vrijeme prenosa sportskih događaja ove TV kuće?

Želim dati potporu u ime Kluba HDZ-a inicijativi u cijelosti, u cijelom sadržaju njenom koju je podnio gospodin Izetbegović u ime ova četiri kluba i dopustite da samo kažem kad već nismo imali prigodu imati točku dnevnog reda i raspravljati o tome.

Iz materijala, koje je dostavilo Središnje izborno povjerenstvo, vidljivo je da je čak 8.011 osoba odbijeno sa svojim zahtjevom i izraženom željom da glasuju na predstojećim izborima putem pošte, odnosno iz inozemstva i ono što je simptomatično i pomalo čudno: preko 55%, od tih 8.011, je sa prostora Republike Hrvatske 4.372. Unutar te brojke je i ovih 2.084 za koje se, kao razlog za neuvrštavanje u birački popis, navodi nelegalno uvjerenje, odnosno Uvjerenje o državljanstvu izdato u Slavonskom Brodu temeljem matičnih knjiga koje su u međuvremenu dostavljene i dostupne su organima BiH.

Želim izraziti i svoje nezadovoljstvo kasnijom odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva, kad je to bilo već sve jasno da će se to tako dogoditi da će matične knjige biti dostupne, oni su tad preporučili tim osobama da dođu u BiH i izvade CIPS-ove osobne i mogu glasovati. Po meni je bio puno jednostavniji način i čak mislim da je Središnje izborno povjerenstvo bilo dužno u tom pogledu poduzeti korake da oni ili neki drugi nadležni organ jednostavno izvrše uvid u matične knjige državljana koje su tada dostavljene i dostupne, provjere svaku od te 2.084 osobe i ukoliko se ispostavi da se nalaze u knjigama da ih jednostavno uvrste u birački popis, a ne ponovno pozivati i maltretirati te ljude da dolaze i vade CIPS-ovu kao da je to jedini način da neko glasuje i da mora imati CIPS-ovu osobnu.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja imam jedno kratko pitanje Vijeću ministara, odnosno Ministarstvu civilnih poslova. Ono glasi:

- Koliko je do sada državljana Srbije i Hrvatske ostvarilo dvojno državljanstvo u BiH i koliko je građana BiH do sada ostvarilo dvojno državljanstvo u Srbiji i Hrvatskoj?

Obrazloženje:

Na osnovu Zakona o državljanstvu BiH „Službeni glasnik BiH“, broj: 4/97, nadležni organi za pitanje državljanstva u BiH su entitetski MUP-ovi i Ministarstvo civilnih poslova BiH. A nakon otkrivanja velikog broja nezakonitih radnji po pitanju izdavanja ličnih dokumenata u CIPS-u, a posebno u MUP-u RS, pojavila se informacija o veoma velikom broj izdatih dvojnih državljanstava u RS, što može dovesti do promjene demografske strukture stanovništva, a što opterećuje i onako tešku političku zbilju u BiH.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Ja sam već kazao, ... uvijek je na drugi način:

- Kada će Vijeće ministara ovom parlamentu predložiti 'zakon o državnoj imovini' u kojem bi bile sve nekretnine u državnom vlasništvu, te u skladu sa zaključkom ovoga parlamenta formirati komisiju da se popiše i zakonskim putem oduzme imovina bivšeg Saveza komunista koju je SDP uzurpirao, opljačkao i nezakonito je koristi od 1990. godine, na osnovu čega ostvaruje velik prihod i tu imam svu, znači, dokumentaciju, odgovore Pravobranilaštva, čude me naši tzv. demokratski slobodni mediji da niko ... o ovoj pljački ne piše osim Dnevnog avaza. Neka čuju tako koliko on brine o državi i državnoj imovini.

Obrazloženje:

Prvo, kolegi Bećiroviću da kažem – kolega Bećirović glasnogovornik SDP-a, nema ga normalno – kad vrati državi državno, narodu narodno, nezakonito opljačkano, onda ima pravo da komentira ovo pitanje. Donošenje 'zakona o državnoj imovini' je veoma važno za državu BiH, a to je jedan od ključnih uvjeta i zakona koje treba institucija donijeti na putu ka EU. U sklopu ovog zakona, oduzela bi se i sva imovina bivšeg Saveza komunista koju sada nezakonito koristi SDP. Javnost i građani BiH su upoznati da SDP od '90. godine nezakonito koristi državnu imovinu, evo vidite ko to zna; to su znači zemljišnoknjižni izvadak, sve nepokretnosti uknjižene su kao državna svojina koja je data na korištenje SK, nigdje SDP-a nema. Znači, totalno ilegalci u tuđem, onaj ko je u ovu knjigu ...upisan, on ima sva prava dok se drugi ne upiše. Znači, SDP, ali nema baš nikakva prava.

Radi se o velikoj imovini bivšeg SK koju je SDP sebi nezakonito prisvojio, mada nije nikad bio ugovorna strana s vlasnikom imovine, državom BiH, nikada nije bio ugovorna strana. Imovina SK pripadala je društveno-političkoj zajednici u svim slojevima sistema, a pošto je taj sistem propao – da je valjao ne bih propao – i na scenu došao pluralizam, logično je da i imovina doživi transformaciju vlasništva, jer politički život ne pripada samo jednoj strani. Boljševički mentalitet Lagumdžijinog SDP-a može se vidjeti na hiljade slučajeva, ali i na ovom, jer da nije tako SDP bi svoje demokratsko opredjeljenje i razlaz sa komunističkim naslijeđem najbolje pokazao dok je bio na vlasti za vrijeme Alijanse da je pokrenuo inicijativu za raspodjelu imovine bivšeg SK i zakonski riješio ovo pitanje kao što je riješeno u svim državama bivše Jugoslavije. Ono što mene kao državnog poslanika brine – Zašto do sada vlast to nije uradila i zašto se to do sada toliko odugovlači? Ne mogu prihvatiti da država, pored svoje velike imovine, godišnje za

smještaj institucija plaća 20 miliona KM, a na drugoj strani SDP od te državne imovine mjesečno za zakup ubire milionske cifre. Tražim od Vijeća ministara da u prioritet svoga rada stavi ovo pitanje i hitno ga riješi i državi vrati opljačkanu imovinu od strane SDP-a. Od Vijeća ministara tražim da SDP državi nadoknadi svu direktnu i indirektnu štetu, vidite kako će nadoknaditi krivične prijave i ... direktnu i indirektnu štetu, koju je prouzrokovao sa zateznim kamatama.

Članovi Vijeća ministara, vaša je obaveza da provodite odluke ovog doma, da sprovedite zakone ove države, da štitite i jačate državne institucije, a do sada još nije učinjeno ništa. Vi je slabite i jačate jednu političku opciju koja je kočnica svega u BiH. A iz bijesa zbog finansijske moći koju nezakonito stiče od zakupa državne imovine putem ulice, raznim rezolucijama, jogurt revolucijom, pokušavaju čak da sruše i legalno izabranu vlast. Moja obaveza je, prema mojim biračima i građanima BiH, da ovo pitanje stalno ponavljam dok se ne riješi, jer u suprotnom, vjerujte, komunističko-boljševički tamni vilajet odmah će ... BiH. Ovo je vrlo ... zadnja rečenica sve govori.

Drugo pitanje:

- Kada će Vijeće ministara donijeti podzakonske akte kojima će se regulisati novčana naknada uposlenika u institucijama BiH?

Ovo je bilo na Komisiji, Komisija donijela zaključak do prvog, ali ipak da ... vrlo ozbiljna je stvar.

Obrazloženje:

1. septembra istekao je rok od 60 dana iz člana 57. stav (1) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH („Službeni glasnik“, broj: 50/08) za donošenje podzakonskih akata od strane Vijeća ministara kojima su morale biti regulisane naknade uposlenika u institucijama BiH ... iz radnog u neradne dane, noćnog rada i rada u danima državnih praznika, a što je predviđeno u članu 30. navedenog zakona.

Kao državni poslanik i predsjedavajući Komisije za finansije i budžet Parlamenta BiH tražim da Vijeće ministara hitno poduzme sve radnje u cilju donošenja podzakonskih akata iz ovoga zakona i da se Zakon o plaćama i naknadama uposlenika u institucijama BiH, usvojen od strane ovog parlamenta, u cijelosti primjenjuje i sprovodi.

I moram da postavim i ovo pitanje i tražim od Vijeća ministara zato što ima dokumentacija, odgovor i sva dokumenta koja se odnose na isporuku i slučaj „Alžirske grupe“. Propali akademik nam je prošli put čitao moralnu lekciju u vezi ovog slučaja i ja želim da postavim pitanje.

Obrazloženje:

Cjelokupna javnost BiH, na prošloj sjednici Parlamenta BiH, imala je priliku da čuje i vidi kako je uvaženi zastupnik Zlatko Lagumdžija tobože zabrinut za sudbinu „Alžirske grupe“ i od Vijeća ministara traži odobrenje da može da svjedoči na sudu u SAD-u povodom procesa „Alžirska grupa“. Odmah da kažem da je to njegovo pitanje kod nekih izazvalo ogorčenje, zgražavanje, kod nekih smijeh cjelokupne javnosti BiH. Jer sva javnost BiH dobro zna da je upravo Zlatko Lagumdžija u vrijeme Alijanse bio predsjednik Vijeća ministara, ministar vanjskih poslova i ključna osoba kod isporuke „Alžirske grupe“ u Gvantanamo.

Isporučujući bh. državljane, Lagumdžija je kršio zakone BiH, dodvoravajući se pojedincima iz međunarodne zajednice, s ciljem da BiH, kao državu, u svijetu prikaže kao opasnu zemlju, zemlju koja pruža utočište teroristima. Mene lično Lagumdžijino pitanje nije iznenadilo jer znam o kakvoj se osobi radi i većeg licemjera, demagoga, politikanta u svijetu nema od njega. I on pitanjem Vijeću ministara oko „Alžirske grupe“ svoju sramotu i bruku želi da prebaci na druge, a sve u cilju ubiranja jeftinih političkih poena što je tužno, jadno, žalosno, a i smiješno.

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

SADIK SADO BAHTIĆ:

Svi građani znaju da je Lagumdžija upravo zato kolega iz komiteta malo ...

NIKO LOZANČIĆ:

Možete li malo skratiti ipak vrijeme, vrijeme ističe ...

SADIK SADO BAHTIĆ:

Svi građani BiH dobro znaju da je Lagumdžija upravo ta osoba koja je isporučila „Alžirsku grupu“ i da on jedini ima Mapu puta, mapu odlaska prema zatvoru u Gvantanamo u vojnu bazu na Kubi. Zna javnost BiH da je Nađa Dizdarević, supruga jednog zatvorenika, podnijela i apelaciju Međunarodnom sudu za ljudska prava u Strazburu protiv BiH, Federacije BiH zbog neprocesuiranja odgovornih za predaju šest osoba američkim vlastima, jer je ona prije više od godinu dana podnijela krivičnu prijavu protiv tada odgovornih nosilaca bh. vlasti Zlatka Lagumdžije, Tomislava Limova i drugih ... Nedavno je Tužilaštvo Kantona Sarajevo pokrenulo i otvorilo istragu protiv nekadašnjeg predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH Zlatka Lagumdžije.

Mene, kao državnog poslanika, i radi javnost BiH, interesira:

- Gdje su nastala pisma alžirskog MIP-a u kojima je alžirska vlast na vrijeme obavještavala Lagumdžiju da su šestorica osumnjičenih nevini?

Zna se da je Lagumdžija u to vrijeme, kao šef MIP-a BiH, skrivao informacije kojima se mogla srpiječiti deportacija „Alžirske grupe“ na Kubu i drugi materijali koji se tiču odnosa Ambasade BiH u Vašingtonu prema zvaničnoj obavijesti američke vlasti da se u zloglasnom logoru nalaze državljani BiH i da ih mogu ... što ovi naravno nisu činili jer im to šef Lagumdžija nije dozvoljavao. Javnost BiH također zna i sjeća se provale u prostorije vlade u jeku afere „Alžirske grupe“. Cilj ove provale u režiji Lagumdžijinih obavještajaca je da se pokupi korespondencija MIP-a sa Ministarstvom inostranih poslova Alžira na osnovu kojih je bilo jasno da se radi o nevinim ljudima koji nikada ni za jedno krivično djelo nisu gonjeni niti kažnjavani u Alžiru. Lagumdžijin kadar tada, a i sada – na žalost građana BiH sad je ambasador BiH Tomislav Limov – je već protivzakonito oduzimao bh. državljanstvo brojnim naturalizovanim Bosancima, a šestorica osumnjičenih su već predugo, bez ikakvih dokaza nalaze u bh. zatvorima. Stoga je trebalo uništiti dokaze o njihovoj nevinosti koji je Vlada Alžira dostavila MIP-u i Lagumdžiji.

Pitanje „Alžirske grupe“ raspravljala je i Narodna skupština Alžira, ali o tome, dakako, ništa nisu obavještavali naši, opet slobodni neovisni demokratski mediji, jer bi stav Narodne skupštine Alžira razotkrio monstruožnu pozadinu komunističkog postupka Zlatka Lagumdžije.

Zahvaljujem.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
BERIZ BELKIĆ:

Gospodin predsjedavajući Lozančić, također, ima poslaničko pitanje.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi gosti, kako na moju veliku žalost neke od tema danas nisu uvrštene u dnevni red, a evo ja osobno mislim da su ipak zasluživale da budu u dnevnom redu, ja ću iskoristiti mogućnost koju imam, podržavajući istovremeno inicijativu koja je već rečena u ime nekoliko klubova zastupnika. Ali imajući u vidu činjenicu da mi iz informacija Središnjeg izbornog povjerenstva znamo da je Središnje izorno povjerenstvo donijelo odluku kojom je za preko osam tisuća državljana BiH onemogućeno sudjelovanje u predstojećim lokalnim izborima, ... da nemamo izvješće još uvijek ni jednog zvaničnog organa BiH, ali imamo evo medijske informacije, opet da nekoliko tisuća onih koji nisu državljeni BiH će najvjerojatnije sudjelovati u predstojećem izbornom procesu temeljem lažnih dokumenata, ja želim postaviti pitanje Središnjem izbornom povjerenstvu:

- Hoće li na regularnost predstojećeg izbornog procesa za predstojeće lokalne izbore utjecati činjenica da je Središnje izorno povjerenstvo odbilo registrirati preko osam tisuća državljana BiH koji se nalaze izvan BiH, te hoće li na regularnost izbora utjecati činjenica, ova medijska informacija da je jednom značajnom ..., u jednom dijelu općina BiH kod izdavanja lažnih CIPS dokumenata omogućeno upisivanje u biračke popise za više tisuća onih koji nisu državljeni BiH?

I potpitanje ovom pitanju:

- Šta Središnje izorno povjerenstvo, ukoliko ima iste ove informacije, kani poduzeti kako bi se osigurala puna regularnost predstojećeg izbornog procesa?

Hvala lijepo.

Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, kolege poslanici, moje pitanje upućeno je Savjetu ministara. Kao što znamo, mi smo usvojili Zakon o zaštiti i upotrebi naziva BiH, pa u vezi sa tim želim postaviti pitanje. Naime, tokom TV prenosa košarkaške utakmice BiH – Izrael na semaforu je pisalo Bosna – Izrael. To smo se mogli uvjeriti gledajući taj prenos na Javnom servisu BHT-a. Zanim me, dakle:

- Ko je odgovoran za krivu upotrebu naziva BiH?

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Više nemamo prijavljenih za postavljanje zastupničkih pitanja i zaključujemo drugu točku dnevnog reda.

Prelazimo na treću točku utvrđenog dnevnog reda:

Ad. 3. Zahtjev Povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika

NIKO LOZANČIĆ:

Povjerenstvo za ljudska prava je 4. rujna 2008. godine u proceduru dostavilo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina, sa Zahtjevom da se razmatra po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika. Vi ste materijal dobili.

Otvaram raspravu o Zahtjevu Povjerenstva. Želi li predsjedatelj Povjerenstva obrazložiti Zahtjev? Nema potrebe. Nema prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na četvrtu točku dnevnog reda:

Ad. 4. Zahtjev Povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku za razmatranje Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Vijeća nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika

NIKO LOZANČIĆ:

Također, 4. rujna je u proceduru dostavljen materijal iz ove točke, sa Zahtjevom za žurni postupak.

Otvaram raspravu o Zahtjevu. Ne vidim prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na petu točku dnevnog reda:

Ad. 5. Prijedlog zakona o programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Vijeće ministara je 29. kolovoza 2008. godine dostavilo u proceduru Prijedlog zakona o programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini. Razmatra se u redovitom postupku. Kolegij je za

nadležno odredio Ustavnopravno povjerenstvo. Povjerenstvo je 11. rujna dostavilo Mišljenje o ustavnopravnom osnovu i načelima predloženog zakona. Vidjeli ste, podržan je i ustavnopravni osnov i načela.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Želi li neko u ime predlagatelja? Ne vidim nikog prijavljenog.

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, više bih volio da je neko od predlagača izašao da obrazloži ovaj prijedlog zakona. Očigledno bi bilo manje nedoumica i manje potpitanja, međutim, kako se to nije desilo, ja ću da komentarišem ovaj prijedlog zakona.

Naime, očigleno je da imamo novi zakon ovdje, da nisu samo izmjene i dopune Zakona koji je usvojen u BiH 2004. godine, u šestom mjesecu – Zakon o programu zaštite svjedoka u BiH i da je Ministarstvo smatralo da izmjenama i dopunama ne bi imao kvalitetan zakon, nego se opredijelio za prijedlog novog zakona. I zato me čudi da se nije ovdje obrazložilo razloge zbog čega se išlo u primjenu u prijedlog novog zakona.

S druge strane, da bi uopšte razmatrali da li može ovaj zakon da dobije podršku, mislim da bi se član 1. trebao da objasni, dodatno, da li zakon se odnosi na svjedoke i na tužilaštvo, odnosno sud, samo Sud BiH, kako je stajalo u prethodnom zakonu, a u ovome zakonu se nadležnost stavlja na sve sudove u BiH, pri čemu, mislim, da se zadire u nadležnost entiteta koji, da podsjetim, imaju svoje zakone. To je Zakon o zaštiti svjedoka u krivičnom postupku „Službeni glasnik RS“, broj 48/03. Ako bi se ovaj član preformulisao i vratio na poziciju prijedloga, koji je bio u osnovnom zakonu, mi bi mogli da ... podržimo prijedlog ovoga zakona, pri čemu bi imali jedan mali amandman koji se tiče člana 8. a nije toliko bitan. Radi se o skraćivanju rokova.

Znači, pozivam ovdje predstavnike Ministarstva da odgovori na ova pitanja i da vidi, da vidimo. Znači, od njihovog odgovora zavisi da li mi možemo dalje ići u proceduru ovoga zakona.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Riječ ima uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Ja, prije svega želim, nažalost ovdje nema članova Vijeća ministara, ali barem, onim koji su ovdje poslani od strane članova Vijeća ministara da kada su već tu iskoriste priliku i, vidite da, očigledno, ima potrebe da se objašnjava. I najmanje ono što treba da kažete kako je to prošlo na Vijeću ministara, je li to stav Vijeća ministara itd., vidite u kojem pravcu priče idu.

Međutim, ja sam se zbog druge stvari javio. Dakle, ovdje gospodin Živković je već postavio određene uslove pod kojim se može uopšte razgovarati o ovom zakonu. Dakle, ovaj zakon se odnosi na sve sudove i treba da se odnosi na sve sudove.

Dakle, gospodine Živkoviću, ako ćete svaki put kod svakog zakona, prije nego što krenemo u raspravu, ... izaći i usloviti stvar, onda ovi zakoni neće, naravno, biti usvojeni, ali ćemo znati onda na čemu smo. Ovo je Parlamentarna skupština BiH, ovdje se donose zakoni BiH i ovo nije mjesto gdje entiteti nama šalju poruke šta mi možemo, šta ne možemo. I ja Vas molim da u tom pravcu djelujete ubuduće.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, drugi zamjenik predsjedatelja doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Znači, rađe bih volio da ova diskusija ide u pravcu da mi parlamentarci razgovaramo sa predlagačem zakona, nego mi parlamentarci između sebe. Mi parlamentarci između sebe trebamo da razgovaramo kada predlagač obrazloži razloge i pojedine članove ovoga zakona, na koji neki od nas imaju primjedbu. Onda možemo da otvorimo pitanje uslovljavanja, preglasavanja i samog postavljanja i dolaska prijedloga na ovaj parlament.

Prema tome, prije nego što otvorimo mi između sebe diskusiju o tome, ja bih volio da predlagač obrazloži razloge i način na koji je ovaj prijedlog zakona došao ovdje.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Vrlo kratko, s obzirom da se ovo dotiče i principa rada i ja se slažem da svako ima pravo na svoj stav, ali mislim da je nemoguće usvojiti bilo kakav zakon u Parlamentu BiH bez saradnje sa entitetima. To je gotovo nemoguće.

BERIZ BELKIĆ:

Ništa novo.

DRAGO KALABIĆ:

Nemoguće je u Parlamentu BiH usvojiti bilo kakav zakon bez saradnje sa entitetima. Svako onaj ko ne vidi entitete u tom procesu, može se pozdraviti sa bilo kojim zakonom.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Možda se, gospodine Kalabiću, nismo razumjeli. Dakle, mi smo poslanici izabrani po izbornim jedinicama od građana. Dakle, ja koliko znam, nas nisu bilo koji organi entiteta ovdje delegirali. Apsolutno razumijem potrebu da se vrše konsultacije i u entitetu i u izbornoj bazi, u klubovima itd. Dakle, ja apsolutno ne sporim vaše pravo i mogućnost da zastupate stavove i organa RS-a, ali ne oficijelno. Vi provodite politiku organa RS-a i to je stvar vaša, ali formalno i oficijelno vi ste izabrani poslanici od strane građana u RS-u i ja nisam dovodio to u pitanje, jer ja znam kako to sve funkcioniše. Dakle, mi ne možemo usvojiti zakone bez podrške poslanika iz RS-a, to je tačno.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja također spadam u red onih koji smatraju da mi danas ne bi imali nekih dilema ovdje da imamo predlagača ovdje prisutnog, koji bi nam pojasnio neke stvari i mislim da bi diskusija, možda, čak i drugačije izgledala, ali o tom, po tom.

Ja želim samo da kažem da je ovaj zakon, da pozovem Parlament, pogotovo, dakle ljude koji pripadaju parlamentarnoj većini, da vode računa, ako ništa, bar o onim zakonima koji su kroz Vijeće ministara prošli konsenzusom svih članova Vijeća ministara. Treba da se desi jedan krupan razlog ili nešto krupno treba da se desi pa da onda neko iz parlamentarne većine odstupi u odnosu na politiku koja je vođena od strane te parlamentarne većine u izvršnoj vlasti kada se kreirao određeni proces. I opet želim da vjerujem da je ovo danas, što imamo, rezultat nesporazuma ili možda nedovoljnog razumijevanja određenih činjenica iz ovoga zakona. A da znate, uredno se vodi popis svih takvih zakona i jednoga dana kada budemo, nakon ovih izbora, raspravljali o nekim stvarima u BiH i to će pitanje doći svakako na sto i postaviti će se neka druga pitanja zbog tog pitanja.

Ja predlažem da mi danas usvojimo ovaj zakon, ovo je prvo čitanje, i da onda do drugog čitanja osiguramo ovdje prisustvo predlagača i u drugom čitanju ćemo mi imati priliku da kažemo sve što imamo o ovom zakonu. Ja mislim da je ovo jedan dobar zakon kojeg treba podržati i koji je koristan za sve nas u BiH.

Toliko i hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja doktor Milorad Živković (druga).

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Prvo, želim da kažem da ovdje nikoga niti možete niti trebate da prepadate, jer to se neće desiti. Vršiti se popis o svemu, ne samo o glasanju zakona, zaključcima, nego i o radu komisija i ostalim stvarima gdje svako može statistički da izvuče razlog da o tome diskutuje.

S druge strane, kada govorimo o skupštinskoj većini, mislim da to nije dobar primjer gdje smo kao skupštinska većina na nekim zakonskim projektima, veoma važnim zakonskim projektima, se sasvim drugačije ponašali.

I treća stvar. Ja sam ovdje izašao kao poslanik i nisam govorio u ime SNSD-a, niti sam rekao u ime Kluba SNSD-a, izašao kao poslanik kome nije jasno šta je u članu 1. trebalo da se mijenja i da mi neko iz Savjeta ministara to objasni. Da sam dobio zadovoljavajuće objašnjenje u vezi toga, moje pitanje bi bilo da li se može to mijenjati ili ne može. Da sam htio da govorim u ime Vlade RS-a, u ime SNSD-a, ja bih naglasio da govorim u to ime. Govorio sam u svoje ime, nisam dobio odgovor, a nakon toga mi se spočitavalo sve i svašta do, da kažem, skupštinske većine, entitetskog glasanja itd. Nemojte da ulazimo u tu temu.

Ovdje govorim kao poslanik prema resornom ministru, odnosno Ministarstvu koje je dužno na naša pitanja odgovoriti, da bi mi mogli da odlučimo na koji način ćemo se opredijeliti o ovome zakonu.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Pa ne znam, gospodine Živkoviću, čemu, mislim stvarno bespotrebno, takva vrsta diskusije. Ja sam pokušao da budem krajnje dobronamjeran. Naravno da se pišu sve stvari, sve se piše i sve će se analizirati jednog dana i tu nema nikakve dileme. Možda se jednoga dana neko bude kajao zbog toga što danas povlači ili što je povlačio takve i takve poteze, ne znam, to ćemo vidjeti, ali da znamo je li.

Vi ste postavili pitanje, dovoljno je, zato sam ja rekao da nam treba predlagač ovdje i mi treba da usvojimo ovaj zakon. Jer, pazite, cilj ovog zakona je obezbijediti efikasnu zaštitu u toku i nakon krivičnog postupka kako bi se svjedoku omogućilo slobodno i otvoreno svjedočenje u krivičnom postupku pred sudovima u BiH, u daljem tekstu sudovi. A u završnim odredbama u članu 27. gdje je prestanak važenja zakona kaže - Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o programu zaštite svjedoka u BiH, „Službeni glasnik BiH“, broj 29/4. Iz ovoga, iako nema predlagača, vi možete kao i iz opisa iz člana 3. koji se odnosi na područje primjene u odnosu na krivična djela pročitati na šta se ovaj zakon odnosi, kakav uticaj ima na zakone koji su doneseni na drugim nivoima, koji zakoni prestaju da važe itd., tako da ja mislim da je ovo dovoljno i to je ono što sam ja htio da kažem.

Žao mi je što sam morao drugi put da se uključujem, jer nisam bio jasan, da danas u prvom čitanju ovo usvojimo, a da do drugog čitanja stvari razjasnimo i da onda odlučujemo o zakonu. Toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja imam dva prijavljena, ili su replike ili su rasprave?
Replika, uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Ja kroz ovu repliku želim zahvaliti gospodinu Živkoviću na jasnim političkim stavovima u ovom domu da nam bez potrebe ne troši vrijeme na jalovim pričama i molio bih i sve druge kolege da, na neki način, budemo što jasniji, jer mi ovdje više od pola vremena potrošimo ni na što. Da se iznesu politički stavovi, ono što se može donijeti, donijeti, ono što ne može, ne može, jer često puta samo potrošimo vrijeme i opet nema rezultata.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je za raspravu prijavljen uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, nije dobro kada neki poslanik zatraži stav Savjeta ministara ili mišljenje Savjeta ministara i mi ga dočekamo na nož kao da je tražio nešto što za Parlament nije normalno. Možda ovdje i nema puno nejasnog, ali u sljedećim i još nekim projektima ima itekako puno nejasnog što nama poslanicima može stvarati probleme u razumijevanju ovoga.

Mi u prvom čitanju raspravljamo ne samo o ustavnom osnovu za zakon nego o principima na kojima zakon je napravljen i sasvim normalno je da ovdje imamo nekog iz Savjeta ministara. Nisam shvatio, naravno ne želim da na bilo koji način se stavljam u ulogu nekog ko treba da brani gospodina Živkovića, mislim da to on može raditi, ali mislim da niko nije osporio ovdje potrebu donošenja zakona. Znači, ali jeste osporavano nešto, a to je: potrebna su određena pojašnjenja, iz tih pojašnjenja će puno toga biti jasnije i nakon toga ćemo moći donositi odluke. Ja smatram, bez obzira što poslovnički ne postoji striktna dakle obaveza da se neko iz Savjeta ministara javi i obrazloži prijedlog zakona, ali neka logika govori da je to najmanje što možemo očekivati od Savjeta ministara da u prvom čitanju obrazloži principe na kojima zakon počinje. Ako to nemamo, bojim se da zbog toga mi onda ulazimo u ove situacije u kojima se sada nalazimo. Jer, da to imamo, ne bismo imali, a moramo priznati svi zajedno vrlo često imamo ove situacije nesnalaženja, naravno nekad i namjerna, neću da kažem uvijek, ne namjerna, ali u svakom slučaju su mnoga od tih nesnalaženja mogla biti izbjegnuta da neko iz Savjeta ministara može objasniti.

Ja sam ovo pitanje mislio postaviti na sljedećem zakonu ... i na još jednom projektu – da zaista neko iz Savjeta ministara izađe i da objasni da li je to maksimum što se može sa tim zakonom uraditi ili ne.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih za raspravu. Želite li Vi iz Ministarstva sigurnosti uzeti riječ?

Znači šef odsjeka u Ministarstvu sigurnosti Veljo Damir, šef Odsjeka za suzbijanje organiziranog kriminaliteta.

Izvolite.

VELJO DAMIR:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, prije nego što kažem o čemu se radi, zašto je izbjegnuta pred Sudom BiH, zašto je stavljena formulacija pred sudovima BiH, želim da kažem da se ovaj program zaštite primjenjuje na krivična djela protiv integriteta BiH, protiv čovječnosti, koja se vrše na organizovan način i za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje tri godine.

... .. radna grupa koja je radila izradu ovog zakona i spremala ovaj tekst izbjegla je formulaciju pred Sudom BiH. Da smo ostavili formulaciju pred Sudom BiH, uskratili bi sve sudove u BiH koji rade po ovim pitanjima i koji procesuiraju krivična djela organizovanog kriminala, lišili bi pomoći Odjeljenja za zaštitu svjedoka, odnosno ovoga programa za zaštitu svjedoka. Glavna naša vodilja je bila u tom pravcu da svi oni u BiH koji procesuiraju slučajeve organizovanog kriminala mogu tražiti pomoć shodno ovome zakonu, mogu tražiti pomoć Odjeljenja za zaštitu svjedoka, odnosno od komisije koja će biti nadležna za uključivanje u program zaštite svjedoka. A da svi u BiH, sve nadležne institucije, uključujući i sve sudove i nadležna tužilaštva u BiH kao i druge organizacije i institucije, mogu zatražiti pomoć od nadležnog ... Tužilaštva BiH da im se pruži pomoć po pitanju zaštite svjedoka. Osnovni razlog jeste da se ta djela, znači krivična djela koja se vode pred Sudom BiH što je bila prijašnja formulacija da se izbjegne u tom smislu i da se pruži mogućnost i pomoć svim sudovima i svim tužilaštvima u BiH.

(?)

A imaju li entiteti svoje programe zaštite svjedoka i dalje?

VELJO DAMIR:

Ovim, ovo je jedan jedinstveni program zaštite svjedoka. Samim tim, ... ovaj program zaštite svjedoka važi za čitavu BiH. I, samim tim, imamo jedno specijalizovano odjeljenje na nivou BiH koje se bavi implementacijom ovoga po zakonu i ranijim zakonskim odredbama i novim zakonskim odredbama. To je Odjeljenje za zaštitu svjedoka koje se nalazi pri Državnoj agenciji za istrage i zaštitu. Stoga bi bile uskraćene sve druge institucije i sve druge službe, odnosno sudovi, kad bi stavili samo pred Sudom BiH.

To znači da bi samo bila procesuirana ona krivična djela koja su u nadležnosti Suda BiH, odnosno ona krivična djela koje procesuiraju i dokumentuju Agencija za istrage i zaštitu, odnosno Granična policija kao državne institucije, tako da bi bile uskraćene entitetske institucije, kao sudovi i tužilaštva na entitetskim nivoima. Eto, to je osnovni razlog, logični razlog bio što smo mi stavili formulaciju pred sudovima u BiH. Ali ova formulacija, znači ovaj razlog ne isključuje znači zahtjeve sudova i tužilaštava, to ćemo vidjeti u odredbi ovoga zakona u jednom članu – i drugih tužilaštava i sudova na nivou entiteta da traže pomoć i da uključe svoje svjedoke u ovaj program zaštite svjedoka.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

15 minuta stanke na zahtjev Kluba SNSD-a.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Ja sam mislio sačekati da dođe predsjednik Kluba SNSD-a, ali evo drugi zamjenik predsjedatelja doktor Milorad Živković će obrazložiti zahtjev za stanku, u ime Kluba.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, u ime Kluba SNSD-a, nakon izlaganja predstavnika ispred resornog ministarstva, mi nismo ubijedeni da je potpuno razjašnjena ova situacija. Naprotiv, dodatno je iskomplikovana i očigledno je da nemamo adekvatne sagovornike da bi ovde razmatrali, pogotovo član 1, 2. i 3. tako da mi smatramo da bi bilo dobro da skinemo ovu tačku dnevnog reda ili da je ostavimo za iduću sjednicu, kad će doći relevantni predstavnici da sa njima se dogovaramo u vezi toga.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, mi smo na nekoliko prethodnih sjednica rekli da zakonske projekte koji dolaze od Savjeta ministara nećemo raspravljati ako nemamo adekvatne sagovornike. E, odmah da kažem, izvinjavam se ovom mladom gospodinu, zaista me je obradovao. Vidi se da je elokventan momak, pametan, da zna. I ja tražim da se formira komisija, ne o zaštiti svjedoka nego o zaštiti poslanika.

Ovaj dečko nema mogućnost da na Savjetu ministara obrazlaže ovo što je govorio na Parlamentu, na Savjetu ministara. A dođe na Parlament, neko ga pošalje da nama obrazlaže. Dečko, tebi se lično obraćam, mada ne mogu sa tobom voditi polemiku, naravno. Nemoj se ljutiti, ja ti se divim, ti si mlad momak, dajem ti podršku, ali nije ovaj momak relevantan da ovdje objašnjava. Ja bih možda od ministra tražio neku odgovornost političku, možda bih tražio i smjenu ako ne nešto krupno, ali kako da ja polemišem sa dečkom koji je sad stručni saradnik, koji će

možda biti ministar, koji ne može doći na Savjet ministara, dakle niži organ da ovo obrazlaže, a dođe na Parlament.

Ljudi, šta mi radimo? Možemo li mi ovako zakone donositi ovakve i onakve i biti odgovorni što ovde ne funkcioniše kao Parlament, pa kažu ovi iz Centra civilnih inicijativa: niste usvojili pet zakona ili 10 ali ste imali program. Pa nemojte, ljudi, nam ovo raditi! Nemojte nam ovo raditi! Ako nema ministra predlagača, nemojte. Tačka dnevnog reda, ja predlažem da se skine. Dokle ćete potcjenjivati? Šta da ja sad s ovim momkom polemishem? Šta da ja kažem, je li, iako bih se slagao možda sa njim i ako ne bih. Nije važno. On je fino obrazložio, mada se ne slažem, jer podržavam ovo što je gospodin Živković predložio. Šta da radim? Kako da ja sada učestvujem u ovoj diskusiji? Evo, sve da je momak u pravu! Za sljedeći pogotovo. Kako ćemo, ljudi, voditi ovaj parlament? Kako ćemo mi raditi? Evo, zar treba da ponavljam? Ne može dobiti, ne znam je li ikada bio na Savjetu ministara ili u nekoj možda komisiji, možda, ne znam, ni ministarstvu, a dođe u Parlament, najviši zakonodavni organ, da nama obrazlaže šta je tamo mišljenje Savjeta ministara, a zna da nema podršku od Savjeta ministara. Ja neću više da dozvolim poniženja, pa vi radite kako hoćete.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Ma, ja želim samo da kažem mom kolegi Jovičiću da ne može ovo sve ministar ni znati, a druga stvar, pitanje je kad bi mi imali sjednicu narednu, kad bi htjeli ispoštovati ovo što je gospodin Jovičić rekao.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Džaferović se javljao pa je izašao sada. Nemam više prijavljenih.

Pošto je bilo prijedloga da se prekine rasprava o ovoj točki dnevnog reda, ja ću sada, u skladu sa Poslovníkom, pitati Dom: Želi li nastaviti raspravu o ovom pitanju bez ovlaštenog predlagatelja ovog zakona. Znači, ponovit ću pitanje: Želi li Dom nastaviti raspravu o ovom prijedlogu zakona bez nazočnosti ovlaštenog predlagatelja, odnosno člana Vijeća ministara koji može obrazlagati ovaj prijedlog zakona? I to ćemo i za ostale točke gdje ne budemo, eventualno, imali ovlaštenog predlagatelja. Znači, ako budemo glasovali „za“, ova točka ostaje u dnevnom redu i nastaviti ćemo raspravu onog trenutka kad bude nazočan predlagatelj. Ako se ne pojavi predlagatelj zakona do zaključenja ove sjednice, onda ćemo ovu točku kao neobrađenu točku dnevnog reda uvrstiti u prvu narednu sjednicu Doma, redovitu sjednicu Doma.

Znači, ako glasujemo „za“, čekamo dok se ne pojavi ovlašteno predlagatelj. Idemo raditi s novim točkama dnevnog reda, ali ne vršimo više raspravu.

Hajde, ponovit ću sad ali molim vas da pažljivo slušate. Znači, pitam Dom: Jeste li suglasni da nastavimo raspravu o ovom zakonu, o prijedlogu ovog zakona, bez obzira što nema predlagatelja?

Ako glasujete da nastavljamo raspravu i ako se više niko ne javi, zaključujemo raspravu i obavili smo raspravu. I onda idemo na izjašnjavanje kad budemo se izjašnjavali. Ako budete glasovali „protiv“ ovog zaključka, onda prekidamo raspravu i nastavit ćemo je onog trenutka kad budemo imali ovlaštenog predlagatelja za ovu točku dnevnog reda. A evo, ja sam rekao u početku, pa zato sam namjerno ponovio da ne bude dilema, znači je li sada jasno, je li sad jasno, treba li ponoviti?

Znači pitam Dom: Jeste li za da nastavimo raspravu, imajući u vidu da nemamo ovlaštenog predlagatelja za ovu točku dnevnog reda?

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

Šest glasova „za“, 20 „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova.

Konstatiram da Dom nije prihvatio da se nastavi rasprava o prijedlogu ovog zakona zato što nemamo ovlaštenog predlagatelja.

I prelazimo na narednu točku dnevnog reda, to je šesta točka:

Ad. 6. Prijedlog zakona o genetski modificiranim organizmima (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

18.8.2008. godine Vijeće ministara je dostavilo Prijedlog zakona iz ove točke. Također je nadležno Ustavnopravno povjerenstvo. Mišljenje nadležnog povjerenstva o ustavnopravnom osnovu i načelima dobili smo 11. rujna. Povjerenstvo je dalo pozitivno mišljenje i o ustavnopravnoj osnovi i o načelima.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Pitam, ima li u ime Vijeća ministara ovlaštenog predlagatelja da nam obrazloži Prijedlog zakona?

Javlja nam se uvaženi gospodin Sead Mačkić, direktor Agencije za sigurnost hrane u BiH. Izvolite.

SEAD MAČKIĆ:

Poštovani predsjedniče, dame i gospodo, u ime Vijeća ministara, Agencije za sigurnost hrane BiH, zadovoljstvo mi je danas da vam dam obrazloženje, vama cijenjenim poslanicima o donošenju zakona o genetski modificiranim organizmima.

BiH je imala veliku primjedbu Evropske komisije da nema ovaj zakon o genetski modificiranim organizmima. Imamo svakodnevno pitanje javnosti zašto nemamo zakon o

genetski modificiranim organizmima, i to je bio razlog da Agencija za sigurnost hrane BiH predloži Vijeću ministara programom rada da se usvoji da se ovaj zakon stavi u proceduru. Cilj ovog zakona je osiguranje visokog stepena nivoa zaštite zdravlja ljudi i životinja, okoline, isto tako da se na osnovu ovoga zakona mogu donositi podzakonska akta, pravilnici.

Kako je rađen ovaj zakon? Ovaj zakon je rađen na osnovu formiranja ekspertne resorne grupe koju je imenovalo Vijeće ministara u kojoj su aktivno učešće uzeli naši najjemenitiji stručnjaci iz BiH. Rađen je godinu dana. Ovaj zakon je ocijenjen kao jedan od boljih zakona u Evropskoj komisiji a u ovaj zakon su ugrađene i sve direktive koje su donesene od Evropske komisije. Sve saglasnosti nadležnih institucija entiteta u BiH, mi smo dobili, uz jednu ogromnu podršku da se ovaj zakon pripremi. Ovaj zakon je pripremljen i evo ja sam ovdje da odgovorim na sva vaša pitanja, po pitanju ... ovog zakona koji se nalazi ovde pred vama. Isto tako, Agencija za sigurnost hrane BiH kao nešto novo, kao jednu novu materiju, izradila je brošuru u kojoj su isto aktivno učešće uzeli naši akademici i profesori itd. da bi se upoznala naša javnost, ali isto tako vi koji donosite ovaj zakon da se ta materija što bolje približi u tom pravcu.

Da li ima pitanja, da li još trebam dati objašnjenja? Ja ovdje imam saglasnosti svih nadležnih institucija. Kada govorim, onda govorim o institucijama entiteta. Znači, ministarstva zdravlja, poljoprivrede, inspektorata i svih institucija i mi smo te saglasnosti, sve komentare koje smo dobili, to smo ugradili i to se sve nalazi u materijalu koji smo vam dostavili.

NIKO LOZANČIĆ:

Ako ste završili, ako bude pitanja, dat ću vam ponovo riječ da odgovorite na postavljena pitanja zastupnika a zasada Vam hvala.

Za raspravu je prijavljen uvaženi zastupnik Jovan Todorović.

JOVAN TODOROVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja sam nedavno postavio pitanje Agenciji za sigurnost hrane vezano za materijal upravo o ovoj brošuri o kojoj je gospodin Mačkić govorio. Do danas nisam dobio odgovor, a pitao sam kakve su reference imali ti eksperti kad su radili ovaj materijal.

Međutim, analizirajući dešavanja u prošlom vijeku, možemo konstatovati nekoliko stvari. Čovjek je zaplovio vazduhom i otišao na mjesec u svemir. Vijek iza nas je vijek satelita, vijek komunikacija i globalizacije. Vijek koji je donio najkrvavije ratove u istoriji čovječanstva. Vijek u kojem se začelo atomsko doba, vijek razvoja računara, vijek dramatičnog razvoja na mnogim poljima. Teško je predvidjeti na vratima ovog milenijuma šta će nam se desiti. Sigurno je da će preokupacija, između ostalog, biti biotehnologija čiji osnov predstavlja molekularna genetika, genetički inženjering, a rezultati ove nauke vode ka kontrolisano i ciljno genetički izmijenjenim organizmima i klonovima. Genetikom danas u BiH se bavi vrlo mali broj istraživača, pa smo došli u poziciju da nam o genetički modificiranim organizmima diskutuju komeptentni i nekompetentni, amateri i profesionalci, zaljubljenici, senzacionalisti, umjereni, oprezni i radoznali.

U naučnim krugovima jedni očekuju da će ova tehnologija unijeti pozitivne promjene u naš život, dok drugi izražavaju otvoreni strah pred posljedicama prebacivanja gena iz organizma u organizam. Prema prvim, radi se o revolucionarnom koraku, te preporučuju hranu koja je istovremeno i lijek, hrana obogaćenu novim hranjivim vrijednostima, kao i biljke koje su otporne na herbicide i biljne nametnike.

Drugi, genetski modificovanu tehnologiju smatraju nedovoljno usavršenom, ispitanom, što se tiče uticaja na ljudsko zdravlje, poigravanje granicama koje je priroda i božanska ruka podarila. Činjenica da je u razvoju genetičkog inženjstva čovjek prevazišao nivo moći i mogućnosti i dostigao nivo htijenja i moralne odgovornosti. Tehnologija transgenih organizama je tu i nije je moguće eliminisati. Postavlja se konkretno pitanje: da li proizvodi ovako nedovršene tehnologije treba tako agresivno da se plasiraju na naša tržišta, možemo li to mi bez GMO-a? U poljoprivrednoj proizvodnji, za sada bez toga možemo. Pored ostalog, možda je najznačajnije spomenuti posljedice koje vode smanjenju sigurnosti hrane u smislu povećane tolerantnosti transgenih usjeva prema širem spektru prouzrokovaca bolesti i štetnika, odnosno smanjenju tolerantnosti prema suši i visokim temperaturama.

U najnovijim istraživanjima, posebno se ističe pojava transkomplementacija i sinergizma kod transgenih biljaka, što može imati izuzetno negativne uticaje na zdravstveno stanje biljaka, ljudi i životinja. Danas postoji više od 200 naučnih radova. Reference tih radova imam tu, koji govore o neočekivano štetnim posljedicama genetski modificovanih organizama. U cilju zaštite vitalnih interesa BiH i sigurnosti njenog stanovništva, insistiram na izmjeni dijela zakona koji se odnosi na slobodno puštanje GMO-a u životnu sredinu. Tome u prilog ide i činjenica da BiH ima dovoljno obradivih površina, uz njihovo racionalno korištenje da proizvede dovoljno hrane za svoje potrebe, zbog čega ne postoji opravdan razlog za uvođenje GMO-a.

Istovremeno, BiH ne smije dozvoliti da postane eksperimentalni poligon sjemenskih kompanija za testiranje genetski modificovanih sorti i hibrida. U smislu nadležnosti, u zakonu su potpuno izostavljena i zaobidena entitetska ministarstva poljoprivrede kao najrelevantnije institucije za sprovođenje ovog zakona. Eminentni eksperti koji su učestvovali u izradi ovog materijala, trebali bi imati saznanje da se genetičke modifikacije vrše uglavnom na poljoprivrednim i hortikulturnim biljkama, pa su ministarstva entiteta glavni nadležni organi, i da to nikako ne mogu biti agencije za sigurnost hrane, kao ni Savez za zaštitu bilja BiH.

Shodno ovome, trebali bi konstituisati na nivou BiH naučno stručno tijelo za sprovođenje ovog zakona. *Savjet za GMO* ne može vršiti upravne postupke, već može imati samo savjetodavnu ulogu. Bez mišljenja *Savjeta*, ne može biti izdana dozvola za bilo kakvu manipulaciju GMO-om ili proizvodima koji vode porijeklo ili sadrže genetski modificovane organizme.

Takođe, insistiramo da *Savjet za GMO* mogu jedino da sačinjavaju eminentni stručnjaci, doktori nauka iz relevantnih oblasti, te da se, pored toga, u zakon uvrsti da članovi *Savjeta* ne mogu biti zaposleni u nadležnim organima. Nadalje, članovi *Savjeta za GMO* nikako ne mogu biti imenovani samo na prijedlog Agencije za sigurnost hrane, već članovi *Savjeta* moraju biti predloženi na zahtjev Vijeća ministara BiH i od strane svih relevantnih naučnih istraživačkih i obrazovnih institucija iz oblasti, a sa teritorije BiH.

U smislu konstituisanja naučno-istraživačkih tijela za sprovođenje zakona, osnivanje odbora, *Odbor za slobodno puštanje* i *Odbor za ograničenu upotrebu* je u sukobu interesa sa osnivanjem *Savjeta za GMO* jer članovi *Savjeta* sami između sebe biraju članove odbora i ne odbore se prenosi ključna uloga koju treba da vrši *Savjet*, a to je davanje pozitivnog mišljenja na zahtjeve za upotrebu GMO, u ovom zakonu se odborima čak daju i ovlaštenja za pokretanje upravnih postupaka.

Član 5. treba potpuno da se ukloni iz zakona jer ovaj zakon ne primjenjuje na mnoge oblasti, te ih je nemoguće sve nabrojati. Pored toga, stav (e) član 5. ovog zakona, potpuno je netačno napisan, odnosno preveden. Ja imam odakle je to i rađeno. Veliki broj tih materijala koje sam s interneta skinuo je praktično kopija zakona Republike Hrvatske.

U procesu nestručnog prevođenja i nerazumijevanja oblasti koja se reguliše u smislu člana 5. stava (e), došlo se do zaključka da organizam može da živi, razvija se, razmnožava i bez nukleinskih kiselina. Bitno je još i napomenuti da je Prijedlog zakona o genetički modificiranim organizmima koji se sada nalazi na razmatranju prvobitno odbačen i u RS i kompletirana je druga još jedna komisija koja će ovaj posao dovesti do kraja.

Vijeće ministara ne smije dozvoliti ni da podlegne činjenicama da usvojeni zakoni moraju biti usaglašeni sa evropskim regulativama, jer BiH na prvom mjestu mora da štiti svoje vitalne interese. Nadalje, usaglašenost ne znači uzeti evropske regulative, prevesti ih i prepisati i na takav način sačiniti državni zakon, već usaglašavanje znači usklađivanje vlastitih interesa sa interesima EU u onim segmentima gdje je to moguće.

U skladu sa naprijed navedenim, stvara se potreba da se razmisli i o zabrani svake upotrebe genetski modifikovanih organizama na teritoriji BiH osim u naučne svrhe. Naučno-istraživački rad u kontrolisanim uslovima ne smije biti stopiran, ali svaka druga upotreba GMO morala bi se zabraniti, jer ne postoji nijedan opravdan razlog za uvođenje GMO i proizvoda od GMO na teritoriji BiH.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku.

Sljedeći je prijavljen uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Ja apsolutno nemam ambicija da govorim o meritumu stvari, jer jednostavno se ne razumijem, ali evo srećom imamo profesora Todorovića koji očigledno je kod kuće kad je riječ o ovoj oblasti. Ja sam se više javio zbog dvije dileme koje želim da razmijenim sa predlagračem, naravno pozdravljajući ovakav način rada kao što sada imamo, kad je riječ o ovom zakonu, evo imamo i predlagrača, imamo neko obrazloženje i daleko je sigurno lakše raditi. Mene buni zašto ovaj zakon nosi naziv Zakon o genetički modificiranim organizmima kada u članu 1. o nečem drugom se govori, govori se o postupku, uslovima za ograničenu upotrebu itd. Dakle, jednostavno on ne govori o tome šta je to i na koji način se do toga dolazi itd., govori o upotrebi, govori o uslovima, itd. pa me malo buni, ne insistiram, ali mi se čini da ovaj zakon ne govori o genetički

modificiranim organizmima, njihovim definicijama previše i kako su nastali itd., nego govori o uslovima i načinu i postupku upotrebe itd.

Evo, to je jedna moja dilema i ovlaš da vas zamolim da u narednoj fazi provjerite, dobro provjerite usaglašenost pozivanja na članove kad je riječ o kaznenim odredbama. Meni se učinilo da u članu 65. gdje se propisalo da će se kazniti onaj ko obavlja poslove ovlaštenog laboratorija bez dopuštenja, pa se spominje član 17. Član 17. govori o javnosti rada, doduše, nabraja tamo uslove neke itd., ali meni se čini da se ovaj član ne odnosi na ovu kaznenu odredbu i bilo bi dobro do kraja, dakle procedure, imamo prostora i u amandmanskoj fazi, ja pretpostavljam da su rađene u više verzija radnih, ovakvih, onakvih, pa meni se čini da ovo nije baš u skladu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Velimir Jukić, a neka se pripremi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, cijenjene kolegice i kolege, predstavnici Vijeća ministara, ja, naravno, nisam kompetentan govoriti stručno o ovoj problematici, međutim, ono što me zanima, što želim reći, jeste sljedeće.

Predlagatelju ću postaviti nekoliko pitanja i mislim da nam duguje pojašnjenje koji su temeljni principi na kojima je zasnovan ovaj zakon? Dakle, da li je to ovo o čemu je govorio kolega Todorović, dakle potpuna zabrana uvoza i upotrebe takvih organizama? Imamo li i da li smo u stanju formirati agencije, tijela koje će provoditi takvo jedno vaše opredjeljenje, da li danas na prostoru BiH ima takvih organizama, odnosno takve hrane ili naznaka za tako nešto? A ova moja pitanja nisu bez osnova iz evo jednostavnih razloga. Iz ove male brošure, koju smo svi dobili otprilike prije mjesec dana, lako je vidjeti koje su zapravo uzele razmjere proizvodnje i stavljanje u funkciju genetski modificirane hrane. Tako npr. soja, ukupna proizvodnja u svijetu: preko 51% ukupne proizvodnje je genetski modificirana soja, kukuruza 31% itd. Dakle, to su vrlo veliki postoci jednih od najvažnijih biljaka, odnosno vrsta hrane ili sirovine za neke druge proizvode u prehrambenoj industriji.

Dakle, s druge strane, kad vidimo da najmoćnija zemlja na svijetu SAD ima čak 57,7 milijuna hektara zasijanih ovakvim vrstama hrane, kad vidimo isto tako druge neke razine u poljoprivredi vrlo značajne zemlje, proizvođači isto tako su među prvim i u proizvodnji genetski modificirane hrane, pitam se šta je budućnost proizvodnje hrane. Kako će BiH odgovoriti dosljedno, evo na ovaj svoj – sad trenutno kako ga ja iščitavam, iako niste rekli, ali ja sam ga tako shvatio – stav da smo a priori protiv uvoza i upotrebe ovakve hrane u BiH, osim u znanstvene svrhe, o čemu je govorio gospodin Todorović, slažem se u potpunosti. Dakle, možemo li se mi tome oduprijeti, je li to realno?

Dalje, isto tako trebamo biti svjesni jedne činjenice, a to je da u neposrednoj blizini BiH, fizički, neke zemlje već su legalizirale i već imaju takve proizvodnje takve hrane. Je li moguće i

kako se djelotvorno zaštititi od tako neželjenih uticaja i doticaja, odnosno da niko to ne uradi, da svi poštuju zakon, ali priroda čini svoje. Dakle, ja samo želim, evo ponovit ću sada, da se pojasne osnovni principi, osnovni zadaci i ciljevi i jesmo li mi u stanju, kako i na koji način ostvariti to što proklamiramo kroz ovaj zakon i normiramo u budućnosti. Ja bih molio, ako nije problem, da predlagatelj pojasni ova moja pitanja i da odgovore.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Poslovnička intervencija, uvaženi zastupnik Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Gospodine predsjedniče, poštovane dame i gospodo poslanici, ili ne mogu da nađem u papirima, ili niko nije ni rekao, dakle ne mogu da pronađem koja je nadležna komisija koja je raspravljala o principima ovog zakona. Ako ima i ako ima neki izvještaj koji ja ne mogu da nađem, onda bih volio da se predsjednik te komisije obrati, jer mi je vrlo važno šta je našla nadležna komisija u tom prvom razmatranju principa ovog zakona, odnosno kakav je stav zauzela.

NIKO LOZANČIĆ:

Ustavnopravno povjerenstvo je određeno kao nadležno povjerenstvo za ovaj zakon.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

O ovako važnom pitanju Ustavnopravna komisija ne bi mogla biti jedino nadležna komisija, jer je to usklađeno sa Ustavom, minorna dakle oblast, a pravo je ona stručna oblast u kojoj treba vidjeti kako doći do toga da se zauzme ispravan stav o principima zakona.

I kad već govorim, bilo bi dobro da razmišljamo već sad, bez obzira nek ovo ide dalje; bez javne rasprave o ovom zakonu, evo, i te nadležne komisije ako je to Ustavnopravna – ne bi trebalo ići u ovako ozbiljan projekat.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik drugi zamjenik predsjedatelja doktor Milorad Živković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, naime, očigledno, iz diskusija poslanika i samog izvjestioca o ovoj temi da potreba postoji u BiH za ovakvim zakonom, da i osnov za donošenje ovakvog zakona postoji, međutim, tu dolazimo do problema. Prvi problem je da je direktor rekao da ima saglasnosti ministarstava zdravlja, poljoprivrede, entitetske, i da se nalazi kod nas u materijalima. Ja nisam to našao kod nas u materijalima i volio bih da vidim te saglasnosti.

Druga stvar, tiče se principa ovog zakona. Naime, ako sam dobro razumio, cilj zakona je da se obezbijedi visok nivo zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, životne sredine, interesa potrošača s obzirom na genetski modificirane organizme. Ako je cilj tog zakona to, ja u predloženim članovima ovog zakona nisam vidio da je taj cilj ostvaren. Naime, po meni, princip ovog zakona bi bio onda sasvim drugačiji i glasio bi da se zabrani sva upotreba GMO na teritoriji BiH osim u naučne svrhe. Smatram da bi izuzimanjem u naučne svrhe ostalo dovoljno mogućnosti BiH da se na naučnom nivou bavi ovim proizvodom, a da uradimo ono što je Slovenija uradila da izvršimo potpunu zabranu bilo kakve potrebe na teritoriji BiH da se osim u laboratorijama i naučnim ustanovama GMO nalazi. Znači, postavljam pitanje principa ovih zakona, ... ako je cilj da se ostvari ono što sam na početku rekao.

S druge strane, u samim prijedlozima, u stvari, u samim članovima dolazi do određenih preklapanja poslova i oduzimanja nadležnosti onih kojih su sada zaduženi da rade te poslove i koji su, po prirodi stvari, na terenu da mogu da odrade te poslove, tako da su potpuno izostavljene i zaobiđene entitetska ministarstva poljoprivrede i odjeljenja za poljoprivredu pri Vladi Brčko Distrikta, kao i najrelevantnije institucije u smislu provođenja ovog zakona.

Znači, to je drugi princip koji smatram da je ovim zakonom pogrešno formulisan i time dolazimo do tog problema, koji sam rekao, da ovi principi zakona trebaju saglasnost i da trebamo dobro razmisliti da je cilj ovoga zakona potpuna, apsolutna bezbjednost građana, životinja i biljaka na nivou BiH, a to nas dovodi do potpune zabrane ovoga, osim u naučne svrhe. Tako da bi taj zakon, koji je potreban, veoma bio kratak, nekoliko članova, u kome se samo operativno navodi na koji način bi se zaštitili i provodili eksperimenti u naučnim laboratorijama.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodin Martin Raguž, a neka se pripremi Ekrem Ajanović.

MARTIN RAGUŽ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedatelju, srdačan pozdrav svima.

Mislio sam govoriti, ali nakon što je gospodin Todorović govorio samo ću skratiti. Mislim da je ta diskusija bila izuzetno ozbiljna i odgovorna i analitička i stručna i, rekao bih, patriotska u smislu problema koje otvara donošenje ovakvog zakona za BiH. Ja ću samo reći dvije stvari. Znači, ovo je jedno od najvažnijih pitanja za ovu zemlju, pitanje hrane i u kontekstu u kom se u svjetskim razmjerama projeciraju politički, vojni i svaki drugi događaji – imamo analize koje pokazuju da su uglavnom u svezi s naftom ili genetski modificiranom hranom. Ja to ovdje, za ovom govornicom, govorim odgovorno kao zastupnik.

Znači, najmanje što mi možemo danas uraditi jeste da odredimo javnu raspravu i neki rok za javnu raspravu gdje ćemo javnosti bosanskohercegovačkoj omogućiti puni uvid u značaj ovog pitanja i riječ struke i svih relevantnih koji mogu doprinijeti konačnom zauzimanju stava o jednom ovako važnom zakonu. Znači, ja u ovom trenutku nisam zato da mi generalno odbacimo nego jednostavno mislim da nisu sazreli uvjeti da mi prihvatimo ovaj zakon. Pogotovo, što smo mi možda i na Ustavnoj komisiji olako; ja sam mislio da postoji mjerodavna komisija, a ne

olako. Jer mi objektivno, to je minimalno Komisija za vanjsku trgovinu ili neka druga koja bi morala uključiti relevantni stav o ovom zakonu, nego što je ustavnopravni osnov i principi.

Znači, moj prijedlog ... Pošto ovo nema veze samo sa genetski modificiranim organizmima, gospodo, nego se, kao što piše u Obrazloženju: 'Izradom *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, a na temelju navedenog članka Zakona o hrani, utvrđuju zahtjevi u svezi s novom hranom, uređenje i stavljanje nove hrane koja sadrži genetski modificirane organizme prvi puta na tržištu BiH.' To su preozbiljna pitanja da bi ih apsolvirali jednim prvim čitanjem i, eventualno, sa dva ili tri amandmana. I nema nikakve potrebe da BiH žuri sa donošenjem ovog zakona. To ne znači da ga neće usvojiti jednog dana, ali nema potrebe u ovom trenutku da ga nabrzinu usvaja. Evo molim vas da imamo odgovornost oko toga i da vidimo koja bi bila metodologija i mogućnost da u ovom parlamentu i u široj javnosti bosanskohercegovačkoj zauzmemo stav oko toga, a sve u interesu da mi uskladimo svoje interese, a ne da drugi ovako protočno ko protočni bojler bez jedne ozbiljne rasprave realiziraju svoje interese.

Evo, hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ekrem Ajanović, a neka se pripremi Šefik Džaferović. Evo, i gospodin Križanović se prijavljuje.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege i kolegice, ja se u većini diskusija slažem sa ljudima koji ... izražavaju određene strahove u vezi sa donošenjem ovog zakona i zapravo proizvodnjom ove hrane i svega ostaloga.

Međutim, ja nisam za to da BiH čeka dok Ruanda donese ovakav zakon ili dok neka druga zemlja na najnižem nivou ili stupnju razvoja da donese ovaj zakon. Ja čak mislim da mi trebamo i moramo donijeti ovaj zakon, normalno, sa jednom predviđenom parlamentarnom procedurom i koja u sebi unosi svu ozbiljnost, svu ozbiljnost rada. Samim tim što je Vijeće ministara formiralo neku ekspertnu grupu, ja sada neću da kažem da su to eksperti bili ili nisu bili, jer ja ne znam te ljude, ali samim tim da je napravila ekspertnu neku grupu da donese ovaj, ne da donese nego da predloži nacrt zakona, jer uvijek moramo voditi računa oko toga da je ovo prvo čitanje, znači da je to neki nacrt i nisam za to da olako odbijemo prvo čitanje i da kažem: hajde u nekoj budućnosti donijet ćemo ovaj zakon. Tim prije što ne samo daleke zemlje, ne samo razvijene zemlje, ne samo zemlje koje su čak i vodeće u svijetu po razvijenosti – rade na određenim rješenjima genetski modificirane hrane, nego i naši susjedi sigurno su odmakli mnogo, mnogo dalje od samih nas.

A podsjetit ću vas sa nekim banalnim primjerima. Ko se bavi poljoprivredom na ovaj ili na onaj način, ko se bavi amaterski itd. ali ja sam iz jedne porodice ... ponosim se da sam bavio se poljoprivredom, pa i sada, kao ljekar, amaterski se bavim, bavim se sigurno, ako sam proizveo ove godine više od 2,5 tone jabuka, to znači nije zanemarljivo, reći ću samo jednu dilemu koja je postojala i prije 60 godina. U Bosni je bila u upotrebi pšenica koja se zvala „brkulja“ i svi su mislili da jedino kruh od te pšenice je dobar i kvalitetan i kada je došla era da se počne modernija proizvoditi pšenica, a to je „talijanka“, zvala se u to vrijeme, a pošto je moj otac bio inspektor poljoprivredni, pa je bio zadužen da se ta pšenica počne proizvoditi, onda je moj amidža, koji se

nije bavio time, on to nije dao, a djed je donio jednu solomonsku odluku i rekao - pola njive „brkulje“, pola „talijankom“ i „talijanka“ je jedno pet puta više rodila nego „brkulja“, da bi za 20 godina, kada je novosadski institut proizveo pšenicu „jugoslaviju“ koja je bila najkvalitetnija, taj isti moj amidža nije dao da „talijanka“ ide. To me znači podsjeća, to životno iskustvo me podsjeća, sada u Parlamentu da mi idemo tim stopama. Daj da vidimo, pa ćemo onda donijeti!

Ja nisam za takav princip rada. Ja sam za princip rada da BiH, neću reći prednjači, ali sigurno ide sa zakonodavstvom koje ne zaostaje iza svjetskih trendova i zato i podržavam zakon u prvom čitanju, a sve ostalo, ovo što su ljudi rekli, uvaženi poslanici, i iskazali određene rezerve, to treba da bude opomena onima koji su donosili zakon da ga prečešljaju i u drugom čitanju, kada dođe vrijeme za amandmansko djelovanje da mi onda na zakon djelujemo, ili čak i tada da ga odbijemo ako vidimo da ugrožava BiH i njene žitelje, kao ovaj, jer bez zakona mi smo više ugroženi. Mnogo smo više ugroženi bez zakona, jer mi u tom momentu sada ne možemo ni znati da li jedemo genetski modoficiranu hranu ili ne jedemo, jer šta se prodaje i kako se prodaje, ako nije zakonom određena nadležna institucija koja će to ispitivati, nema tog eksperta koji će pojedinačno reći - ova hrana u sebi ima ili nema genetski modificirane hrane. Ja sam za to da ovaj zakon uđe u proceduru.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šefik Džaferović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Selim Bešliagić.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Uvažene kolegice i kolege, da sam znao da će gospodin Ajanović, uvaženi kolega, završiti svoju diskusiju sa ovom konstatacijom koju je iznio na kraju, vjerovatno se ne bih ni javljao. Pošto sam se prijavio, danas sam se malo javljao za riječ, pa ne bih da odustajem, ponoviti ću neke stvari iz završnog dijela diskuje kolege Ajanovića.

Kakvo je zapravo stanje danas u BiH kada je ova oblast u pitanju? Imamo li mi zakon? Da li mi jedemo genetski modificirane proizvode? Ima li toga na tržištu BiH, vodi li ko brigu o tome? Sve je to stvar koja se mora urediti u ovoj zemlji prije nego što ona ozbiljno počne kretati se ka evropskom putu. I mi smo u BiH napravili jednu agenciju koja se zove Agencija za sigurnost hrane i ta agencija sada treba da radi. Ali da bi ona mogla da radi, mora imati zakone kojima će se određene oblasti, koje uopće nisu uređene u bosanskohercegovačkog društvu, morati urediti. I to je zapravo suština.

Ovaj zakon, dakle kada je u pitanju sam sadržaj? Dakle, radi se o tome da je genetski inženjering stvar koja je visokosofisticirana naučna disciplina i nikom pametnom ovdje u Parlamentu, osim ljudima koji se neposredno bave tom strukom, kao što je npr. naš uvaženi kolega Todorović, ne pada napamet da ulazi u neke detalje koji se tiču nauke. Ali, mi smo poslanici i mi trebamo donijeti odluku. Ovdje fino piše u ovom zakonu da je Vijeće ministara formiralo Interresornu radnu grupu sastavljenu od stručnjaka iz ove oblasti iz cijele BiH, i to eminentni stručnjaci koji su ovo uradili. A cilj ovog zakona je da se propiše postupak i uslovi za ograničenu

upotrebu, prekogranični prenos, namjerno unošenje u okoliš i stavljanje na tržište genetički modificiranih organizama i proizvoda koji ... sadrže ili vode porijeklo od genetički modificiranih organizama. A cilj zakona je osiguranje visokog nivoa zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, okoliša i interesa potrošača, s obzirom na genetički modificiranu hranu i hranu za životinje, uz istovremeno djelotvorno funkcioniranje tržišta BiH.

Dakle, ako nemamo ovog zakona, onda imamo potpun nered i sve zemlje Evropske unije imaju ovakve zakone, jer to se jednostavno pojavljuje na tržištu. Nije moguće BiH izolovati od toga. Ako nije moguće, onda treba propisati zakonom pravila igre, propisati kazne i uvesti mjere zaštite. I nije to slučajno stvar koja se nalazi kod ove Agencije za sigurnost hrane.

Da li su neka rješenja, i to su zapravo principi koje je podržala Ustavnopravna komisija uz ustavni osnov, ja sam ustao da to obrazložim: da li su neka rješenja najbolje postavljena, ove stručne dileme o kojima je naš kolega i profesor Todorović govorio. To su stvari koje su za raspravu u drugom dijelu, u drugoj fazi, vjerovatno će Ustavnopravna komisija, ovo je Ustavnopravna komisija dobila, ja znam po kom principu. Nije dobila zato što se iz opisa ovoga vidi da je ona za to stručna, ... jer Kolegij nije nijednu drugu komisiju označio kao stručnu, pa po principu kada se pojavi materija koja ne pripada nijednoj, onda pripada Ustavnoj komisiji. Po tom smo mi principu to dobili kao komisija da to raspravljamo.

Mi ćemo vjerovatno morati pozvati ljude iz ove Interresorne ekspertne grupe da dođu na našu komisiju i da onda daju odgovore našem uvaženom kolegi, profesoru Todoroviću, ili na pitanja nekih drugih kolega koji budu ovdje. Ali, da bismo došli u tu fazu, trebamo zakon usvojiti u prvom čitanju i, ne bojte se, mislim, ovo će biti zakon oko kojeg će biti postignut konsenzus, svima je nama ovdje u interesu da budemo zaštićeni na najbolji mogući način kada je ovo pitanje po srijedi.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Za repliku se javio uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Možda i nije pravi naziv replika. Jednostavno da možda pojasnimo neke stvari oko kojih, očigledno, neko pokušava da kaže da imamo različita mišljenja, a nemamo.

Znači, niko nije rekao da nema. I ja sam ovdje za ovom govornicom rekao da ima potreba da se ovaj zakon donosi, da je neuređenost ... Međutim, isto tako imam određene sumnje na način na koji je donesen zakon. Ne smatram da je direktor drugačije rekao, ali on je rekao da je našao u materijalima, a ja nisam mogao da nađem u materijalima. Da pitam ovdje nas da li imamo dovoljno saznanja da uradimo kao neke zemlje u EU, vjerovatno će direktor reći - koje zemlje EU koje su potpuno zabranile. Mi se odlučiti da uradimo kao neke druge zemlje u EU, da to uradimo selektivno ili djelimično i da ovim zakonom, kao što je ovdje navedeno, da to uradimo djelimično i selektivno.

Ja se zalažem za princip da uradimo apsolutno. Do sada je bilo preko 200 naučnih radova koji su pokazali da je GMO izazvao strašne efekte, 200 radova! Da li mi u BiH smo dovoljno spremni i stručni da idemo u tu vrstu priče? Smatramo da je bolje zaštititi naše područje koje ima dovoljno poljoprivrednog zemljišta, da radimo sa kulturama koje nemaju GMO i da tako zaštitimo stanovništvo BiH, što je i cilj zakona i što bi trebao da bude cilj bilo kojeg zakona, nije bitno na koji ćemo zakon naići.

Znači, otvaram neke sumnje koje trebamo svi zajedno da razmotrimo i možda i najbolje na javnoj raspravi da razmotrimo i da donesemo najbolji mogući zakon.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Uvažena zastupnica Azra Alajbegović: mala replika.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Mala replika, u stvari više jedan komentar na zadnju diskusiju, repliku gospodina Živkovića. Zapravo, osnovno pitanje koje se pred mene postavlja je trenutno - šta mislimo kakvu hranu sada jedemo? Naša konvencionalna proizvodnja hrane, mi znamo da imamo poprilično, kako bih rekla, neregulisanu potrošnju pesticida, insekticida itd. i mi znamo kako, na neki način, te supstance djeluju alergološki, toksikološki, mutacijski itd. Osnovna zabrinutost pri upotrebi i legalizaciji stavljanja u promet i proizvodnju genetski modificirane hrane je zapravo također toksičnost i alergogenost i eventualna kancerogenost. Znači, da nemamo dilemu da trenutnu hranu koju jedemo pod proizvodnjom pod tzv. konvencionalnim metodama – nema sve ove zamke i ove moguće štetne posljedice koje imaju.

A što se tiče ove naše zabrinutosti, eto izražavam svoje zadovoljstvo da na neki način imamo zabrinutost za naše stanovništvo po pitanju uticaja genetski modificirane hrane, s obzirom da su zapravo neke zemlje EU imale periodično moratorijum za sve genetski modificirane organizme, pa onda imaju djelomični moratorijum itd. I, eto lijepo da smo se bar ovom pričom o genetski modificiranim organizmima na neki način približili zemljama EU.

A izražavam, na kraju, svoj lični stav da mislim da zakon treba usvojiti u prvom čitanju i zaista do drugog čitanja ga pripremiti, kako bismo imali punu zaštitu stanovništva ali i kako ne bismo zaostali na neki način, jer, mi htjeli ne htjeli, nauka ide naprijed i hrana predstavlja problem broj jedan u svijetu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Selim Bešlagić, pa neka se pripremi uvaženi zastupnik Husein Nanić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege i kolegice, ja sam, slobodno mogu da kažem, laik za ovo pitanje ali ću poći sa jednim drugim pitanjem. Da li je moguće zabraniti uvoz genetskog GMO-a u BiH? Pitanje za mene, zašto to govorim, odnosno ako bi ga zabranili. Ja u ovom trenutku kada znam da nam je uvoz hrane 2 milijarde, a da nemamo izvoza. ... Da imamo izvoz, ja bih rekao o.k, onda bismo postali teritorija koja je interesantna da ... plasman plasiramo ... Znači, da li danas mi sa ove 2 milijarde uvoza hrane imamo ovu modificiranu hranu ili, ne znam ...

Međutim, ja sam bio pristalica da se prihvati zakon u prvom čitanju i sada sam pristalica, ali pošto je kolega Todorović iznio neke stvari koje ja nisam znao i moram prihvatiti ovu ideju. Mislim da je ovdje se stekao uvjet da idemo na to da se ide u prvo čitanje ali da se otvori, ja bih rekao, javna rasprava u trajanju od 30 ili 60 dana, koliko je to potrebno, da bi sada se mogle čuti primjedbe svih onih koji su specijalisti u ovom području da se ugrade u ovaj dio i da onda sa takvim prijedlogom idemo prema Parlamentu.

Zašto to govorim? Govorim iz jednog prostog razloga ... zašto sam ja bio za ovaj zakon. Ja sam pročitao u ovom materijalu o genetskim stvarima, samo ću reći, docent doktor Vasilije Trkulja, Poljoprivredni institut Banja Luka, govorim samo o profesorima ovih nauka, profesor Kasim Bajrović, Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo, docent doktor Ivan Ostojić, Agronomski fakultet Mostar, govorim o ljudima koji predaju, Zoran Đerić, specijalista higijene i ... tehnike, Agencije za sigurnost hrane, magistrica Ljiljana Lovrić, vjerovatno je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i, na kraju, Demir Hajrić, doktor veterine, govorim da to mi ... je bila neka garancija da je ovaj zakon obuhvatio. Međutim, kao što se zna, više ljudi više zna.

Mislim da je iz rasprave došlo ... do toga da faktički bi trebalo usvojiti ovo u prvom čitanju, otvoriti vrijeme javne rasprave sa svim primjedbama da vi i uvažavajući te primjedbe iščistiti ovaj tekst i da, na kraju krajeva, taj tekst onda ide ka drugom čitanju, što mi se čini da bi to bio najkonstruktivniji prijedlog u ovom. Jer treba donijeti zakon, trebamo spriječiti da se može uvoziti hrana sa genetskim ... ili da kažemo da spriječimo uvoz GMO, da bismo mi producirali, producirali hranu za ono što sigurno u ovom trenutku predstavlja određeni rizik.

Hvala vam velika.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Husein Nanić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Križanović.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

U pripremi za diskusiju o ovoj tački, uglavnom, su teme koje sam i ja bio pripremio iznesene. Pripadam onom razmišljanju koje cijeni da je potreban što prije ovaj zakon, uz stručnu i javnu raspravu ljudi ... kompetentnih da donesu odluke o ovom. Zakon bi trebao pored ovih stvari

da obuhvati istraživanje, proizvodnju i konzumaciju ... ovih proizvoda i ovaj jedan dio koji do sada nije dotaknut jeste da se vidi sa poljoprivrednim proizvođačima, s obzirom da su ovo proizvodi koji su znatno jeftiniji u svijetu. A BiH ne može biti izolirano ostrvo u odnosu na tržište, mi smo otvoreno društvo, otvoreno tržište znači, da i taj segment potreba bude uključen u ovu javnu raspravu kako bi na taj način sve ove podatke koje smo rekli da imamo i potrebu dati odgovor u BiH vezano za proizvodnju. Znamo da proizvodi u drugim državama u kojima je to regulisano moraju biti naznačeni na etiketama koliko sadrži genetski modificiranih organizama, da bi konzumenti, znači, konačni potrošači mogli se opredijeliti da li je to. I čuli smo da danas ta situacija u BiH ne znamo apsolutno kakvo je to stanje i zbog tog cijenim da zaista je potrebno što prije to donijeti u ... u ovoj proceduri koja je ovdje iznesena.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ako sam dobro registrirao, za intervenciju se javio uvaženi zastupnik Jovan Todorović. Ja se ispričavam što nisam odmah registrirao.

JOVAN TODOROVIĆ:

Dobro ste, dobro ste. Ja se prvo zahvaljujem diskutantima poslije mene koji su podržali moju diskusiju. A moja diskusija je imala namjeru da skrene pažnju na jednu izuzetno ozbiljnu materiju koja nas čeka u milenijumu koji je s nama i uz nas, izuzetno ozbiljno.

Isto tako, moram svom uvaženom i poštovanom prijatelju i kolegi Ajanoviću reći da bih ja uvijek rado jeo ovaj hljeb od one pšenice „brke“ ... nego što bih jeo od ovih nekih mekih pšenica koje su tu, al' da se ne bi upuštali u to, jeste. One su prinrodnije, genetski su prinrodnije, ali ima nešto što se zove glutamini itd. A vi to vrlo dobro znate, možda i bolje od mene. Nisam ja genetičar, da se razumijemo, ali sam polagao i slušao sam genetiku nekih godinu dana, ali imam informaciju iz susjedstva da su oni u prošloj godini, recimo, Republika Hrvatska da je preorala nekoliko hiljada hektara soje. A pošto sam doktorirao na soji, onda sam se malo vezao i, da ne kažem, blizu mi je tema ovome bila. Ne pada mi na pamet da ovaj zakon stopiramo, da se ne donosi, njega treba hitno donijeti. Zaista ga donijeti, ali da prva neka oškrinuta vrata budu ka nauci, ka nauci kad je to u pitanju, jer da ne kažemo sve ono što bi trebalo oko toga reći. Mislim da ne treba to ni odugovlačiti i mi ćemo kao stranka podnijeti amandmane kad je u pitanju postojeći tekst ovog zakona i ja samo molim da se to uvaži i uobziri. U interesu je nas svih.

Hvala vam još jednom.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Todoroviću.

Sljedeći je, napokon, na redu uvaženi zastupnik Križanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Izetbegović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja zaista moram reći da sam sa puno interesovanja i uživanja pratio ovu raspravu kolega o ovom zakonu. I, mnogo toga što sam mislio reći, neću ponavljati. Zaista, mogu reći da se sa većinom kolega u potpunosti slažem. Dakle, radi se o jednom vrlo ozbiljnom zakonu i potrebnom zakonu. Ali vidite, sama činjenica da mi nemamo zakon ne znači da nemamo problema već sa genetski modificiranim organizmima, odnosno hranom sa takvim sastojcima: i u prometu, i u proizvodnji, i u uvozu i, naravno, potrošnji. S te strane, naravno da bismo trebali donijeti zakon da uredimo malo ovu oblast. Ali vidite, prije donošenja zakona, bilo bi jako korisno za mene, evo, koji ću se ovdje podrediti ovom zakonu, da se bar u ovom obrazloženju ovoga zakona našlo malo više podataka od naše Agencije za sigurnost hrane ... Da nam se malo ukazalo na to stanje u BiH i odmah da kažem da podržavam ove inicijative koje je, evo, pokrenuo kolega Martin prvi. Da ovo nije šećer u vodi, što kažu, da se danas mora ovo prelomiti i da bi trebala ovdje jedna ozbiljnija, ozbiljnija, stručna i javna rasprava. Nije ovo samo pitanje struke, znate, ovo je pitanje i politike.

Trebamo dobiti odgovor naše struke – šta je interes, šta su resursi BiH, uvažavajući sve ove ... direktive EU, ali da vidimo šta je naš interes BiH ovdje. Gdje mi imamo interesa, gdje imamo resurse da eventualno neke proizvode genetski modificirane jednostavno uništimo, iskorijenimo, jer imamo uvjete za jednu normalnu i čistu proizvodnju. Dakle, da iz ovoga pokušamo izvući ono što je interes BiH. I naravno da se uvede tu reda.

I na kraju, proceduralno gledajući, ... ja mogu prihvatiti to da u ovoj fazi možemo prihvatiti ovaj zakon da ide, a da se omogući javna rasprava i drugo čitanje, jel', nakon nešto više od onog vremena koje je Poslovníkom predviđeno.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

U BiH se raširio rak, ima mnogo više raka nego što je nekad bilo, a alergičnih ljudi, nevjerovatno, skoro svaki drugi čovjek je na nešto alergičan. Dakle, mislim da treba donijeti svakako ovaj zakon iz ove oblasti, ali da on treba biti što striktniji ili potpuno zabraniti genetski modificirane organizme ili ih jako suziti. Ne da se priroda prevariti, svjedoci smo toga, tih epizoda sa primjenom pesticida, sa primjenom vještačkih đubriva koja iscrpe ustvari tla, pa sve ono što ste dobili poslije morate trostruko više para i energije potrošiti da to popravite. I vjerovatno je bolje pojesti i četvrtinu hljeba od ove pšenice „brke“ nego kilogram od ove „talijanke“, zdravije, je li.

BiH ima ogromne još površine neiskorištene, zapuštene, mi nismo se temeljito posvetili obnovi poljoprivrede i mislim da je to naša šansa da upravo zadržimo autohtone sorte i da iskoristimo dakle te resurse, a ne da idemo na produktivnost kroz genetski modificirane organizme. Prije par godina sam čitao da su ukrstili paradajz sa ribljom krljušti i nisam vjerovao tome, dakle paradajz sa ribljom krljušti da bi imao tu opnu trajniju. Nisam to vjerovao dok nisam jeo takav paradajz. Naime, moj prijatelj je to proizveo u jednom plasteniku, ali je tvrdio da je to najbolji paradajz jabučar itd. Nije ni pojma imao da je proizveo taj paradajz, dok se nakon jedno deset dana

jedan od tih paradajza odjednom nije onako rasevao, pukla mu je gore čudno opna i smrdio je na ribu intenzivno, nije se osjećao na paradajz nego na ribu.

Dakle, mislim da trebamo podržati ovaj zakon u prvom čitanju, a onda gledati u drugom čitanju što striktnije, što više suziti mogućnost primjene genetski modificiranih organizama.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Ma, evo na šta se odnosi moja replika, zapravo, na većinu ovdje iznesenih rasprava. Svi smo naime skoro jedinstveni u tome da kažemo, a to je najvažniji princip, da smo za apsolutnu zabranu uvoza GMO. Bar sam ja tako razumio. U ovom zakonu to ne piše. Dakle, u zakonu kao prvi princip navodi se obvezna procjena rizika, pa znači to već pretpostavlja dopušten uvoz takvih organizama, odnosno proizvoda od takvih organizama.

Nadalje, isto tako, mi jesmo zemlja u tranziciji, zemlja koja ima cilj postati jednog dana što je moguće prije članica EU itd. i u EU ovo pitanje je pitanje sa puno prijedora, žestokih rasprava, uveli su bili jedan moratorij, pa su malo to kasnije olabavili itd. Pa su uveli novu dozvolu, ne znam ni ja, opet uz neku proceduru, ... procedure da se mogu neke sorte uvesti koje imaju, ne znam ni ja, određeni postotak samo modificiranih gena itd. I to neke zemlje već koriste i to zadnjih godina. Dakle, ovo je vrlo, vrlo osjetljivo, vrlo interesantno pitanje. I ja mislim da bi mi stvarno trebali, to je već ovdje rečeno, organizirati javnu raspravu i sa više argumenata reći i vidjeti – na nama je velika odgovornost kako postupiti o ovom zakonu. I pitanje je stvarno: Jesmo li mi, ja ću to ponoviti kao svoje pitanje, u stanju vršiti kvalitetnu kontrolu uvoza hrane u smislu prisustva GMO u toj hrani? Evo, znači, među principima ne postoji princip zabrane uvoza, nego princip za procjenu ekološkog rizika.

Evo, to je bila moja replika.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jukiću.

Evo, ja ću ponovo pozvati direktora Agencije za sigurnost hrane, gospodina Seada Mačkića. Mislim da je evidentirao sva vaša pitanja i nadam se da ćete dobiti odgovarajuće odgovore.

SEAD MAČKIĆ:

Evo ja ću pokušati, bilo je puno pitanja, da, uvaženi poslanici, svima vama i odgovorim. Pitanje današnjice je pitanje hrane i pitanje sigurnosti hrane. Konferencija koja je održana u Rimu na kojoj sam bio u ime BiH, gdje je bilo prisutno 180 država, 90 šefova država, govorilo se pet dana o hrani i sigurnosti hrane.

Gospodine predsjedavajući, ovdje sam naveo saglasnosti koje smo dobili od nadležnih institucija, ja ovdje imam, ja ih mogu priložiti gospodinu poslaniku koji je pitao. A drugo,

odgovorit ću na pitanje. Da bi neko stavio na tržište BiH GMO ili genetički modificiranu hranu ili novu hranu, on mora dobiti saglasnost Vijeća ministara na prethodno mišljenje Agencije za sigurnost hrane. Do danas, koliko Agencija postoji dvije godine, mi takav zahtjev nismo imali. Isto tako u zakonu, onaj ko stavlja novu hranu GMO na tržište BiH, mora zatražiti mišljenje od Agencije da bi mi dali svoje mišljenje Vijeću ministara da da tu takvu dozvolu, to stoji u Zakonu o hrani. U članu 3. dao bi vama odgovor, ovdje stoji, nadležne institucije, a kad kažemo nadležne institucije, to su nadležne institucije entiteta i Vlade Brčko Distrikta. Tako stoji u ovom zakonu šta su definicije nadležne institucije.

Da bi dali odgovor javnosti, mi smo u Programu rada Agencije za 2008. godinu procijenili da istražimo da li ima prisustva GMO na području BiH. Da bi to uradili, mi moramo imati zakonsku regulativu. Ova država nema zakonske regulative i, vidite, ovdje u članu 52. stoji: 'Svaki proizvod koji sadrži genetički modificiranu hranu, mora da stoji u deklaraciji.' Ja ću vas podsjetiti, ovo je jedan samo problem koji mi imamo. Trenutno u Agenciji za sigurnost hrane priprema se prema Vijeću ministara 25 pravilnika o hrani. Mi danas govorimo samo o jednoj hrani. Ali se radi o 25 pravilnika. I u prošloj godini, Vijeće ministara je donijelo devet pravilnika.

Gospodo poslanici, mi svaki dan imamo pitanje javnosti šta jedemo, mi svaki dan imamo pitanje proizvođača kako i na koji način mogu biti ravnopravni sa proizvođačima u EU. Mi imamo propise iz 70' i 80' godina i Agencija je to na vrijeme prepoznala i kao nadležna institucija pokrenula niz aktivnosti. Samo ću reći da smo angažovali najstručnije ljude koji se bave hranom. Imamo preko 50 profesora sa svih fakulteta u BiH koji su uzeli aktivno učešće u izradi propisa o hrani. Ovo je jako složena problematika i evo ja ovdje odgovorno sa ovog mjesta govorim da ovo pitanje, doktorice što ste Vi govorili, pitanje je – mi moramo dati odgovor zašto imamo 300 – 400 puta pojavu oboljenja, različitih oboljenja kod ljudi. Agencija preduzima sve mjere sa nadležnim institucijama, ali na bazi naučnih istraživanja i kontrolisanih uzoraka hrane. Da bi dala podatke naučne, mi se ne možemo baviti paušalno i svaki dan čujemo u medijima da se daju izjave da jedemo smeće itd. Ko ima pravo to da kaže? Upravo je poslanik Ajanović govorio da on sije hranu, pa valjda zna šta sije, šta jede. Mi moramo dati odgovore. Agencija daje svaki dan odgovore, ali na bazi kontrolisanih uzoraka. Ja vam mogu reći, u saradnji sa svim laboratorijama u BiH, u prošloj godini na osnovu 100.000 uzoraka, mi smo napravili procjenu i vidjeli smo da je 6% bilo da nije za ljudsku upotrebu koji izaziva ... toksikaciju. Taj prosjek je i u drugim evropskim zemljama. A mi pravimo procjenu. Da bi preduzeli sve mjere da damo ovaj odgovor i ova institucija na čijem se čelu nalazim, veoma brzo će dati ovom parlamentu, a tako stoji u Zakonu o hrani, da da svoje prijedloge i preporuke naučne zakonodavstvu BiH, to ste vi, i politici BiH.

Znači, mi sve činimo i ovaj zakon ovdje, vidite dozu 0,9%, mi na osnovu ovoga zakona, kada se usvoji, izvršni organi i inspektori mogu dati nalog da se ispita ta hrana, a da laboratorije to ispituju. Mi sada imamo u BiH dvije laboratorije koje to mogu da ispituju, odgovorno tvrdim, ali nemaju zakonsku regulativu. To je problem.

Ja molim gospodina poslanika Todorovića, snosim svu odgovornost ako se utvrdi da vam nismo na vrijeme dostavili odgovor, mi smo dostavili Vama na vrijeme odgovor. Vi ste nama dostavili pitanje, nije dobro bilo protokolarno, nije dostavljeno preko Vijeća ministara. Mi smo vama dostavili odgovor preko Vijeća ministara, poštujući proceduru. Znači, na vrijeme, u onom roku kojem je traženo, mi smo Vama dostavili odgovor. Ja ne znam gdje je zapelo, ali evo snosim punu odgovornost ako ne budemo blagovremeno odgovorili prema Vama i mislim da ćete ovim odgovorom biti zadovoljni. A isto tako, ovoj instituciji su jako potrebni stručni ljudi, naučni ljudi,

da daju ovakve odgovore. Ja vam mogu samo reći, možemo lako sabrati, ja se bavim naukom, koliko je urađeno naučnih radova po pitanju hrane, a koja štetno djeluje na naše zdravlje. Lako je to sabrati, možda, dva-tri naučna rada.

Mi ćemo dati odgovore, ali evo tražimo i pomoć i da se da sva mišljenja na ovo da bi se otvorila javna rasprava. Napravili smo brošuru da bi ovu novu materiju, nešto novo, približili našim potrošačima u BiH i svim zainteresiranim stranama. To je bio cilj.

Ne znam da li još dugujem nekom odgovor, ali Agencija je tu da daje odgovore. Znači, ovaj zakon, ova obrazloženja, da bi se uradio jedan zakon, jedan propis, propis mora biti usaglašen s EU. Šta to znači? Ako imamo jedne propise, imamo direktive, a te direktive nisu usaglašene, onda naši proizvođači ne mogu ići na tržište. Da budem precizan, imamo sada problem da proizvođač koji je stalno izvozio na tržište Hrvatske ne može izvoziti jaja, jer nema propis koji je usaglašen sa propisima EU. To su problemi i to je ovdje navedeno. I ovaj zakon ima cilj da se na osnovu njega donesu propisi, pravilnici koji jasnije i preciznije definišu rad laboratorija i kontrole ovoga GMO. To je nama svima ovdje poznato i zbog toga ovakav zakon i u tom cilju bi napravili.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja se Vama zahvaljujem, Vi ćete ostati još tu.

Evo sad pozivam zastupnike koji žele dodatne odgovore, komentare na ono što su pitali ovlaštenog predlagatelja.

Evo uvaženi zastupnik Raguž se javio, a neka se pripremi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MARTIN RAGUŽ:

Evo, ja se zahvaljujem gospodinu ravnatelju na ovom, rekao bih, zaista argumentiranom obrazloženju i analizi rasprava, ali ovo što je on rekao, znači da do sada nije bilo zahtjeva – ti zahtjevi će uslijediti. Bit će val tih zahtjeva, jer ovaj zakon i predviđa da ti zahtjevi počnu dolaziti. Znači, ovdje se kaže, vezano za novu hranu, uređenje stavljanja nove hrane koja sadrži genetski modificirane organizme prvi puta na tržište BiH. Znači, ovo je pretpostavka da bi se to desilo. Prije nego što se to desi, ja ne vidim da je ovdje bilo bilo kakvog dovođenja u pitanje potrebe donošenja ovog zakona. Ja ne bih da o tome uopće raspravljamo, nego o tome kada i pod kojim konsekvencama BiH može i treba i koje su to institucionalne i druge pretpostavke da se može upustiti u rješavanje svih ovih problema. Ja mislim da javnost još nije informirana niti spremna na ovaj korak koji čeka, bez obzira na sve dobro što vi radite i niko to ne osporava. I prije izjašnjavanja o ovim načelima, ja mislim da je nužno tu javnost upoznati i brošurama koje ste radili i drugim ekspertima i znanstvenim. To je jedan minimum odgovornosti prema ovom parlamentu i prema javnosti. I zato sam taj zaključak tako formulirao i neću se više javljati.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Riječ ima uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zahvaljujem se direktoru na dodatnim objašnjenjima, nadam se da u razgovoru ćemo doći do nekakvih rješenja koja mogu da budu prihvatljiva za sve.

Međutim, znači meni nije bilo dovoljno dobro objašnjenje u vezi sa članom 3. gdje je samo taksativno navedeno i to na kraju da su nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH i smatram da se to može puno bolje popraviti kako bi se dalo na snazi. Po mom mišljenju treba da počne taj član da se kaže: u smislu ovog zakona nadležni organi su entitetska ministarstva nadležna za oblast poljoprivrede i Odjeljenje za poljoprivredu i šumarstvo itd., da vam sad ne čitam ovaj amandman koji je pripremljen na taj član 3., gdje bi se poredalo čija je nadležnost važnija. Ja smatram da su nadležna ministarstva za poljoprivredu entitetska, da se bez njihove saglasnosti ne može raditi nikakav upravni postupak, a u ovome zakonu upravni postupak vode ovo savjetodavno tijelo, koje bi trebalo da bude samo savjetodavno tijelo, a ministarstva da budu uključena u svaki postupak dobijanja saglasnosti i dozvole za promet genetski modifikovane hrane, ako se odlučimo na princip zakona da u BiH idemo sa djelimičnim strogo kontrolisanim pristupima.

Ako okrenemo i ovaj parlament kaže ne, u BiH nećemo to raditi, nećemo dozvoliti bilo kakvu upotrebu, a onda ćemo zadužiti inspekcijske organe i sve ostalo, pa ako treba i Agenciju da sprovede to u djelo na koji način u BiH da obezbijedimo da ne dođe do pojave GMO ni zloupotrebe, ali isto tako da, i ono o čemu je uvažena koleginica govorila, nađemo načina da i naše stanovništvo zaštitimo od prevelikog uticaja pesticida, insekticida i ostalih materija.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Dakle, ponovio bih nekoliko stavova, kada sam ono govorio o poslovničkoj intervenciji. Jasno mi je da je Ustavnopravna komisija to uradila i ne vjerujem da kapacitet neke druge komisije bi bio, evo, presudan da bismo mogli danas odgovoriti na ovoliki broj pitanja.

Ono što bih htio da istaknem je da sam zahvalan da smo dobili ovu brošuru i da na nju gledam kao na početnu edukaciju. Pa evo, rekao bi čovjek samo poslanika, koliko li treba ljude educirati da bi mogli postavljati prava pitanja i poslanicima i Agenciji za kontrolu hrane. Tamo smo vidjeli da je proizvodnja ove hrane u stvari biznis, a ne briga za glad u svijetu, da se njome bave moćne, ekonomski razvijene zemlje i one koje imaju puno ljudi pa ih ne mogu ishraniti. A da BiH nije ni jedno ni drugo i da nema pretpostavke koje podrazumijevaju uređeno tržište sa svim mehanizmima uređenog tržišta, prije svega efikasnu kontrolu kvaliteta i uređenu poljoprivrednu proizvodnju. Ne zna se šta je gore od ovoga dvoga. Vjerovatno, nama više bode oči neuređeno tržište ali i ovakva poljoprivredna proizvodnja ne može biti mjesto gdje se miješaju ove dvije proizvodnje, jedna tradicionalna i jedna nova proizvodnja. Procjenu rizika, uticaja na okoliš i na

ljude uraditi u BiH, mislim da u dogledno vrijeme neće biti moguće, da to bude suštinska provjera uticaja, da ne bude samo formalno pokrivanje.

Zato, dakle podržavam, evo poslanik Martin Raguž je predložio jednu javnu raspravu, dakle mislim da će to svi podržati. Ona mora uključivati i struku ali i javnost. Šta ipak misle domaći proizvođači, prerađivači hrane i moraju biti predstavnici potrošača. Dakle, moraju tamo biti pozvani predstavnici potrošača koji će zastupati interes ove najšire javnosti. Mislim da široko otvoriti vrata ovako složenoj oblasti u BiH je nerazumno, a imati cilj da ovaj zakon bude usklađen sa evropskim direktivama, to je naša obaveza. Dakle, na to nas niko ne mora podsjećati. Mi jednostavno tražimo da do toga dođemo na jedan oprezniji način, korak po korak, i onda ćemo opet imati isti cilj. Samo će nam trebati više godina nego što je neko, može biti, planirao.

I moram na kraju ovo reći. Na pitanje *da li danas ima te hrane*, svi su već rekli i svi znaju da je tako, već je ima. Dakle, nema potrebe ubjeđivati nikog da je podnošenje zahtjeva uslov za ulazak u BiH. U BiH može se ući s koje hoće strane i sa bilo kojom robom, koja je čak protuzakonita u smislu krivičnog zakona, a kamoli u smislu kvaliteta hrane. Dakle, puno smo mi niže dole postavljeni, nego što bismo sada htjeli da bude uređeno ovim zakonom. Ja molim da javna rasprava bude šira javna rasprava i da komisija, koja je nadležna za ovo, to sprovede i da nam sa te rasprave dostavi pitanja i izrečene odgovore na ta pitanja, da bismo onda mogli preuzeti odgovornost u glasanju o ovom zakonu.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jašareviću.

Nemam više prijavljenih zastupnika. Ponovo dajem riječ uvaženom direktoru Agencije za sigurnost hrane.

SEAD MAČKIĆ:

Ja ću biti kratak. Ova brošura je urađena i ona je već podijeljena našim potrošačima, onom broju koliko smo mi mogli da odštampamo. Mi očekujemo, ako dobijemo podršku, da svaki naš potrošač u BiH dobije ovu brošuru. Isto tako, druge preporuke o salmoneli, ... brucelozu, mi smo već dostavili u institucije koje će dalje podijeliti našim potrošačima. Pravilnik o soli koji radimo, isto tako, ima naučna studija i ti propisi idu i prate te naučne studije. Znači, ova brošura je bila samo prvi korak. To je napisao naš uvaženi akademik Berberović ..., Hadžiselimović sa Prirodno-matematičkog fakulteta. Možete naprijed da pročitate da vidite šta oni misle o svemu tome. Znači, ovo je prvi korak da mi upoznamo naše potrošače. Meni je lično drago da se ovako otvorila jedna lijepa rasprava i da se otvori javna rasprava o svemu ovome. To jeste cilj da Agencija otvori ove rasprave, da naši potrošači znaju šta jedu i da vratimo to povjerenje našim potrošačima šta to jedu ali na jedan naučan način, nikako na način da se izgubi apsolutno povjerenje u to što jedemo. Nas u Agenciji interesuje siguran proizvod, sigurna hrana, a nikako ovaj dio i da se može kontrolisati.

Još bih samo dodao ovo da trenutno, po važećem zakonu, u BiH ne može se dobiti saglasnost za stavljanje genetički modificirane hrane bez saglasnosti entiteta. To ima, stoji u zakonu, član 31. i tu možemo biti sigurni u tom dijelu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih. Ja zaključujem raspravu o ovoj točki dnevnog reda uz jednu kratku, samo, napomenu. Pošto vezano za ovaj prijedlog zaključka koji je uvaženi zastupnik Raguž predložio, a vi ste neki, kroz raspravu, to podržali, meni se sugerira da se ne može javna rasprava otvoriti u prvom čitanju, što znači, ovo samo radi podsjećanja vas koji budemo odlučivali. Znači, da bismo mogli otvoriti javnu raspravu, moramo propustiti zakon u prvom čitanju. To sam cijenio za potrebno da podsjetim, evo. Znači, tako da, evo mislim da je rasprava apsolutno bila na visokoj razini. Kamo sreće da o je o svim točkama takva.

Prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda:

Ad. 7. Prijedlog zakona o Agenciji za razvoj informacijskog društva Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

I ovaj zakonski prijedlog u proceduru je dostavljen 18.8.2008. godine. Za nadležno povjerenstvo Kolegij je odredio Povjerenstvo za promet i komunikacije. Mišljenje Ustavnoopravnog povjerenstva o ustavnopravnoj osnovi dobili smo 11. rujna tekuće godine. Mišljenje nadležnog povjerenstva o načelima dobili smo 12. rujna. Data je potpora i ustavnopravnom osnovu i načelima predloženog zakona.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Imamo li ovlaštenog predlagatelja?

ŽELJKO KNEŽEVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Evo, ja ću ovako konstatirati. U ime Kolegija, nadam se da imam suglasnost, da cijenimo da ste vi kompetentni u ime predlagatelja da možete obrazložiti, a ako neko misli drugačije, evo neka se javi.

Znači ja želim, evo mislim ova šutnja je znak podrške ovakvom stavu, želim Vas pitati želite li obrazložiti ovaj prijedlog zakona?

ŽELJKO KNEŽEVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Evo, izvolite. Samo molim da se predstavite radi stenograma.

ŽELJKO KNEŽEVIĆ:

Ja sam Željko Knežević, pomoćnik ministra komunikacija i prometa BiH, zadužen za oblast elektronskih komunikacija, razvoj Informatičnog društva u BiH.

Pozdravljam cijenjeni skup i kažem da ovaj zakon je još bio i u prošlom sazivu Parlamenta BiH. Znači, već duže vrijeme je u nekim procedurama i vraćanju. Mogu reći da sada imamo dobar zakon, pogotovo za one koji razumiju šta je informatično društvo i kakva je uloga Agencije u informatičnom, u daljem razvoju cjelokupnog društva uopće.

Agencija za informatično društvo je nastala i drugim aktima usvojenim u ovom cijenjenom domu i Domu naroda i u Vijeću ministara još od 2002. godine. BiH je potpisala Agendu u Beogradu. To je, u okviru Pakta stabilnosti, jedan plan aktivnosti, između ostalog, gdje se obavezuje da će ustrojiti 'Agenciju za razvoj informatičnog društva'. Agencija je također usvojena kroz akte politike strategije razvoja informatičnog društva još 2004. godine na Vijeću ministara, zatim kroz razne strategije među kojima i PRSP strategija, koja je u ovom parlamentu također usvojena. Uvedena je kao mjera praćenja uspostave Agencije informatičnog društva. Također, na drugom ministarskom sastanku 2005. u Solunu, pa je prošle godine u Sarajevu donesena Agenda plus. To je ministarski sastanak regiona jugoistočne Evrope. Opet je naglašena potreba za ustojem 'Agencije za informatično društvo' kao i u kriterijama o pristupnim pregovorima sa EU, gdje, i u mjerama partnerstva za mir, prati se 'Agencija za informatično društvo', odnosno njeno uspostavljanje.

Mogu da kažem da je ovo zakon koji u stvari osniva Agenciju, definiše ciljeve i principe njenog rada i funkcioniranja, djelokrug rada Agencije, ustrojstvo upravljanja Agencije, kao i suradnju sa svim relevantnim entitetskim institucijama, kao i, naravno, međunarodnim institucijama. Želje svih onih koji su radili – pa i moja, bio sam i osobno član radne skupine za izradu ovog zakona – da se Agencija ustroji po principima EU koja ima tzv. DJ information ... media, znači jednu generalnu direkciju za razvoj informatičnog društva u kome će se prepoznavati određeni domeni, vrlo važni za razvoj informatičnog društva. Takve domene slične smo prepoznali i mi u Strategiji za razvoj informatičnog društva kao legislativa ... za informatično društvo, pa zatim elektronsko obrazovanje, elektronski biznis, elektronska vlada, elektronska infrastruktura, IKT industrija i tako. To su najvažnije oblasti koje su pokretačka snaga ovog društva i Agencija bi se bavila promocijom svih tih domena, koji su relevantni za razvoj informatičnog društva, a prepoznati u već usvojenim dokumentima.

Naravno, ova agencija nije okrenuta sama sebi kao institucija. Ona se mora otvoriti prema društvu, artikulirati potrebe društva u razvoj informatičnog društva, jer je osnovna poruka ... All, znači Informatično društvo za sve, za sve građane ove i onima u najudaljenijim ruralnim dijelovima zemlje. Znači, isti pristup informacijama, ista mogućnost razvoja, znači u krajnjoj liniji benefit građanima. Prema tome, Agencija mora artikulirati i sve potrebe civilnog društva, koordinirati zajedno, naravno, sa entitetima, promovirati društvo, razvijati projekte koje će prepoznati EU i omogućiti da se pristupi fondovima EU koji su ogromni, samo ih treba znati uzeti.

Moram samo, još ću napomenuti da smo zaista na niskom stupnju razvoja i mnogi, mnogi alibi traže u Agenciji, što nije osnovan razvoj informatičnog društva. Evo, u elektronskoj vladi e-

government, elektronskoj upravi Evropa je već na šestom, sedmom nivou. Mi smo praktično tek na početku, a to nam je neminovnost da uhvatimo korak sa razvijenim svijetom i da premostimo tu digitalni raskorak, koji je evidentan, sa razvijenim dijelovima svijeta, EU posebno. Ne znam koliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom pomoćniku ministra.
Otvaram raspravu. Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Izvinjavam se što ću malo zloupotrijebiti govornicu, naime sad sam dobio od direktora saglasnosti, koje smo, od prethodne tačke dnevnog reda i mogu da konstatujem da nemamo saglasnost entitetskog Ministarstva poljoprivrede ili ga bar ja nisam dobio, te imamo Mišljenje Ministarstva zdravlja u kome je navedeno mnogo primjedbi i ne znam da li su te primjedbe uvažene i da li je Ministarstvo se saglasilo sa ovim prijedlogom zakona, tako da očekujem te saglasnosti da ćemo imati u narednom periodu.

No, da ne bi ovu tačku dnevnog reda na ovakav način završili i da tražim saglasnosti od predlagača ovog zakona, ja sam se sam pobrinuo da uzmem tu saglasnost. I naime, činjenica je sljedeća. U RS-u postoji Agencija za informaciono društvo RS, što ne postoji u Federaciji BiH, niti u Brčko Distriktu. I dešava se često u ovome parlamentu da dobijamo zakonske prijedloge gdje se sve želi formirati na nivou BiH iz jednostavnog razloga što se ništa ne može dogovoriti na nivou Federacije BiH. I postavlja se pitanje potrebe donošenja zakona na nivou BiH na ovaj način. Naime, očigledno je da je isključiva nadležnost entiteta tehnološki razvoj i da već imamo zakonsku problematiku i agencije koje rade ovaj posao na nižim nivoima.

Iz tog razloga, mi nismo u mogućnosti da podržimo ovakav prijedlog zakona i tražimo da predlagač ovoga zakona nam dostavi ako ima saglasnost entitetskih ministarstava nadležnih za ovu problematiku u vezi sa ovim zakonom.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Živkoviću.
Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Uvažene kolege, sličan zakon je bio prije nekoliko godina ovdje u parlamentarnoj proceduri i, koliko se sjećam, tada je bio problem, odnosno nije dobio podršku zbog CIPS projekta. Naima, tada je u sastavu, znači, trebalo da se nađe i Direkcija za CIPS projekat i tada nam je rečeno da gotovo, eto bez toga, ovaj zakon nema smisla. I onda on nije ni dobio podršku, jer nije bilo saglasnosti tada RS-a da uđe u sastav CIPS, a bez CIPS-a on nije imao smisla. E sada on ima smisla i bez CIPS projekta. Dakle, s obzirom da su tu neke promjene napravljene, dakle on već

očito sada ima smisla i bez toga. Hoću da kažem, da je tada bilo više sluha, čini mi se, da bismo ovaj zakon, da smo ovaj zakon trebali usvojiti prije nekoliko godina, ali evo nismo, pa smo tu gdje jesmo sada.

Ja se nisam bavio analizom da li postoje ili ne postoje institucije koje se ovim pitanjima bave bilo na nivou entiteta, bilo eventualno na nivoima kantona. Ono što je za mene, čini mi se, problematično u čitavom ovom zakonu, pored ostaloga, je i član 11. koji govori o 'Savjetu Agencije' i koji govori o načinu na koji se bira, odnosno predlaže 'Savjet Agencije'. Naime, stavom (3) i (4) ovog člana se teoretski i praktično omogućuje da ovaj savjet može funkcionisati i funkcionise bez jednog od entiteta, odnosno bez kandidata iz jednog od entiteta. Jer ovdje je rečeno da vlada entiteta, mislim da treba vlade, a ne vlada, vlade entiteta i Brčko Distrikta po jednog kandidata, akademska zajednica BiH, Rektorska konferencija jednog, IKT industrija jednog, Ministarstvo komunikacija i transporta dva. Ali član 4. kaže: Ukoliko vlade entiteta u roku od 45 dana ne predlože kandidate, Ministarstvo komunikacija će umjesto tih predložiti one koje oni misle da treba da predlože. Ovo može biti kamen spoticanja kod usvajanja ovog zakona i predlagač je, čini mi se, morao malo više voditi računa o ovom pitanju.

Mi ćemo, vjerovatno, ne vjerovatno nego u drugoj fazi imati amandmane, znači ukoliko dođe do druge faze, a kako sam čuo kolegu Živkovića nisam izgleda siguran sada u to ali, ukoliko dođe do druge faze, mi ćemo pokušati amandmanom ovaj član 11. drukčije formulirati. Jer, očito je da je predlagač imao namjeru da spriječi, pod navodnim znacima, blokadu entiteta time što on u roku od 45 dana ne predlože kandidate, ne vodeći računa da i tamo postoje neke procedure koje mogu iz objektivnih razloga spriječiti entitet da to uradi u roku od 45 dana.

O ostalim članovima zakona, neću posebno govoriti, ali možda ne bi bilo loše da se o ovim pitanjima prije izjašnjavanja izvrše dodatne konsultacije kako bi bar nama ovdje, koji trebamo o tome odlučivati, najblaže rečeno, bilo sve jasno.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljeni uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Ja nisam imao namjeru diskutovati o sadržaju ovog zakona ali, s obzirom na izrečeno gospodina Živkovića i ono što stoji u obrazloženju zakona, zaista imam potrebu da kažem svoj komentar na to, s obzirom da je ovaj zakon, kao što smo mogli i čuti, kao što možemo pročitati ovdje, proizvod jedne dugogodišnje aktivnosti i donošenja odluka, planova, strategija institucija u BiH i koje su proizašle kao obaveza BiH u donošenju tih planova, strategija planova i razvoja informacionog društva u BiH.

I oni, jasno u ovom obrazloženju ovdje stoji da je jasno identificirana potreba postojanja posebnih institucija na nivou BiH. Iz tih dokumenata je slijed tog bilo da je znači jasno naznačena potreba na nivou BiH da se ta institucija osnuje. I iz tačno navedene tačke 44. Politike razvoja

informativnog društva je eksplicitno postavljena obaveza formiranja 'Agencije za razvoj društva' kao posebne organizacije na nivou BiH.

Danas, čini mi se, u svim zakonima smo čuli previše zahtjeva za traženje saglasnosti entiteta. Možda bi bilo dobro da čujemo i šta opštine misle i neke mjesne zajednice o ovim zakonima, i čuli smo svakako da je BiH na početku razvoja informativnog društva u Evropi koja je već na sedmom stepenu. Ja mislim da mi trebamo to snažno ubrzati i da trebamo što manje imati priča i vraćanje nazad ovih zakona. Ovaj zakon je potreban nauci BiH, BiH, građanima BiH, a ne da vraćamo to na način da odlučuju i da usporavamo sistem odlučivanja i donošenja po ovom zakonu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljeni uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja sam možda trebao da se javim i odmah poslije resornog ministarstva kao predsjednik Komisije koja je razmatrala ovo pitanje, a ja sam bio izvjesno vrijeme odsutan i sekretaru sam rekao da moj zamjenik može to da kaže. Pošto se on ne javlja, evo ja sam onda uzeo da popunim taj dio, tu svoju obavezu, kao predsjedavajući Komisije.

Komisija je to razmatrala i zaključila je da se zakon prihvata u principima i predložila da ide dalje u proceduru. Dakle, mi nismo razmatrali o pojedinostima. Pojedinačno gledano, evo ja npr. podržavam potpuno ovo što kaže kolega Momčilo Novaković, inače mi danas nešto sa imenima koči u glavi. O.k. prihvatam i to, inače iz vaše stranke svašta ja prihvatam i još vam se izvinjavam. Ima ovdje još, govorit ću samo o pojedinostima vezano za ovo zato što je Momčilo spomenuo. Krajnje je vrijeme da, ne samo u ovom zakonu nego i drugdje, zaustavimo jednu intenciju kojom se Brčko Distrikt potpuno stavlja u istu ravan s entitetima. Korak po korak, to se nameće, evo pogledajte ovdje, jednako je zastupljeno u ovom prijedlogu, nadam se da neće ovo ovako proći, jednako je zastupljen Brčko Distrikt kao...

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

BRANKO DOKIĆ:

Nije ovo taj treći entitet, je li tako, to je jedno. Htio bih da kažem ovo, ovo je prvo čitanje. U drugom čitanju ćemo govoriti, ako naravno dođe zakon u drugom čitanju, o pojedinostima i detaljima i sa stručnog i profesionalnog aspekta, a u toj fazi ja podržavam ovo što je kolega Živković rekao bez ikakve vulgarizacije. Nije loše i trebalo bi da je resorno ministarstvo pribavilo mišljenja entitetskih vlada ili makar ministarstava. Ja moram da kažem da je gospodin Bešlić na Komisiji tražio da li to ima i da je nama na Komisiji rečeno da nema nikakvih primjedbi iz entiteta.

Dakle, dobro bi bilo za drugu fazu da se pribave ta mišljenja da ih imamo, a mi ćemo ovdje se opredijeliti prema njima da li su ona zasnovana ili nisu zasnovana.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Dokiću.

Nema više prijavljenih i zaključujem raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Nema potrebe, možete dostaviti pa ćemo podijeliti zastupnicima.

U skladu sa našom najavom, mi ćemo današnji dan privesti kraju, s tim što sam dužan, prije okončanja, pitati vas za prijedlog da nastavak sjednice održimo 7.10., s početkom u 10,00 sati, u skladu sa člankom 74. Poslovnika.

Molim da se pripremite. Znači, prijedlog je da se nastavak sjednice održi 7.10. u 10,00 sati, nastavak ove 35. sjednice.

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

Molim vas za malo pozornosti, nismo još završili.

23 glasa „za“, dva „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova.

Konstatiram da smo odredili nastavak 35. sjednice za 7.10. u 10,00 sati ovdje na istom mjestu. Želim vas istovremeno podsjetiti na naš kalendar zasjedanja kojim smo 8.10. predvidjeli za sljedeću redovitu sjednicu i ona će biti zakazana i održana u tom redovitom najavljenom terminu.

Hvala vam lijepo na pozornosti.

Sjednica je prekinuta u 17,10 sati.